

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་དམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏྲན་གྱིས་མཛད།

༥ ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དམ་པའི་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་བབྱང་སྟོ་མཆོག་ལྟན། །རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་སྤངས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་
པ་འཛིན། །མྱོད་བྱང་ཡོན་ཏྲན་དུ་མས་མཛོན་མཐོ་བའི། །རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་
འཆེལ་ལོ། །མཁའ་བཅེ་རྒྱ་ཆེ་ཀྱན་སྟོན་རྣམ་དག་པས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་སྒྲུབ་
རྒྱལ་བའི་སྤྱི། །འགྲོ་ཀྱན་མགོན་གྱུར་ཉེར་འཛིན་མཚུངས་པ་མེད། །སྟོན་ལམ་མཆོན་ཅན་
མཁན་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དོན་བབྱང་ཆོག་མཛེས་ལན་ཅིག་མཐོང་བས་ཀྱང་། །བྱང་
ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་བརྟན་བྱེད་པའི། །གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་དེ་སྤེལ་དང་བཅས་པ། །
མཁས་གྲུབ་དག་གིས་རྒྱས་པར་མཛད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དམ་པ་དེ་རྣམས་དགོངས་པའི་
དོན། །ཆོག་ཉུང་བ་ཡིས་རབ་ཏུ་གསལ་འདོད་པའི། །སྤྱི་བཅུན་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
འགས། །ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བྱིར་རྣམ་བཤད་འདི་བརྩམ་མོ། །

དེ་ལ་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷས་
མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྟོན་པ་དང་ལྟ་

བའི་ཆ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་མ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྒྲག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་
 གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་རིམ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི་མཆོན་གྱི་དོན་དང་། ཕྱོགས་གང་དུ་
 གཏོགས་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་མཆོན་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ། བོ་དྭོ་སཏུ་ཙཱུ་ཨ་བ་ཏ་ར་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡོད་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་བོ་དྭོ་བྱང་ཆུབ། སཏུ་སེམས་དཔའ། ཙཱུ་སྒྲིབ་པ། ཨ་བ་
 ཏ་ར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་མང་དུ་ཡོད་
 བ་ལས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་
 ལ་སྒྱུར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
 མིང་དུ་གདགས་པ་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་སྒྲོངས་
 བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 འདིར་དོན་ལ་བཏགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་མཆོན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་མདོ་ཙམ་
 དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་འང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་
 བྱངས་བཅུན་པ་དང་། ལོ་པཎ་གྱི་བཀའ་བྲིན་བྲན་པ་དང་། སྐད་དེའི་བཀའ་ཆགས་བཞག་པ་
 དང་གསུམ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་རིག་པའི་
 གནས་ལྡེ་ལས་ནང་རིག་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དེ་བས་ན་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྒྲོས་པར་འཆད་ལ། ལྷ་མ་གཞན་དག་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བར་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གྲྲད་གྱི་དོན་དང་། བརྒྱམ་པར་

བྱ་བ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་མཐུག་གི་དོན་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་དང་། ལྷགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་
དགོས་པའི་དོན་ལ་སྒྱིར་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པའི་
དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པའི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་སྟེ།
ལུང་ལས། གང་དག་སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་ལ། །མཆོད་པ་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མའི་
བདེ་བ་ཀུན་བཟོད་ནས། །འཆི་མེད་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲུང་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལྷོག་པས་
བཀྲ་ཤིས་ཤིང་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིར་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་བྱད་པར་
ཅན་གྱི་གྲུང་དུ་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་གཉིས་ཡིན་ལ། ཡི་གེར་
བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་པ་འཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་དེ་དག་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་དོན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་དོན་ཡང་འཆད་པ་ན་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་བྱད་པར་
གྱི་གཞིར་བྱས་ནས། གང་གིས་ན་རྩོམ་པ་པོས་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་ལ། གང་ལ་ན་ཐོག་མར་བདེ་
གཤེགས་ཞེས་ཏེ། སུ་ག་ཏའི་སྐྱ་སུ་ལེགས་པ་དང་། ག་ཏ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་
འཐུག་པ་ལས། ལེགས་པའི་སྐྱ་ཡང་འཛིག་རྟོན་ན་གཟུགས་ལེགས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་མཛེས་པ་
དང་། ལུས་པ་ལེགས་པར་གང་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རིམས་ནད་ལེགས་
པར་བྱང་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྒྲར་མི་ལྷོག་པ་དང་གསུམ་ལ་འཐུག་པས་དེ་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་སྒྱུར་
ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ནི་མཛེས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྤངས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་། དེ་དག་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་སྤངས་པ་ནི་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ནི་མཛེས་པ་དང་། རི་སྟོད་པ་རྟོགས་པ་ནི་

ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དག་སྤྱོད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མི་སྟོག་པར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལེགས་པར་སྤངས་པའམ། ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཤད་
དུ་རུང་མོད་ཀྱི། འདིར་སུ་བདེ་བ་དང་ག་ཏུ་གཤེགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བདེ་གཤེགས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བདེ་བ་ནས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་
གནས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་མེ་ལ་ཆ་
བ་ལྟར་མངའ་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཆར་མངའ་ཡང་འདིར་ཆོས་སྐྱོས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་
གྲངས་ཀྱི་དང་པོས་མཆོན་པའམ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་
སྒྲུ་མ་ལས། གང་ཞེག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས།
ཞེས་འབྱུང་བ་དག་ནི་དེས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐྱེ་སྐྱོར་རྟོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་
གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དང་བསྟན་ན་འདིས་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ཕྱག་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་ཡང་
བཤད་དུ་རུང་ངོ་། །སྤྱི་ནི་རྒྱད་སྒྲུ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངའ་གནས་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་
ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྤྱིས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཏེ། རིགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་གདུང་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གནས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་སྤྱི་མ་ནམས་འཆད་ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་དབང་པོའི་བྱེ་
བྲག་གིས་དྲོས་ལ་གནས་པ་ཡན་ཆད་ཅི་རིགས་པའོ་ཞེས་གསུང་སྟེ། དེ་དག་དང་བཅས་པའི་
སྐྱབས་གནས་ནམས་དང་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བས་ཕྱག་བྱ་བའི་
འོས་སུ་གྱུར་པ་འཕགས་པ་ཉན་རང་དང་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་ངོ་། །ཚུལ་ནི་
སྟོ་གསུམ་གྱས་པས་ཡིན་ལ། ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ལྷག་མའི་དོན་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩམ་མོ་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དམ་པ་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་ཁྱར་མི་འདོར་བས་
བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པ་
དང་། བཤད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ཆོག་
གི་དོན་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་པས་ན་དང་པོ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་དང་སྤྲུལ་གྱི་
དོན་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། སྟོན་པ་ནི་འདིར་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱ་བ་གསུམ་
གྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་དང་པོ་ནི་སྟོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་ཆོ་གས་སྒྲུངས་པའི་
སེམས་པ་དག་བ་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། འདིར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཡུལ་དང་སྤང་ན་
མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་པ་
དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་
གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤྱང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་དག་
བ་སྟེལ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྩིས་
གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་ཉིད་བྲི་མ་སེལ་བ་དང་
ངོམས་པ་དང་བརྒྱན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡེལ་སོགས་པ་ཤེས་
བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རི་
ལྟར་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི་ལུང་བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་ནི་ཞེས་
པ་སྟེ་རང་དགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟེ་དང་མཁས་པའི་བརྟན་བཅོས་དག་

ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ན་གཞུང་མངས་པ་རྣམས་ཉུང་བ་དང་འཕྱོར་བ་སྤྲུགས་གཅིག་དང་
འབྲུགས་པའི་གོ་རིམ་དང་མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁེངས་སྐྱུང་བ་ནི་རྟེན་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་
དགོས་དོན་ནི་རྩོམ་པ་པོ་དམ་པར་ཤེས་ནས་ངན་བརྗོད་མི་བྱེད་ཅིང་དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པ་དང་དེར་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་འཆད་ལ།
བསྐྱུས་པའི་དོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་རེ་བ་
ཡོད་པ་དང་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་པ་གསུམ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་བྱང་
པར་སྒྲུབ་མ་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་ཟིན་ལ་ཆོག་གི་སྤེབ་སྒྲུབ་མཛེས་པ་ཡོད་ན་དེས་གཞན་
དག་དགའ་བ་སྐྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་པ་ལས་འདིས་ནི་སྒྲོན་ཆད་མ་བྱུང་པའི་དོན་ཅི་ཡང་བརྗོད་རྒྱ་
མེད་ལ། སྤེབ་སྒྲུབ་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་
བའི་བསམ་པ་ནི་བདག་ལ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་གི་ཡོད་ལ་གོམས་ཕྱིར་ངས་འདི་
བརྒྱམས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གིས་ཤེས་པས་ཆོག་མོད་བརྒྱམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་
སྒྲུམ་ན། གཙོ་བོ་རང་གི་ཡོད་ལ་དགོ་བ་གོམས་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡིན་ཡང་བརྒྱམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་ལྟར་རང་གིས་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་
གཞུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཤིག་དང་པོར་བདག་གི་དད་པའི་བྱུགས་དང་ཤེས་
རབ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་ཞིང་ཕྱིས་ཉམས་ཀྱང་སོར་རྒྱད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་ན་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་རིགས་འདྲ་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་
རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་
དག་མཐོང་ན་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་བྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སོ་
 སའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་།
 གྲངས་ངེས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོན་དང་བསམ་པ་
 དང་སྦྱར་བ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པའོ། །བརྗོད་བྱ་དེ་རྣམས་གཞུང་འདི་ལ་
 བརྟན་ནས་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་དེ་འདི་ལ་རགས་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་
 ཅིང་གཞན་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་
 རྟོག་ལྟན་དག་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སྤྲུལ་ཡོད་པར་གོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་
 དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་འཇུག་པའི་
 འགགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྟོག་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་པ་དང་། རུས་ཀྱང་འདི་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་
 ལ། དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་། འབྲེལ་བ་
 བསྟན་པས་སེལ་བའི་ཕྱིར་བཞི་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བརྩམ་པར་བྱ་བ་
 སྐབས་ཀྱི་དོན་ལེའུ་དགུས་སྟོན་པའི་ངག་དོན་ནི་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྦྱེས་བུ་ལ་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་ལྟན་གྱི་རྟོན་དང་།
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱར་བ་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 དང་བཅས་ཉེ་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་སྟོན་ཐོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་
 བ་ལ་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་ས་བོན་གྱུང་བོ་དང་། དེ་རྒྱ་ལུང་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་སྦྱར་བའི་སོ་
 རམ་འགལ་རྒྱུན་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་རིགས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོར་བའི་གཞི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་གཞི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཆོག་ཏུ་བས་ལོགས་སུ་མ་མཛད་ལ།
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐོག་མར་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་དང་།
 སྤྱོད་པས་ལེན་པ་ལ་སྤྱོར་བའི་ཆོག་འདི་གཙོ་བོ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་དང་། དེ་ནས་དངོས་
 གཞིའི་ཆོག་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་དང་།
 སྤྱོར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རང་
 བཞིན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་བཞིན་ལས། འགྲུབ་པ་ཡང་དག་སྤྱོད་རྣམས་ཏེ། །བག་
 ཡོད་པ་དང་མ་བྱལ་ཞིང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །རྩལ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པས་བག་ཡོད་གྱི་ལེའུ་དང་། དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིར་དུག་ཡིན་པ་ལས་དང་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་
 མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བཤད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུར་ཟས་
 དང་གོས་དང་ལུས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྩལ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་ལེའུ་ལོགས་སུ་མ་
 མཛད་ལ། རྩལ་བྲིམས་གྱི་གོགས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གོགས་
 གྱིས་མཆོན་པའམ། ལེའུ་དེར་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་དང་དག་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱ་བའི་རྩལ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པར་འཆད་ཅིང་། ལྷག་མ་བཞི་པོ་རང་མིང་གིས་
 བསྟན་པས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱོར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལེའུ་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་དག་ཉིད་གཞུང་གིས་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 དང་། གང་གིས་འཇུག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྤྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལུས་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ།

དེ་ལ་དལ་བ་ནི་དམུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་དང་། །སྒྲ་སྒྲོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་
སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ། །ལྒྱུགས་པ་འདི་ནི་མོ་ཁོམ་བརྒྱད་ཅེས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ།
འབྱོར་པ་ནི་མི་ཉིད་དང་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་
ལོག་པ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་
དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱིར་སྤྲོད་བཅེ་བ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྟ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ལྟ་ནི། །ཁ་
ཅིག་ནི་འདིར་འབྱོར་པའི་དོན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་བཤད་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་མི་
ཁོམ་བརྒྱད་བྲལ་གྱི་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ལམ་སྐྱབས་ཤིག་པར་གསལ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་རྟེན་འདི་ནི་རྟོག་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དལ་འབྱོར་ཉིད་ནས་ནི་རྟོག་དཀའ་
བ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྱིར་རན་སོང་དང་བྱུང་པར་དུའང་སྒྲོ་མི་གསལ་བའི་དུད་འགྲོ་ནས་ཏེ། དེ་དག་
ཏུ་དགེ་བ་སྒྲོབས་ལྟན་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ནི་མདོ་ལས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་
རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་
གཉའ་ཤིང་བྲག་པ་དང་། །རུས་སྤལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ནས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་
དཀའ་བ་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད་ཅེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་དཀའ་བ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི་སྐྱེས་བུའི་མདོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་
རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་དུས་འདི་ལ་དོན་དེ་དག་འབད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའི།
གལ་ཏེ་འདི་ལ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དེ་དག་མ་སྐྱབ་ན་བྱིས་རྟེན་འདི་འདྲ་མི་ཁོམ་པའི་
སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་འབྱོར་ཅིང་རྟོག་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་བདག་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པར་གྱུར་ཏེ་རེ་ཞེས་འདོམས་པར་མཛོད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་སྒྲོབ་སྒྲིང་ལས།

གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱེན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་ས་བོན་དག་
བའང་འདེབས་འབྱུང་བ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་
དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟོན་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་དཀའ་བར་གདམས་པ་ཡང་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། རི་ལྷར་ཏེ་དཔེར་
ན་ནི་ལྷ་སྐར་མ་དང་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བས་དབེན་པའི་མཚན་མོ་ལྷན་ནག་སྒྲིན་རུམ་ན་སྒོག་
འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་གྱི་
དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟོན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་
བསོད་ནམས་ཏེ་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་གྲོས་ཐང་འགའ་ཙམ་བརྒྱལ་ན་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་
བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་
འཇིག་རྟོན་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་གི་ཉེས་པས་དེ་དག་གི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་འཇུག་པའི་གོགས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་
དཀའ་ཞིང་འཇིག་སྤྱི་བ་དེས་ན་སྒོ་སྐྱ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་
ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་བསྐྱུགས་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཅན་དེ་ཡང་དག་པར་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཕན་ཡོན་ཉིད་དང་། ཕན་ཡོན་ཐོབ་པའི་འཐད་པ་དང་། དེས་དེ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱུགས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ་མ་མཐོང་བའི་དང་། མཐོང་བ་ཡི་དང་། ཕན་ཡོན་བསྐྱུགས་པ་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་
ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྤྲིག་ཆེན་སེལ་བ་ནི་དགོ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་ཡུན་ཐུང་བའི་ཚུལ་དེ་
ལྷས་ནི་གཉིན་པོ་དགོ་བ་ནི་ཉམ་རྒྱུད་བ་ཉིད་ལ་རྟག་ཅིང་སྤང་བྱ་སྤྲིག་པ་ནི་སྟོབས་ཆེན་གིན་

ཏུ་མི་ཟད་པ་ལ་རྟག་པར་འགྱུར་བས་ད་ནི་དེ་དག་གིས་གཞོན་ནུས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟོབས་
 ལྡན་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་གང་གིས་ཀྱང་དེ་
 གིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་པ་སྟེ། སྟོང་པོ་
 བཀོད་པ་ལས། གྱི་ལས་མིག་ལྟས་པས་གྱི་བ་རྣམས་གིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་མིག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་གྱི་བ་རྣམས་གིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་
 པ་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་སྟོབས་ལྡན་མཛད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་དེ་སྐད་དུ་བཟོད་པར་
 བྱེད་ཅི་ན། འདིར་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཟོད་པའམ། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་འདུས་ཞེས་སམ།
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཞེས་འཆད་པ་དེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མ་
 ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བྱའི་དགེ་བ་སྟོན་པ་གིས་གཞོན་ནུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྟོང་ཉིད་ནི་དེ་
 རྗེས་ནས་ས་བོན་དུངས་དབྱུང་བའི་བྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་མོ། །གཉིས་པ་བདེ་
 མཆོག་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་
 རབ་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་པའི་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་
 གཟེགས་ཏེ། འདིས་ནི་ཆད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བདེ་སྟག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེ་གྱི་བ་སྟོང་ཕྱག་བྱུང་ཡང་དེ་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མར་མེ་གཅིག་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མར་མེ་བྱུང་ཡང་དེ་མི་ཟད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ལམ་སྐྱབ་
 དགོས་པས་དེ་སྟག་གི་སྐྱ་མི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ཁོ་ནའི་
 དང་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདོད་པ་བསྐྱོང་བ་ནི་རང་དོན་སྤྱི་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་གཞིམ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་མི་བདེ་བ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མཐོ་རིམ་གྱི་བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་
སྒྲིབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་སྤངས་ལ་རྟག་ཏུ་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡོད་ན་འདོད་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་གྱི་ཕན་ཡོན་
ནི་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བས་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་
འཕོ་སྟེ། མིང་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཞེས་དང་། དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་
པས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟག་ལས་དང་པོ་ནི་དམན་པ་མཆོག་ཏུ་
བསྐྱུར་བ་གསེར་འགྱུར་རྩེའི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྷ་སུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་
ལུས་སྤྱད་བསྐྱེལ་དུ་མའི་འབྲུང་གནས་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་འབྲུང་བའི་གནས་སུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་།
དདུལ་རྩེའི་རིགས་གསེར་དུ་སྤྲང་བ་ཞེས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གསེར་འགྱུར་གི་རྩི་གཅིག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་ལྷགས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་
བྱེད་ལ། རྩི་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྲུང་བསྐྱུར་བར་མི་
རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདོད་དགུ་འབྲུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་འགན་ལྷ་མེད་པས་གཅིག་

ཕུ་ཤེས་བྱ་ཆོད་མེད་ལ་བྱལ་པའི་སྒོ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་དགོན་ཁིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་རིན་ཆེ་བར་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་ཐོངས་ཤིང་རྒྱད་པའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉེས་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་གནས་ལེགས་པ་བརྟན་པར་
བྱངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ་ནི་དགོ་བ་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ཀྱན་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་
ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ལྟ་བུར་རྟག་པར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་ཀྱང་མི་ཟད་ཅིང་སྤྱར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་
ལེགས་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་
ཤིང་ལྷོན་པ་སྤྱ་ཆོགས་པ་ནི་ཁམས་བཞིས་བབྱང་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་
བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བབྱང་ཁིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
བསྐྱོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལས་སྒྲོབ་པ་ནི་དཔེར་
ན་སྒྲེལ་མ་དཔེར་བོ་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ག་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་
ཆེན་པོ་ཡང་ཐབས་སྤྱ་བས་ཞི་བའམ་མ་ཞི་ཡང་དེ་དང་འགྲོགས་རིང་ལ་འཆོ་བ་མི་འབྱུང་བ་
ལྟར་སྟེག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པའི་མཆོམས་མེད་སོགས་བྱས་ན་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་
མཐུས་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཡུད་ཅུམ་གྱིས་འབྱུང་བའམ་མ་བྱང་ཡང་དེ་དང་མ་བྲལ་བར་ལ་སྤྱད་
བསྐྱེལ་སྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེལ་
ལ་བག་ཡོད་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅིས་མི་བརྟེན་ཏེ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །མདོ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་སྐྱེལ་མ་དཔེར་བོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཆུགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེལ་མ་དཔེར་བོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཉེས་པར་སྐྱོད་

པའི་དག་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་བ་སློབ་གྲོས་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དཔུལ་བར་སྦྱེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་
དང་བྲལ་བས་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ངན་བརྗོད་བྱས་པས་རྩ་ལྟར་
བྱང་ཞིང་སྤྱང་ལོང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དཔུལ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་སྤྲིག་ཆེན་སེལ་བ་ནི་དཔེར་ན་དུས་མཐའ་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་མེས་
སྒྲོད་མ་ལུས་པ་སྤྲིག་པ་བཞིན་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་འདིས་ནི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་
རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གིས་ངས་པར་སྤྲིག་པར་བྱེད་ཅིས་ཏེ། དེས་པར་སྤྲིག་པའི་དོན་ས་བོན་
འཛུམས་པ་ལ་བྱས་ན་དོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །འདིར་དཔའ་བོའི་དཔེ་དང་།
མའི་དཔེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་
པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དམ་པ་
དག་རྣམ་སྤྲིན་འཛུམས་པ་དང་། རོ་བོ་འཛུམས་པ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །དུག་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་དགོད་པ་ནི་སྤྱར་གྱི་དེ་དག་ནི་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཡིན་གྱི་འདིའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་ནི་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བྱམས་མགོན་སློབ་གྲོས་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱེད་ཕྱོར་བཟང་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དུ་མས་བསྒྲགས་ནས། མཐར་ཕན་
ཡོན་དེ་དག་དང་ཆོད་མེད་པ་གཞན་ཡང་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོའི་
བྱུང་པར་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་སྤྱར་བཤད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཙན་

གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་མདོར་བསྟུ་བའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 བྱང་ཚུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོག་ས་
 བཅད་གཅིག་གིས་སྒྲོན་ཏེ། དེ་ལ་དཔེ་འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི་ཞེས་དཔེས་མཆོན་
 པའི་དོན་གཉིས་པོའི་བྱང་པར་ནི་ཁ་ཅིག་ས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་
 ཅིང་། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོས་འདོད་སྦྱོང་པའི་གྲོགས་གྱིས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པ་ལ་འདོད་
 ལ། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང་རྒྱལ་དམ་བཅའ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། གཞན་
 དག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་འདོད་གྱི་བསམ་པ་ཆོ་གས་མ་སྒྲུངས་པ་དང་སྒྲུངས་པ་ལ་འདོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། འདིར་ནི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ཆོས་གྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 ཞལ་མཐུན་པར་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བའི་དུས་གྱི་
 བསམ་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོབ་དོན་དུ་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་
 ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་པས་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་
 པ་ཁོ་ནར་མ་ངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས།
 འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བཀྱས་སུ་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལས་ནི་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ན་གནས་
 པའི་ཆོ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་
 འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དགེ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྟ་
 དང་མེད་ནང་དུ་སྒྲིམ་ཤིང་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་བྱོད་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་

དག་པའི་ལས་ལ་བྲི་བའམ་གང་བ་མི་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངེ་
ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། སྒྲོམ་པས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གང་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆིང་
བ་ལས་རབ་ཏུ་གོལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་བྱད་པར་མི་སྟོག་ཅིང་སྦྱིད་ལུག་པ་མེད་པའི་སེམས་
གྱིས་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་ཉམས་ན་
གཉིད་ལོག་གམ། ར་རོ་བ་ལ་སོགས་པ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་
རྒྱན་མི་ཆད་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པའི་འཐད་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་པ་ཡི་དང་འཇུག་པའི་གཉིས་སུ་མཛད་
མོད་གྱི། དམ་པ་དུ་མ་ཞིག་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་འཐད་པར་བདེ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུང་ནི་འཇུག་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པར་
རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རང་དགའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་དཔོན་ལག་བཟངས་གྱིས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་བསམ་སྦྱོར་དམན་པར་རང་དོན་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་དོན་
ལ་གཞུག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་གྱིས་འཐད་པ་
དང་བཅས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐབས་ནས། བདག་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་ན་དེའི་དག་པའི་རྩ་
བ་མཐའ་ཡས་དག་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ། སེམས་གཞན་དུ་གྱུར་ཏམ། གཉིད་གྱིས་ལོག་
ཀྱང་ཉོན་མཆོན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱེ་བས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

རྟེན་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཞེས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་འཐད་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་པན་པའི་དམིགས་རྣམ་ཚད་
མེད་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་ཞེས་གྲགས་པའི་དེད་
དཔོན་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བར་ཆས་པ་མས་མ་བཟོད་པར་སྒྲོ་འཕྲེད་བཅད་དེ་ཉལ་བ་ན་དེའི་མགོ་
དོག་པས་རྩིས་ནས་སོང་བས་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཞིག་གོ། །དེ་ནས་དེས་གྱུའི་ཚལ་པ་གཅིག་ལ་
འདུས་པས་མཐར་ཐོན་ནས་རིམ་གྱིས་སོང་བ་ན་སྒྲར་མ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡང་སྟོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་སྒྲར་སོང་བ་དང་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་སྦྱིན་ཏེ།
དེ་ན་སེམས་ཅན་མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་འབར་བ་འཁོར་ཞིང་དེས་ཟགས་པའི་རྣག་
ཁྲག་ཟས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེས་དེ་ལ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་དྲིས་པས་མའི་མགོ་ལ་གཞོད་
པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བས། འོ་ན་ངས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱས་པས་འདིར་བྲིད་དོ་སྟུམ་
པ་དང་འཁོར་ལོ་དེ་དེའི་མགོ་ལས་འཕོས་ཏེ་འཛའ་བོའི་བུ་མོའི་མགོ་ལ་རབ་ཏུ་འཁོར་ཞིང་མི་
ཟད་པའི་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་བས་ན་དེས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འདིར་འོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་
དྲིས་པས་མའི་མགོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཐོས་ནས་
འཛའ་བོའི་བུ་མོས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱིར་འཁོར་ལོའི་གཞོད་པ་འདི་
བཟོད་པར་བྱ་ཡིས་ལས་འདི་འདྲ་བ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་འདིར་འོང་བར་མ་
གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་བསམས་ཤིང་ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཁོར་ལོ་དེ་ཤིང་ཏྲ་
ལ་བདུན་སྟོད་ཅུ་ཙམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་འདུག་ལ་འཛའ་བོའི་བུ་མོ་ཡང་ཤི་ནས་
དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷར་སྒྲེས་སོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྷར་འཛའ་བོའི་བུ་མོས་མའི་མགོ་ལ་གཞོད་
པ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅུ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ནད་ཅུ་ཙམ་ཞིག་བསལ་
ལོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ན་ཡང་པན་འདོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དམིགས་རྣམ་ཉི་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ་

དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན། དམིགས་རྣམ་ཚད་མེད་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་རེ་རེའི་ཡང་མི་བདེ་བ་ལའོར་བའི་
 ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་བསལ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་གྱི་དེ་རེ་
 རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་
 བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་འདོགས་པ་ལས་འཕགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་སུ་
 ལ་ལའོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པ་
 འདི་འདྲ་བའི་ཕན་སེམས་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་བརྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་ཕའམ་
 ཞེས་པ་ནི་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། ལྟ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་
 གཉེན་བཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕན་སེམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་ལ། སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་
 ཕན་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྦྱེན་གཞན་ལ་ལྟ་གཤམ་སྦྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟོན་རྒྱན་ལས།
 ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྤངས་ཕན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྦྱིན་བྱེད་གནས་པ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས། །བྱུང་དང་གཉེན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་མི་
 གནས། །ཇི་ལྟར་བརྩེ་བདག་བདེ་དང་ཕན་སྦྱོར་བྱེད། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་འདོད་
 དེ་ལྟར་ནི། །སྦྱེ་བོ་བདག་ལའང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན། །རབ་སྤྲུག་སྦྱེ་བོ་གཞན་བརྟེན་
 སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཞན་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་ལྷན་པ་
 དག་ལ་རང་གི་དོན་དུ་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕན་སེམས་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྦྱོས་པའི་སེམས་པ་འདི་ནི་དེ་ཙམ་དུ་
 དགོན་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་རིན་ཆེན་བྱེད་པར་ཅན་དང་སྤྲ་

ན་མེད་པའི་ངོ་མཆར་སྤང་དུ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཞིག་ལ་བྱུངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་
 ཆེ་ཞིང་སྐྱབ་པས་ཟིན་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་ལུས་སེལ་བའི་ཅི་སྒྲན་དུ་བྱུང་པས་ན་སེམས་དེའི་
 བསོད་ནམས་ནི་གཞུལ་གྱིས་མི་ལང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔལ་བྱེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
 བེ་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྤྲུག་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 སྐྱབ་པས་མ་ཟིན་པའི་ཕན་པར་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་བྱུང་
 པར་འཕགས་པར་འགྱུར་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཕྱག་བྲིག་གཏམས་པའི་
 ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་
 མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་བྱངས་དང་ཆར་མི་པོད་ཅེས་གསུངས་ན་སེམས་ཅན་མ་
 ལུས་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་པ་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 འདོར་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཐབས་ལ་གཏི་མུག་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ཅིང་རང་གི་བདེ་བ་འཛོམས་པར་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་ཚུལ་
 བེ་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་ཆོས་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཐབས་ལ་སྒྲོངས་པའི་གཏི་མུག་ཀྱང་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དགོ་བ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་གལ་ཡོད། སྤྲུག་

བསྐྱལ་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་གི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། བསོད་ནམས་ཏེ་དགོ་བ་དེ་འདྲའང་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟན་གི་གང་ཟག་བསྐྱགས་པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་
ནས་བསྐྱགས་པ་ནི་ཡན་བཏགས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་ཐང་མེད་ཅིང་ཡན་འདོགས་
པར་ཞུ་ཞེས་ཀྱང་མ་བཙུལ་བར་ལེགས་པ་ཡན་བཏེ་འབའ་ཞེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པའོ།
གཉིས་པ་སྒྲིབ་བཏགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྐྱགས་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་ཡུལ་སྒྲིབ་པོ་ཏུ་
ཟད་དང་། དུས་ལོ་རེའམ་ལྷ་རེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྟེ་ལན་ཅིག་དང་། དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་
པར་ཟས་ཅམ་དང་། སྒྲིབ་པ་བརྟན་བཅས་ཏེ་མ་གུས་པ་དང་། ཡན་པའི་བྱེད་པར་ཉིན་བྱེད་
ཅམ་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་ལྟ་ལྟན་དེ་ཡང་ནར་མའི་ཟས་སྒྲིབ་པའི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་
སྒྲིབ་བཏགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པོས་བཀྱར་བར་བྱེད་ན། ཡུལ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་ཅིང་
མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་རིང་པོ་འཁོར་བ་མ་སྒྲོངས་བར་དུ་དངོས་པོ་བཏེ་བར་གཤེགས་གི་བཏེ་
བ་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡན་པའི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དོན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཏེག་ཏུ་གུས་པས་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བྱེད་པར་ལྟ་ལྟན་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྒྲིབ་བཏགས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁོང་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྐྱགས་པ་ནི་དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་བཏགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་
དེ་ལ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞེས་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ངན་
སེམས་ཇི་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པར་དཔྱལ་བར་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འཕྱུལ་གི་མདོ་ལས།
འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་བརྟན་པའི་
སེམས་ཇི་ཅམ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེད་གི་བསྐྱལ་པར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་

བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་བྱོས་ཚུད་པ་ཚུམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སྦྱོན་
ལྟན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་དགོ་བའི་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་
ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་དན་སེམས་བསྦྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་པར་འཕེལ་ཞིང་
ཆེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྒྲིབ་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཡོངས་
སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལྟར་
བར་གྱུར་པ་ལ་གང་གིས་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་བྱིན་པ་བས།
གང་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་
ལྟན་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྦྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱིས་མི་རྗེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུགས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱལ་
ཆེན་པོ་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཀྱང་བསྦྱོད་པར་མི་རུས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་གཞན་ལ་བྱོ་བ་དང་སྦྱེད་
ལུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེག་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་སྒྲར་ཡང་དགོ་བ་
རྣམས་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། གཞན་དོན་བཙུན་
ལྟན་སྟེང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འདི། །གང་ཆེ་མནར་མེད་ལ་ཡང་དགར་འཇོན་པ། །དེ་འདྲ་བ་
དག་སྟོན་ན་གཞན་བརྟེན་ཅན། །སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་འཇིགས་ཞེས་
གསུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ཕྱག་དང་སྦྱབས་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་བསྦྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་
ཡིན་པས་འདིར་ཡང་སྦྱ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། དཔེར་ན་

ས་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། །མཆོན་གྱིས་ལུས་སྤྲུམ་བུ་ཞིག་ཡོད་གྱུར་ལ། །གཞོན་ནུ་དེ་ནི་
བཅས་པར་མཐོང་མ་ཐག། །ཤོད་ཁྱེད་མི་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ཐམས་ཅད་འདུད། །དེ་བཞིན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་མ་ཐག། །མཆོན་ལྷན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ལྷག་འཆལ་ཞིང་། །དང་བའི་སེམས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་འཛིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་ལ་གཞན་གྱིས་ཕན་
བཏགས་ནས་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་མ་ཟད་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་སྦྱིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དང་སྦྱབས་གནས་
སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ན་སྤྱིར་
གལ་ཏེ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་
སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཞོད་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འབྲེལ་
དུ་ཡང་གཞོད་ལན་མི་བྱེད་པར་ཕན་འདོགས་ཤིང་མཐར་ནམ་ཞིག་ན་ངེས་པར་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་གཞོད་བྱེད་
གཞོད་སྦྱིན་ལྡེལ་འབྲེལ་དུ་འང་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕན་བཏགས་ཤིང་མཐར་ཐར་
པ་ལ་བགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ དེ་ནི་གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ལ་གསུམ་
སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་གོགས་དྲི་མ་
སྤང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མ་དག་ཅིང་སྦྱོ་མ་སྤངས་
པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་དང་པོ་དྲི་མ་སྤང་བ་ནི་ཡན་
ལག་བདུན་སྦྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་འོས་

མ་བྱས་པ་དང་། མི་འོས་པ་བྱས་པ་དང་། བྱ་འོས་ཅུང་ཟད་བྱས་ཀྱང་ཚུས་ཟོས་པ་སྟེ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱས་པ་ལས་དང་པོ་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་མ་བྱས་པ་དང་། ཆགས་པས་མཆོད་
སྤྱོན་མ་བྱས་པ་དང་། འོག་པའི་སྐྱབས་གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་
རིམ་པ་ལྟར་དད་པས་བྱག་འཆའ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་
སྦྱོང་ལ། གཉིས་པ་ལ་སྟོན་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་ནི་བཤགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དགོ
བའི་བར་ཆད་བྱས་པ་ནི་ཡི་རང་དང་བསྐྱལ་བ་དང་གསོལ་བ་གདབས་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོང་
ཞིང་། གསུམ་པ་ནི་བསྐྱོ་བས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཉིད་གཞུང་གི་སྟོན་པ་ན་ཐོག་མར་
མཆོད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་རིན་ཆེན་སེམས་དེ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།
འདིར་མཆོད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཡང་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པས་བྱད་པར་
དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དང་།
བདག་གི་ལུས་དང་། སྒྲོས་སྒྱུལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དབུལ་བྱའི་དངོས་
པོ་མེ་ཏྲག་ཅིས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིས་སྟོན་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་བདག་པོས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཀྱན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ན་རྒྱ་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏྲག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབུལ་
བའི་རྒྱལ་ནི་སྒོ་ཡིས་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་རུས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
དེ་དག་འབུལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་བདག་ནི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དབུལ་བྱ་གཞན་མེད་
ཅིང་བདག་གི་ལུས་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་རུས་པ་དེས་ན་མཆོད་པ་འདི་དག་བདག་གི་ཆོགས་

རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་དབུལ་བ་ནི་རྒྱལ་དང་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་ལུས་ནས་
དེ་དག་གི་བྲན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲོད་ན་ཞེས་དང་། སྤང་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་
ཞེས་པ་དག་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲན་དུ་གྱུར་པས་ཆ་གང་ལ་སོགས་པ་ལ་
འཇོམ་དུ་མེད་པར་རྗེ་བོའི་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་དེ་མི་དགེས་པ་སྤང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་སྒྲོས་སྒྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལོངས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལ་
དབུལ་བ་ལ་རེ་ཤིག་བྲས་གསོལ་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་བྱེད་པ་བྲས་པ་
ཡིན་ལ་འབར་བ་ནི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གོས་དང་རྒྱན་དབུལ་བ་ཡང་དེ་དག་
ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁ་དོག་ཆོན་རུང་བས་ལེགས་པར་
བསྐྱར་བའི་ན་བཟའ་དམ་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་ཁིང་། གཞན་ལ་ནི་གོས་
བཟང་སྒབ་ལ་འཇམ་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྒྲ་ཆོགས་དང་རྒྱན་ནོ། །བྲུག་པ་འབུལ་བ་ནི་
སྤྲོད་གསུམ་ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་དབུལ་བ་ནི་བྱུང་དབང་ཞེས་དང་། སྒྲོས་འབུལ་བ་ནི་སྒྲོས་
མཆོག་ཅེས་ཏེ། སྒྲིན་ཆོགས་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བྱུང་བར་སྒྲིན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་
ཡིན་ནོ། །ཞལ་བས་འབུལ་བ་ནི་ཞལ་བས་ཞེས་དང་། སྤང་གསལ་དབུལ་བ་ནི་གསེར་གྱི་
ཞེས་པ་སྟེ། བད་མའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྒྲོད་འཕྲེང་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་
འབར་བ་རྣམས་བཞག་པའོ། །མཐུ་དབུལ་བ་ནི་ས་གཞི་ཞེས་པ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་
དབུལ་བ་ནི་གཞལ་མེད་ཅེས་ཏེ། དེ་ལ་དཔག་ཡས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་བྱུང་པར་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་ཅེས་སོ། །གཤམ་
དབུལ་བ་ནི་རིན་ཆེན་ཞེས་དང་། རོལ་མོ་དབུལ་བ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲིན་པའི་བྱུང་
པར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཅན་བདག་གྲང་བདེ་བས་འཆོམ་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ལ། སོ་སོར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་རེ་རྒྱལ་བ་རེ་རེའི་སྒྱུན་སྒྲུབ་ཡང་གནས་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དབུལ་བ་ནི་དམ་ཆོས་ཞེས་ཏེ། ཆར་བཞིན་དུ་
ནམ་མཁའ་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྟར་མཆོད་པའི་ཚུལ་ནི་ནི་
ལྟར་ཞེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་དགོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། མེ་
ཏྲོག་པལ་ཆེན་མེ་ཏྲོག་སྒྲུབ་རེ་དང་། །མེ་ཏྲོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱིསྟེ། །མེ་ཏྲོག་སྒྲུབ་
ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་བཀྲམ་བྱས་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད་ཅེས་དང་། ལག་
པའི་མཐིལ་ནས་མཆོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། །རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་ནི་ལྟར་མཆོད་པ་ལྟར། །
རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཀྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དྲང་སྟངས་ཏིང་འཛིན་རྣམ་འབྱུང་དེ་འདྲའི་ཞེས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་མཆོད་པར་མོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱིས་འདུད་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་གཞི་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱལ་བའི་སྒྱ་གཟུགས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དང་། གང་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ས་གཞི་ཡང་ཡིན་
ཏེ། རྫོགས་སངས་གང་དུ་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་རྟེན་
དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོད་རྟེན་རིང་བསྐལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་དང་།
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ནི་དགེ་སྟོང་ཀན་རབས་རྣམས་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདིར་སྐྱབས་འགྲོ་དགེ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
ཚུལ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་ཏེ་རྗེས་སུ་སྐྱབས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་
ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་
 བས་དང་པས་སྒྲོན་པ་དང་ལམ་དང་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་
 ནི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲོབ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་སྟོས་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། རོད་པའི་ཆེ་ནི་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོ་དམན་པ་
 དག་ནི་རང་ཉིད་འཛིགས་པས་སྒྲག་ནས་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་དང་། སྟོ་མཆོག་དང་ལྡན་
 པ་རྣམས་སྟོང་རྗེས་གཞན་ཡང་སྒྲབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡང་སྟོངས་པ་རྣམས་ནི་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་
 བགས་ཆེལ་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་མཆོད་རྟེན་དང་། །སྟོན་གིང་དག་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ། །
 སྒྲབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྒྲབས་ཏེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི། །སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་ལས་རབ་མི་ཐར་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་རྣམས་རེ་
 ཤིག་གནས་སྒྲབས་སུ་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དག་
 འདུན་སྒྲབས་སོང་སྟེ། །འཕགས་པ་ཡི་ནི་བདེན་པ་བཞི། །སྟུག་བསྐྱལ་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་
 འབྱུང་དང་། །སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །ཟླ་ངན་འདས་བདེར་འགྲོ་བ་ཡི། །
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དག །ཤེས་རབ་མིག་གིས་བལྟ་བྱེད་ན། །སྒྲབས་དེ་
 དག་ནི་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། །སྒྲབས་དེ་དག་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སྒྲབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་བས་ནི།
 །སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ནི་རྒྱད་སྟུ་མ་
 ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི། །སྒྲབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །བྱབ་པ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 མཆོན་གཞི་ནི་འཛིགས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་གཉིར་བའི་སེམས་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། སྤ་རགས་དང་། ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་རྒྱད་གཞན་ལ་གྲུབ་ཟེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐབས་སུ་འདོད་པ་རྒྱའི་སྐྱབས་
 འགོ་དང་། རང་རྒྱད་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འཐོབ་བྱར་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་
 སྟེ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མོས་སྟོད་གྱི་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་པའི་སྟེ་
 རགས་པ་དང་། ས་ཐོབ་གྱི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་སྤ་བ་དང་གཉིས་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་
 ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་མཐ་ཡང་ན་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་
 གཉིས་ཡིན་ཁིང་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ཆོས་དང་
 བཞིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་
 སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟོན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 ལས་གཞན་པའི་འགོ་བ་གང་རུང་དང་། བསམ་པའི་རྟོན་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་འདོད་
 ཅིང་སྐྱབས་གནས་མཐོང་བ་དང་། བར་སྟོད་པའི་ཆོ་གའི་རིག་བྱེད་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡང་ལོག་ལྟ་སྟེས་པ་དང་། འགལ་བ་བསྟེན་པ་དང་། འཕྲུལ་བ་དང་
 གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་གནས་སྤངས་པ་དང་། འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མི་འདོད་པ་དང་།
 སྤངས་པའི་དུས་ལས་འདས་པ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་
 རུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོན་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། འཆོ་བ་དག་ནི་
 ཐམས་ཅད་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་ངན་སོང་དང་། །འཛིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་
 ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་ཡང་བའི་གནས་
 ཐས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སུ་བདེ་ཞིང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉམས་ན་
ཉིས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐབས་མེད་པ་འཛིགས་པ་ལས་ཡང་བ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་མེད་
པས་བྱ་བ་ལ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲེལ་བའི་རི་མོ་
བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་དེ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྤང་བ་དང་།
སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་སྦྱིར་
བ་ནི་སྦྱོབ་མས་དགོན་མཆོག་དང་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ནས་ཞུ་བ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་
གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་བསམ་པ་གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྦྱོཆས་པའོ། །དངོས་
གཞི་ནི་བསམ་པ་དེས་ཆོག་འདི་ཉིད་དམ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ལན་གསུམ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་
རྗེས་སུ་སྦྱོས་པའོ། །མཇུག་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྦྱོབ་མས་
བཀའ་དྲིན་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཐུག་འཆལ་བའོ། །གཉིས་པ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུན་མོང་
གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཡན་ཡོན་ལ་སྦྱོ་བས་བདག་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་སྦྱིར་བའི་སྦྱོ་ནས་
སྐབས་འགོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཟ་ཅི་འབྲུང་གི་ལུང་གིས་མཆོད་པ་དང་། དུས་དང་
དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་སྐྱབ་པ་དང་མི་འདོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་དགོན་
མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་གཙོར་བྱ་བ་དང་། ལུས་སྒོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་མི་སྦྱོང་བ་སྟེ་
བཞིའི་སྦྱོ་ནས་སྐབས་གནས་ལ་དམ་པར་གཟུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་ལས་སྦྱོ་རུས་
དང་བསྐྱུན་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་སྦྱོབ་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དེའི་རྟེན་ལ་
གནོད་པ་མི་བྱ་བ་དང་། ལྟ་གཞན་ལ་སྦྱོན་པ་མི་ཞུ་བ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཤིན་ཏུ་
གུས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནོད་པ་མི་

བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྤང་བ་དང་། ཡིག་འབྲུག་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་
བའོ། །དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་ལོག་སྐྱབས་སྤང་བ་དང་། ལུ་
སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ཅམ་རྣམས་ལ་ཡང་
གྲུས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཉམས་ཏེ་ཤོར་ན་ཉེས་དམིགས་ལ་འཛིགས་པས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སྟོབ་དཔོན་ནམ་དགོན་
མཆོག་གི་དུང་དུ་སྤར་བཞིན་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གྲངས་ཆད་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །

བཞི་པ་སྟེགས་པ་བཤགས་པ་ལ་སྟེ་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ་དོན་
ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྟེགས་པའི་སྟོ་དུག་དང་། སྤང་བྱེད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བཞི་དང་། སྤང་
ཚུལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་དུས་དང་། རྒྱ་དང་། སྟོ་དང་། སྟོར་བ་དང་།
ཡུལ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སུན་འབྱེན་པ་དང་། རྟེན་དང་།
གཉེན་པོ་དང་། སོར་ཚུད་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འགྱོད་
པ་སྟེ་དུག་འཕྱང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ལྡན་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྤྲོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་
སྟེ་སྤྲོན་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་ཕྱག་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་དག་ལས་གཅིག་མ་ཆད་ཡང་མི་འདག་ལ་བཞི་ཆད་ན་མི་འདག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དུམས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟེགས་
པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
སུན་འབྱེན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་དང་། ཉེས་པ་
ལས་སྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྟོར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་མང་པོ་དམིགས་ཤིང་ཕྱག་མཆོད་དང་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ།

དངོས་གཞི་ནི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་བཤགས་པའི་ཆོག་རྣམས་
བརྗོད་པས་སངས་ཀྱིས་དག་པར་མོས་པ་ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ནི་ཏེན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་
མཆོམས་ནས་འོད་དཀར་པོ་བྱུང་སྟེ་བདག་གི་སྒྱི་བོར་ཐིམ་པས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་
ལུས་ཤེལ་སྒྲོང་ལྟར་བསམ་མོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་གཉིས་ལས་དང་
པོ་བཤགས་པའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་
སྒྲིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པར་བཤགས་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ག་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཤིག་དུས་ནི་
ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟེ་ཆོ་འདིའམ་སྟེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་འདུག་པ་
རྣམས་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གི་རྒྱ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་འཆའ་བའི་གཏི་མུག་འབྲུལ་
པས་བདག་ཅོན་ཏེ་ཏེན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་སྒྲོན་སྟེ་དང་། སྒྲུབ་བ་བདག་གིས་སྒྲིག་
པ་བགྱིས་པའམ་གཞན་བགྱིད་དུ་སྐྱུལ་བ་དང་གཞན་བགྱིས་པ་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་གང་བགྱིས་པ་རྣམས་ཏེ། ཅོངས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་ནི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཤེས་
པར་བགྱིས་ནས་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པས་ཞེས་པའོ། །ཡུལ་ནི་དགོན་
མཆོག་གསུམ་དང་པ་མའམ་སྒྲ་མ་གཞན་ཡང་རུང་བ་དག་ལ་དང་། སྒྲོན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་
ཀྱིས་དང་། བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་སྒྲོ་དུ་མས་སྒྲོན་ཆགས་པའི་སྒྲིག་པ་གང་ཤིན་ཏུ་མི་
ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་བགྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཆོན་གཉིས་
པོ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་སྒྱིར་བཤགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
བྱས་པས་བཤགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ་འཆད་ངོ་། །

གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། གང་ལ་
འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། རི་ལྟར་སོང་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་

བདག་ནི་ཞེས་སྒྲིག་གཅིག་སྟེ། སྒྲིག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་གིར་དོགས་ནས་ཐུར་དུ་སྒྲུབས་
པ་ཞུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིག་པ་དོན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འཛིགས་པ་
ལས་སྒྲུབས་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི་སྒྲིག་གཉིས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཐུར་དུ་སྒྲུབས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆི་བདག་འདི་སྒྲིག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པས་དེ་སྤྱིད་གཅིག་མི་འོང་ཞེས་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་ལ། དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པོ་ན་བ་དང་མི་ན་བ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཟེན་པ་དང་
ཆོ་ཆད་མ་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་བུར་དུ་མི་འཆི་ཞེས་ཆོ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་ན་དགྲ་གཉིན་དང་ལོངས་སྒྲོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
བོར་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཆ་དགོས་པ་ལ་དགོས་པར་བདག་གིས་མ་ཤེས་ནས་མཛའ་བ་
ལ་ཕན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱིར་སྒྲིག་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་
ཅིག་བྱས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲིག་གསུམ་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་སྒྲིག་
བྱས་པ་མི་མཛའ་བ་དང་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་བདག་
ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྒྲོད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འདོར་ཞིང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་ནི་དོན་མེད་
པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོ་འདིར་གཉིན་མགུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱི་མར་ཡང་འབྲང་
བས་དོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྒྲིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ད་ལྟར་
ལོངས་སྒྲོད་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིས་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་སྤྱིད་གྱི་མཐོང་ཞིང་
ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་
བའི་བདེ་བ་སང་པ་ན་མི་སྒྲོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོ་བརྒྱད་པ་ལྟ་ཞོག་གི་རེ་ཤིག་གསོན་པའི་ཆོ་
འདི་ཉིད་ལ་འང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདས་མོད་གྱི་དེ་བྱིན་ཆད་འདས་པ་དེ་

དག་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སྟགས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མི་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ་འབྱེན་ནུས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདུན་ན་སྒྲིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རྒྱད་ལ་གནས་པས་ན་སྒྲིག་པ་བྱས་
 པས་ནི་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དེས་པར་འཆི་བ་དང་། དེར་སྐྱབས་གཞན་མེད་པ་དང་། འཇིག་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 སྟོག་གཅིག་སྟེ། ཆོ་ཆོད་ཐུབ་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ལ་སྟགས་པའི་དུས་རྒྱུ་མས་སྟོན་པ་
 མེད་པར་འགྲོ་བས་དེ་ལ་འགོད་ཅིང་འབྲིད་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་
 པར་འཆི་སྟེ་བྱི་བ་དཀར་ནག་གི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐོག་མར་གཉིན་བཤེས་གྱིས་མི་
 བན་པར་སྟོན་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བཤེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས།
 ཁྱོད་གྱིས་དག་སྦྱང་བྲམ་ཟེ་ལྟ་དང་ནི། །མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཅུན་མོ་དང་། །
 འཁོར་གྱི་སྐད་དུ་སྒྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དཔུལ་བའི་རྣམ་སྟོན་སྐལ་ལོད་འགའ་མ་མཆིས་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕན་པའི་སྐྱབས་དག་བའི་ལས་མ་བསྟེན་པར་སྟོན་པ་ནི་དེ་ཆོ་ཞེས་
 རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཆར་རོལ་པ་ལས། དག་བའི་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱེད་ཅིང་། བྱི་
 བཞིན་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ། །འདུས་བྱས་དག་ལ་གྲོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
 སྐྱབས་མེད་གཉིན་བཤེས་མེད་ཅིང་འཁོར་ཡང་མེད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 འགྲོད་པའི་རྣམ་པ་ནི་མགོན་པོ་ཞེས་བོད་པའི་ཆོག་དང་བཅས་པའི་སྟོག་གཅིག་གོ། །གསུམ་
 པ་ལ་དེའི་ཆོ་འཇིགས་པས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ་བོ་ཞེས་སྟོག་གཉིས་དང་།
 དེའི་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་མ་རྟོག་ནས་ཞུ་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་སུ་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་དུག་
 དང་། དེས་རང་ལ་བསྐྱུལ་བ་གནས་དེར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་ཁ་

ཅིག་ནི་དེ་ཡན་ཆད་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱི་
དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་གྱི་དགོ་འདུན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་བས་ཞེས་
སྟོག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་སྟོག་བཞི་སྟེ། ཐུགས་རྗེའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་
པ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་
ཅེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་གཟུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་སོང་བའི་དོན་ནི་སྟོན་ཆད་ཅེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། བཀའ་ལས་འདས་པའི་ནི་སྤྲིག་
བྱས་པ་དང་། འཇིགས་པ་ཆེ་བ་ནི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་ངན་སོང་གི་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིན་པོ་ལ་འབད་པར་རིགས་པ་
དང་། ལྷུང་རྩ་འབད་པ་དང་། ཇི་ལྷུང་འབད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནད་གྱི་
དཔེས་བསྟན་པ་ནི་སྟོག་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེ་རྒྱུ་མཁྲིས་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་
བཏབ་པས་ཀྱང་དེའི་གཉིན་པོ་སྟོན་པའི་ངག་བཞིན་རྩ་བ་སྟེན་པར་བྱ་དགོས་ན། དོན་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉིས་པ་བརྒྱ་སྟེ་རྩ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་རྩ་གཉིན་པོ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲི་
མ་བས་ཆེས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྷུང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་གདུག་པ་ཆེ་སྟེ་
ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ལྡན་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་སྟེ་བ་རྩ་མ་འདི་ཕྱིར་སྤྲིག་
བསྐྱལ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་རྟེན་དཀའ་སྟེ་བཀའི་དོན་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལས་གཞན་ནས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་འབྱུང་དཀའ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཁོན་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་སྟེ།
མའི་ལུས་ཀྱང་ཆོགས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཡིན། །ཀྱེ་མ་དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་འདྲ་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནད་དེ་ལྟ་བུ་དང་

བཅས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་གཏི་
 ལྷག་ཅིང་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཡང་སའི་དཔེ་ནི་སྟོག་གཅིག་
 གིས་སྟོན་པའི་དཔག་ཚད་སྟོང་ནི་གཡང་ས་ཆེ་བ་མཚོན་པ་སྟེ། གང་དུ་ལྟུང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ལ་བག་བྱ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་དེ་རིང་ཞེས་སྟོག་གཉིས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལོངས་སྟོད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་སྟོག་གཅིག་སྟེ། སྟོན་ཆད་ཀྱང་ལོངས་སྟོད་
 དུ་མ་ཞིག་སྟོང་སྟེ་ཞིག་ནས་བསྐྱུས་ལ། ད་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོད་ནི་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་ལ་ཞེན་ནས་འགོ་བའི་སྒྲུབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལོངས་སྟོད་ལ་མ་ཞེན་པར་བཀའ་བཞིན་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
 གསུམ་པ་གཉིན་བཤེས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་གསོན་ཆེ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གིས་སྟོན་
 པའི་ཅི་རུང་ཞེས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ལ་མ་ཞེན་པས་དགོ་བ་ལ་འབོད་ཅིག་
 ཅེས་འདོམས་པའོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་འབད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསམ་པ་ནི་མི་
 དགོ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བཤགས་རྒྱ་
 བདག་ནི་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་འགལ་
 བས་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡུལ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་བཅས་མཛོན་སུམ་དུ་
 བསམ་པའི་སྤྱན་རྒྱར་དང་རྩལ་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་འཛིག་པར་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཞིང་ཡང་ཡང་དུ་ལྷག་འཆལ་ཏེ་འོ། །བཞི་པ་ཉིས་པ་ལས་སྟོག་པ་ནི་འདྲེན་པ་
 ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

༥ ད་ནི་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་།

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་བ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡི་རང་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། ལྷག་
བསྐལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡི་རང་བ་
བྱང་ཆུབ་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡི་རང་བ་ལུས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི་རྟེན་པ་
གཉིས་ལས་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་པ་ཞེས་དང་། གནས་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
རྒྱ་སྤྱོད་པ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་ཡི་རང་བ་དག་རིམ་པ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་
ཡིད་བདེ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡི་རང་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་
ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་དང་། བདུན་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ཡང་
རྒྱལ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །བརྒྱད་པ་བསྐྱོར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲུབ་བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་
ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བསྐྱོར་བ་ལ་གསུམ་ལས་ནད་པའི་དོན་རྩ་བསྐྱོར་བ་ནི་
འགྲོ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་
བར་མ་ལ། །དེ་ནི་རྩི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་ཁིང་། །
ནད་རྣམས་མེད་ཅིང་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ཅན་གྱི་དོན་རྩ་
བསྐྱོར་བ་ནི་ཟས་དང་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལྷག་པའི་བསྐྱལ་བ་བར་མ་ལ། །
ཟས་དང་སྒྲོམ་རྩ་འགྱུར་ནས་སྟེ། །བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་པ་བསལ་བྱས་ཏེ། །སྒོག་ཆགས་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབུལ་པའི་དོན་རྩ་བསྐྱོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ག་
གཅིག་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ །མི་ཟད་པའི་གཏེར་རྩ་
གྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདི་མན་ཆད་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྩ་གཉིས་ནི་ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་སྟེ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཀྱི་
བྱད་པར་རོ་ཞེས་འདོད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བསྟོ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་རྗེས་
སྤྱ་མཐུན་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་འདིར་བྱད་རྩལ་ཐོབ་འདོད་སྤྱ་བར་དགོངས་
ནས་མ་བསྟན་པར་གཞན་དོན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་བ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་
ཏེ། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་དང་རྒྱ་མཚན་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་གཏང་བྱའི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་ཆེ་འདི་བསྟུས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲིབ་དང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ངོ་། །དགོས་པ་སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། བསམ་པའི་བྱད་པར་མངས་པ་མེད་པར་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟན་པ་ན་འདི་ལྟར་སྒྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་
ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཆེ་གཏོང་བར་ནི་ཆབས་ཅིག་སྟེ་འདྲ་ལ། དོན་མེད་པར་བཏང་བ་བས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་འང་མཛོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་དུ་འགྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན། ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཏང་བ་ནི་མི་
གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཐོབ་ལ། བདག་སྒྲོའང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཉིད་བསྒྱུབ་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལོངས་སྒྲིབ་བཏང་བ་ནི་སྤྱ་བར་དགོངས་ནས་
མ་སྒྲོས་པས་འདིར་ལུས་བཏང་བ་དང་། དགེ་བ་བཏང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བཞེད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟོ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་གཞན་ཅི་བདེར་བྱ་བ་ནི་བདག་གིས་ཞེས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
ནི་བདག་གི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེ་དང་། གཞོད་པ་འགག་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཞན་གྱི་ངོར་ཡང་བྱར་མི་རུང་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་བདག་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་དོན་མེད་
བའམ་མ་ཡིན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
ཚུད་མི་བྱ་བར་བསྟོར་བ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཞེས་དང་། གང་དག་ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེ་
སྟེ། ཡང་ན་མདོན་མཐོང་དང་། དེས་ལེགས་སུ་བསྟོར་བར་ཡང་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་གངས་ནི་བདག་ནི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་
གངས་བཙོ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ལས་དང་པོ་དགུ་ནི་མགོན་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་འདོད་པ་ལ་
དེ་དང་དེར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་འདོད་པ་སོ་སོར་དེས་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དྲུག་ནི་
དངོས་པོ་མཆོག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལྷས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐུན་མོང་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་
བེམས་པོ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་སུ་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་ལྟག་བསམ་གྱི་བྱེད་པར་སྦྱོང་བའམ།
བྱང་སེམས་གྱི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཞིང་བསྟོས་པའི་མཐུས་དེ་དག་འབྱུང་བའམ།
ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་དེ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་
སྒྲུང་བ་འདི་ལ་དབྱེད་མི་བཟོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ནི་ས་སྟོགས་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་དུས་རྟག་པར་རྣམ་གངས་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཉེར་འཛོའི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དམིགས་
པའི་མཐའ་ནི་དེ་བཞིན་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལས་མ་
འདས་པར་དུ་བདག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རྣམས་གྱི་ཉེར་འཛོའི་གཞིར་ཤོག་ཅེས་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་ལ་

སྒྲོན་འདུག་སོ་སོར་ལེན་ན། རི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཡན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་
ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྤང་
ཞིང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལེན་ན་ནི་གཞུང་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

དོན་དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྱི་དོན་གྱིས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྱི་དོན་དང་། སྒྲོམ་པའི་སྒྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
དང་། དོན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བཟོན་ན་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་ལམ་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་བས་ན་
སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་དུ་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོན་པས་ཀྱང་ལམ་གྱི་དང་པོར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་མཛད་དེ། བསྐྱལ་བཟང་ལས། ང་ནི་སྒྲོན་ཆེ་དམན་པར་གྱུར་
པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་
ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྒྱ་བསམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅིས་འབྱུང་བས་བསམ་པའི་བྱང་པར་
གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་དོན་གཉིས་པ་

དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་གྲོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་པ་འདུན་པ་དང་བཅས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ཞེས་དང་། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་ལྔ་སྟེ། རེ་ཤིག་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ཉིད་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཡིན་ལ། རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བརྟན་ལས་བྱུང་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་བཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། གྲོགས་དང་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སུ་འང་འགྱུར་ཏེ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆགས་པའི་རྟེན་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། བརྟན་པའི་ཆོག་གའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱ་སོགས་ལ་འང་སྒྲེ་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་སྤངས་པས་སྒྲེ་བའི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་ཉིད་དོ་ཞེས་བཞེད་ལ། སྤྲ་མ་གཞན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ལྷ་དང་སྤྱ་ལ་སྒྲོན་འདུག་གཉིས་ཀ་སྒྲེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་སྒྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། བན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་། དག་བཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེ་མཐོང་བ་དང་བཞིར་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལས་ལེན་འདོད་འབྱུང་བས་བརྒྱད་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྷར་གཞན་དོན་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་ཐབས་ངེས་པའི་དད་པ་སྟེ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྟན་པའི་ཆོག་

ནི་སྒྲིབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལུ་བཞིར་འགྱུར་བ་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ལུ་གསུམ་ཡིན་པས་ཆོ་གས་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོས་འདོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མི་འདོད་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། ཡང་ན་མཆོན་ཉིད་ལོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ་དང་། མ་རྒྱས་ཏེ་འཕུལ་བ་དང་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བའི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་། བདག་གི་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དྲུག་པོ་ཡོད་ན་དེའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ནི་ཁས་སྤངས་ཉམས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་། རྟོན་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པ་ལྟེ་བས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྤང་བ་དང་། སྤང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པས་སྐྱོབ་པ་སྤྱད་པ་དང་། སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། སྒྲོ་སྤྱད་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དེ་འདིར་ཡང་བྱས་ན་ལེགས་

གསུང་ངོ་། །དངོས་གཞི་རི་སྐད་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། མཇུག་ནི་སློབ་མས་
 དགའ་བ་བསྒོམ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད། དེ་ནས་སློབ་མས་གཏང་རག་དབུལ་
 བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་དང་། འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པ་མིན་པ་
 རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་པོ་དམན་པ་སྤང་བ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་དང་
 རང་ཉིད་སྤྱི་ཞེས་བཤད་པ་དོན་དུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་དམན་པ་སྤང་བ་དང་།
 ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྒྲིག་སྟུང་དང་། བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སོགས་སྟུང་པ་
 དང་། གཞན་དོན་ཉམས་པའི་རྒྱ་གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར་བའི་སྟུང་པ་སྟེ་སྟུང་པ་དམན་པ་
 སྤང་བ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བྱང་སེམས་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་བྱང་སེམས་ཡང་ཡང་དུ་
 གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མར་ཡང་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་ལུས་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་རྒྱུན་མི་
 སྦྱོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྟུང་པ་སྟེ་
 དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་
 འོངས་སྟུང་ལུས་སྟོག་དགོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅེས་པར་འཛིན་
 པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ནས། བདག་གི་རྟོན་དང་བཀུར་བསྟོད་དང་། །ལུས་དང་འཆོ་བ་མེད་སྤྱི་ཞིང་།
 དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྤྱི་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ནི་ཆོད་མེད་བཞི་སྒྲིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱོར་ཡང་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་

སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅི་རུས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲུག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་
 རང་ཉིད་བྱན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་མ་བུལ་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་
 ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །ཞེས་དང་།
 ཏྲག་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་གསོ་
 ཐབས་ནི་གལ་ཏེ་གཏོང་བའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་བྱན་ཆོད་ལས་འདས་ན་ཉེས་དམིགས་
 ལ་འཛིགས་ཤིང་འགྱོད་པས་བཤགས་ཏེ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲ་མའམ་དགོན་མཆོག་གི་བྱུང་བྱ་སྒྲ་བར་
 བྱོལ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དོན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་སུ་
 གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་བདེ་གཤེགས་སྒྲས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་དང་། གཏོང་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཏེ་དེ་
 ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་མི་དགོས་པར་འདོད་དོ། །
 བསམ་པའི་རྟེན་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པ་ལ་རང་དད་ཅིང་ལེན་འདོད་ལ་སྒྲུབ་རུས་པ་
 དང་། བར་སྒྲོད་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྟེན་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཤོར་བ་
 དང་། འགལ་སྒྲ་ཅ་རྩུང་བྱུང་བ་དང་། མ་རུས་ཏེ་འཕྲུལ་བ་དང་། སྤངས་པའི་དུས་འདས་པ་
 དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་སུ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་གནས་
 སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་ཆེད་དུས་བྱེད་པ་དང་།
 གར་སྒྲིས་སུ་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་དག་
 བཤེས་དང་ཐུད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་སུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་རྣམས་
 འབྱུང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་

ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྒྲུབ་བསགས་ཀྱི་དགོང་པ་འཛད་ཅིང་། བྱིས་མི་གསོག་པས་དོན་
 ཆེན་པོ་ཉམས་པ་དང་། དམ་བཅའ་ཉམས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པ་དང་། ཉེས་པ་ལྟེ་
 བས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་དོན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྤང་
 བ་དང་། སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་
 ནི་ཕྱག་མཆོད་སྟོན་དུ་སོང་བས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། འབྱོར་བ་བརྟག་པ་དང་། བར་
 ཆད་དྲི་བ་དང་། སྦྱོ་བཅོས་པ་སྟེ་བཞིའམ། ཡང་ན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དངོས་
 གཞི་ནི་དམ་བཅའ་བ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། མཇུག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 དང་། བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་བར་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་བདག་
 གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་ཉེས་པ་སྦྱང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་དག་
 དུ་རང་གི་སྟོབས་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་ལ་གཞན་སྟོབས་དགོང་བཤེས་བཟང་པོ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་བཅོས་
 ཐབས་ནི་རྩ་ལྷུང་བྱུང་ཞིང་བྱུན་ཆོད་ལས་འདས་ན་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་སྒྲ་
 མའམ་དགོན་མཆོག་གི་དུང་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤང་དུ་རུང་གི་དེ་བས་
 མང་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྤང་ནི་དེ་དག་དང་ད་ལྟར་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
 མི་མཐུན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྦྱོར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནས་
 བརྒྱད་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ནས་བརྒྱད་པ་སྟེ་སྟོལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་བྱེ་

མ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི་རེ་གིས་ལེན་པའི་ཆོག་མི་
 འདྲ་སྟེ། དེར་སེམས་དང་བ་ལ་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས་ཕྱག་མཆོད་ཅམ་ལས་མ་བཤད་ལ་
 འདིར་རྒྱད་དག་པ་ལ་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་
 དེར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་འབྱོར་བ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
 གཞི་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་། མཐུག་ཀྱང་དེར་
 མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ལ་འདིར་ནི་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་རྩ་ལྷུང་བཞི་ལས་མ་བཤད་ལ་འདིར་ནི་བསྐྱབ་བརྟམ་ནས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ལ་ངེས་པ་ལྟ། སྒྲོན་པོ་ལ་ངེས་པ་ལྟ། གཤམ་པ་ལ་ངེས་པ་
 བརྒྱད། ཐུན་མོང་བ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བཅུ་དགུ་བསྐྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་སྒྲིབ་པ་སྤྱིར་ཡང་སྤང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་
 གསུམ་པ་བཤགས་པ། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་སྐྱེ་
 རེངས་འཕྲིན་པར་བཏང་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདུན་དུ་
 བཤགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོག་སྒྲིབ་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་དང་
 ལྷན་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བསམ་པ་རབ་ཏུ་དང་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 བས་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཟུང་ནས་མཐུག་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྩལ་འདི་ལྟར་སེམས་སྤང་སྤང་གི་བྱ་བ་ལ་མ་ཁུམ་ཞིང་སྒྲོ་
 བས་གཟེངས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་
 དགའ་བ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་གྲུབ་པ་དང་།

གཞན་དོན་འགྲུབ་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྟེན་དོན་ཡོད་པ་ནི་དེང་དུས་ཞེས་
ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རིགས་བཙའ་བ་ནི་རྟེན་པ་བཞིས་སྟོན་པ་ན་ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་
བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ལས་སུ་རྒྱལ་སྒྲུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་བརྩམས་པར་བྱ་སྟེ། ས་བཟང་གི་
བུར་སྒྲེས་པས་ཡ་རབས་གྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་པའི་སྟོན་
མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྩུན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
འདི་ལ་ལྷུང་བས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྷུང་སྟུང་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་
དགོན་པ་རྟེན་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཇི་ལྷུང་ལོང་བས་ཕྱག་དར་གྱི་ལུང་པོ་ལས་རིན་ཆེན་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟེན་པ་དེ་ལྷུང་ཇི་ཞིག་ལྷུང་སྟེས་ནས་བདག་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་མེད་པར་ཉོན་མོངས་གྱི་
རྒྱལ་བྱོད་ནས་དགོ་བའི་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྟེན་པ་སེལ་བ་ནི་འགྲོ་བའི་ཞེས་རྟེན་པ་བརྩམས་སྟོན་པ་ལ་སྟོག་དང་།
ལོངས་སྟོན་དང་། ལུས་དང་། ལམ་གྱི་དང་། རན་འགྲོའི་རྟེན་པ་རྣམས་སེལ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་རྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཁོན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་གོ་འཕངས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་བྱིན་པས་དེ་གཉིས་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་
ཟང་ཟེང་གི་སྤོན་བྱིན་པས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་སུ་
བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད་པས་རན་འགྲོའི་གདུང་བ་ལས་བསིལ་ཞིང་ངལ་སོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་པས་རན་འགྲོ་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ནད་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་
ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་རྟེན་པ་གཉིས་

གཉིས་ཏེ། བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ལམ་སྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་པན་བདེ་སྐྱབ་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་ཕུགས་
ཀྱི་པན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས་དེའི་ཡང་སྟོང་པོར་
གྱུར་པ་དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་
ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་རྒྱུ་ནད་སེལ་བ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འཕྲལ་དུ་ཡང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྲིད་པའི་ལམ་དུ་རྒྱ་ཁིང་སྤྲིད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་
མགོན་ཆེན་དེ་རྣམས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པ་ནི་བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་
བཞག་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་སྒྲུབ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་
བྱའོ་ཞེས་མགོན་དུ་བོས་ཟེན་གྱིས་དེ་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མཁྱེན་པར་གསོལ་བའི་དོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་
ཅིག་འཆད་དོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟེན་ཏེ། ॥

༥ དེ་ལྟར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཟེན་ནས་ད་ནི་སྤྱིའི་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་
པའི་སྒྲིབ་བ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གྲུབ་པའི་
ཐབས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་
ཐོག་མར་བག་ཡོད་སྟོན་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྤང་དོར་ལ་གཟེབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལྟ་
པ་ལས། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བ་དང་གཉིན་པོ་དག་བ་སྐྱབ་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་དེ་ནི་སྤྱིར་དག་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། དག་བའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་རི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དག་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གཞུང་གིས་
འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཤད། བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ།
གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོན་དལ་འབྱོར་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་
ལ་བག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསྐྱབ་པ་མི་འདོར་བའི་འཐད་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ག་
གཉིས་ཏེ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བབ་ཅོལ་ཏེ་ཡེ་མ་བརྟགས་པའམ་བརྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་
བརྟགས་པ་དེ་ནི་དམ་བཅས་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་ཉེས་ན་དོར་བར་རིགས་པ་
ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོད་མའི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་རིན་ཆེ་བར་གཟིགས་ཤིང་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟགས་པ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ལ་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྟོན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་
བ་དང་། སྦྱོད་པ་གཞན་དོན་ཉམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་
ལའང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དངོས་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་
སེམས་ཅན་མ་བརྟལ་བ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་དམ་བཅས་ནས་སེམས་དེ་འདོར་ཞིང་
ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་བསྐྱུས་པར་འབྱུང་ཏེ། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་

ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་བོས་ནས་བཟའ་བ་
 དང་བཏུང་བ་མ་སྦྱར་ན་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མ་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་
 ནས་སྤྱི་ཐར་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ཐར་ལས་འདའ་བའི་བར་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་
 བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་དེས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ན་དེའི་འགོ་བ་ནི་བཟང་པོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དེའི་འཐད་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་
 གཤལ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་པར་བསམ་ནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་
 སུ་སྐྱེ་ལ། ཁས་སྤངས་ནས་མི་སྦྱིན་ན་ནི་དཔྱལ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན།
 དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱི་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པས་ཁས་སྤངས་ཤིང་མགོན་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱུས་ན་བདེ་འགྲོར་ག་ལ་
 འགོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། མི་གང་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བཏང་ཡང་ངན་སོང་དུ་མ་ལྷུང་བར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་འཕགས་པ་ཤུ་རེའི་བྱ་
 སྒོན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཅིང་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་བདུད་ཀྱིས་ཐོ་བརྩམས་པས་སྦྱོ་བ་སྦྱེས་ཏེ་
 སེམས་བཏང་བ་ལྷ་བུའམ། གསེར་མདོག་གི་སྒོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བསྐྱལ་བ་བཞི་བཅུར་སྦྱོད་པ་སྤྱད་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་
 དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེན། དེ་ལྷ་བུའི་ལས་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་དེ་དག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ་ཞེས་པ་
 ནི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་པར་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་ཐར་པའི་
 སེམས་ཅམ་མ་བཏང་བས་ཞེས་དང་། འཆད་པ་པོ་དག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བས་སྦྱོབས་ཆེ་བའི་
 དགོ་བ་ཡོད་སྟེད་པས་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་དག་གྱུང་ཐར་པའི་སེམས་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་པ་

ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་། དགོ་བ་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའམ་
བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོ་ག་
གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ལྟང་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་བྱང་ན་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམན་ཁིང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱི་བ་ཉིད་དུ་མ་ཟད་གང་དག་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་གྱིས་ལྟང་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྒྱུན་བྱས་པའམ་ཆུང་དུན་བྱང་སེམས་འདིའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཕྱ་མོ་ཞིག་
གི་གོགས་དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་ཅམ་མ་ལུས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དམན་ཏེ་
གཞོད་པར་གྱུར་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱི་སྟེ་དེའི་རྒྱས་ངན་འགོ་ལུ་མཐའ་མེད་པར་སྒྱུའོ་ཞེས་པ་ཡིན་
ལ། ལྷག་མ་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་ནི་དེ་རིགས་པས་འཐད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཁིང་། དེའི་ལུང་
ཡང་རབ་དུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བུའི་གྲིང་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐོགས་གིང་སྟོག་བཅད་པ་བས་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགོ་བ་ཐ་ན་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྒྲིན་པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་དེས་ནི་
དེ་བས་ཆེས་སྟོག་པའི་གྲངས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའི་
བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་
སྟོན་པ་ན་དེ་ཉམས་ཀྱང་སྒྲངས་པས་ཆོག་གོ་སྒྲུམ་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་
མཐུན་གྱིས་སྒྲིབ་དུ་མར་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དེས་དེར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དངོས་ནི་དེ་ལྟས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ནི་དང་ནས་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུས་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་
དམ་བཅས་པའི་རྗེས་ཉིད་ནས་བག་ཡོད་པས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན་ངན་འགོ་བརྒྱད་མར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པོ་སྒྲུལ་པའི་ལན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། སྒྲུབ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱིས་སྒྲོབ་པོ་སྒྲུལ་པའི་ལན་དུ་ད་དུང་
 ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་མ་ནི་བག་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱས་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་ཁོང་གལ་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་
 བད་དང་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དལ་འགྲོར་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་།
 མ་རྟེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྟེན་ནས་མི་འབད་བ་སྦྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 སྒྲོན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་མཆོན་ནས་གཞན་འགྲོར་ལྔ་དང་། རང་
 འགྲོར་ལྔའི་གནས་པ་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་དང་གཞན་གསུམ་དག་གོམས་
 རུང་བས་མཆོན་པས་འགྲོར་པ་བཅུ་ལྟ་གྱི་དལ་བ་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲེ་བ་དཀོན་ན་ཞེས་དང་། དེ་
 གལ་ཏེ་རྟེན་ཀྱང་འཇིགས་སྒྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ན་དལ་འགྲོར་ཉིད་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་
 གསལ་བས་སམ་གཟི་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པས་ཉི་མ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཛེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་བས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་རྒྱུན་ནད་དང་འཆོ་བ་རྣམས་
 མེད་ཀྱང་ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་བསྒྲུ་ལ་ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་ཅུ་
 གྱི་བརྟན་པོ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་ནམ་འབྲལ་ཆ་མེད་ན་མཐུན་རྒྱུན་མེད་ཅིང་འགལ་
 རྒྱུན་དང་བཅས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་རྟེན་ལ་མ་ཞིག་པའི་ཆོ་དག་བ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི། །ཅུའི་རྒྱ་
 བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྒྱུ་དབུགས་དབུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་
 །ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་ངན་འགྲོར་དག་བ་མི་སོགས་པ་ནི་བདག་གི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ན་བག་

མེད་པར་སྒྱུད་པ་འདི་འདྲས་ནི་དལ་འབྱོར་ལྟ་ཞོག་མིའི་ལུས་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་བས་ངན་སོང་ལས་འོས་མེད་ལ། དེར་སྐྱེས་ན་ཞེས་རྒྱུ་དང་། གསུམ་པ་གསོ་
བར་མི་རིགས་པ་སྒྲིག་པ་ཞེས་དང་། དགོ་སྒྱུད་སྐལ་ལྷན་ཏེ་དགོ་སྒྲིག་གི་སྒྲུང་དོར་མི་ཤེས་
ཤིང་བསྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། ངན་སོང་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་ཞིང་སྒྲུང་དོར་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་
བ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ནས་བདེ་འགྲོ་མི་ཐོབ་པ་ནི་དགོ་བ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
གོ། །གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་ལ་ལུང་ནི་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཞེས་སྒྲོག་གཅིག་སྟེ། ཡང་དག་པར་
ལྷན་པའི་ལུང་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དེ་ལ་གཉའ་ཤིང་
བྱ་ག་གཅིག་པ་རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དེད་པ་དེའི་བྱ་ག་དེ་ན་རུས་སྐལ་ཞུར་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་
ཞིང་སྟེང་དུ་ལན་རེ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མགྱིན་པ་རྒྱུད་པ་བས་ཀྱང་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་
དཀའ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཡང་སྒྲོག་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་ཅིག་གི་དོན་ནི་
འདིར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ངན་སེམས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དུས་མཐའི་
ཡང་རུང་མོད་ཀྱི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱ་རྒྱུ་གས་ཉིད་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཙམ་ནི་སྤར་
བསགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་འོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་
ནི་སྒྲོག་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ན་འདི་འདྲའི་དལ་བ་ནི་འབྱོར་པ་བཅུ་ལྷན་དང་། བསྐྱེས་པ་ནི་
དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། མྱོངས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆ་བས་ཆེན་
པོར་གྱུར་པ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་ལས་སྤངས་ཏེ་མེད་ལ་མདོན་ཞེན་གང་ཡིན་པ།
འཇིག་རྟེན་མྱོངས་རྣམས་ཆ་བས་ཆེན་འདི་གོ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱིས་དང་པོ་བསྐྱེས་མྱོངས་ཀྱི་ཉེས་
དམིགས་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། བདག་གིས་སྤར་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་རྟོགས་
ནས་ཀྱང་སྒྱུད་ལུག་ན་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་འགྱོད་པའི་ཕྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར་ཞིང་།

གི་ནས་དམུལ་མེ་དུས་མཐའི་མེ་བས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཁིང་བཟོད་དཀའ་བས་ཡུན་རིང་
དུ་ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་འགྱོད་པ་མི་ཟད་པའི་མེས་སེམས་ཀྱང་གདུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བསྐྱུས་གིང་སྒྲོངས་པའི་དོན་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། བན་པ་ནི་
མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའམ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་སྐྱབ་རུས་པའི་དལ་འབྱོར་
རྟེན་ནས་དེ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་དགོ་སྒྲིག་གི་སྤང་དོར་གེས་པའི་གེས་རབ་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་
བག་མེད་པས་དམུལ་བར་འབྱིད་ན་ནི་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲོངས་པ་ཆ་བས་ཆེ་བས་སྒྲགས་
གྱིས་སྒྲོངས་པར་བྱས་པའམ་ཡང་ན་སེམས་མེད་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་
དག་གི་རྒྱ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲགས་ལ་སྒྲགས་པའི་རྒྱ་ཅིས་སྒྲོངས་པར་བྱས་པས་བསྐྱུས་
ན་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲར་མ་གེས་ཏེ་དེ་བས་ན་ད་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱ་བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་
ཞེས་ཡོད་ཅིས་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འོས་མེད་
དེ། གཞན་གྱིས་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོངས་གིང་བསྐྱུ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ད་ནི་གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྤང་སྒྲོ་སྒྲིས་པ་དང་། སྤང་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། སྤང་རུས་པར་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། དགྲའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞིའི་དང་པོ་བདག་དབང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བདག་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་གིས་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་
དུ་མི་འཛོམ་པར་བདག་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞེས་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པས་བཟོད་པའི་གནས་
མིན་ཏེ། དེ་ལ་བཟོད་པས་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་དོན་མིན་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
སྒྲག་བསྐྱུལ་ལ་སྒྲུར་བ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བདག་
གི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་དང་། བཞི་པ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་མཐུན་པར་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་གོ།

གཉིས་པ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སེམས་ལ་གནོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་ཤོ་
ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཏྲག་རྩ་འབྲེལ་བས་ཡུན་རིང་བ་དང་། དེ་དག་རྩ་འང་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་
བྱེད་པས་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཡང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་རྩ་མང་
པོ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པས་དོས་དྲག་པ་དང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་དགྲ་
ཉོན་མོངས་དེ་རང་གི་སྒྲིང་ལ་གནས་ན་སེམས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་ཐོབ་པར་
ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་ལ་གནོད་པ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འཁོར་བ་
ལས་ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པས་བཙོན་རའི་སྤང་མ་དང་། དཔྱལ་སོགས་ངན་སོང་
ནམས་སུ་འང་སྒྱུར་བྱེད་དང་། མཐོ་རིས་སུ་ཡང་གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པ་སྟེ་ཆོས་
གསུམ་ལྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་སྒྲོའི་གནས་ཆགས་པ་སྟེ་ཚུལ་མེན་རྟོག་པའི་དྲ་བ་
གནས་ན་བདག་ལུས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞིམ་པའི་གོ་བགོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རེ་གིག་ཅེས་
རྐང་པ་བྱི་མ་གཉིས་དཔེ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སྤངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་གནོད་བྱེད་ཆུང་དུ་ལ་
ཡང་གཞིམ་པའི་བྱིར་ཆར་འབད་པར་བྱེད་ན་དགྲའང་མི་ཟད་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རིས་པར་
མ་བཙོམ་བར་དུ་བདག་བཙོན་པ་མི་འདོར་བར་འབད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་སྦྱོར་བ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་མི་ཟད་
པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་བསད་མི་དགོས་ཤིང་གནོད་པ་མ་བྱས་
ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྒྲིང་རྩེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགྲ་དག་གཞིམ་མི་
དགོས་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་གཞིམ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཡུལ་ངོར་འཐབ་པའི་ཆེ་མཆོན་སྟེ་
ཆོགས་གྱིས་འཕོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་བསད་ནས་དོན་དེ་མ་སྒྲུབ་བར་དུ་བྱིར་མི་ལྟོག་
ན། མ་བཙོམ་ན་མི་ལྟོག་པས་ཏྲག་རྩ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཡོད་

མིང་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་མི་སྤྱིད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱར་གྱུར་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་ངེས་པར་གཞོམ་པར་བརྩོན་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཆོམས་བར་དུ་བདག་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་
 བརྒྱ་ཕྱག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་བཀྲེས་སྒྲོམ་དང་ཆ་གྲང་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡི་ཆད་ཅིང་
 སྤྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་དོན་ཆེ་བ་
 བློ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་
 མ་བཟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་ཅིས་ཏེ་མི་
 བཟོད་ཅིས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ།
 བདག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ལས་བསྐྱལ་བར་
 དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་བར་ནི་གཞན་བསྐྱལ་བར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་སྟན་གཟུགས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིན་པོ་བསྟན་
 རྒྱལ་ནི་དེ་ལྟས་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་
 པའི་བསམ་སྒྱུར་ལ་ཕྱིར་མི་སྟུག་པར་ཞན་པར་བྱ་ཞིང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་ཁོན་དུ་བཟུང་
 བས་གཉིན་པོའི་སྒྱུར་བ་དངོས་སུ་གཡུལ་སྤྱད་དེ་གཞོམ་གྱི་ཞན་པ་དང་ཁོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་
 དེ་འདྲ་ཅན་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་
 ཀྱི་གཉིན་པོ་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མི་སྟུག་པའི་ཆད་ནི་བདག་ནི་
 ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སྟེ། འདུད་པར་མི་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཏུད་ནས་དེ་བས་ཆེས་མི་ཟད་
 པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉོན་
 གཞན་མེད་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཀྱི་དབྱ་བོ་ནི་སྒྲོ་བས་མཚུངས་པས་ཡུལ་ནས་

དབྱུང་བར་ཡང་དགའ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱང་ཡང་མེད་པར་མི་འགོ་བར་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་
གནས་ཤིང་། དེར་བྱས་པ་བརྟམ་ནས་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་དེར་བྱིར་ལྡོག་ཅིང་གཞོན་པ་བྱེད་གྱི་
ཉོན་མོངས་གྱི་དབྱུང་ཉི་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་གྱི་དབྱུང་ཉི་
དབྱུང་ན་གཞོམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བརྟམ་ཆོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོད་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ཡིད་ལས་
བསལ་ན་གང་དུ་ཡང་འགོ་ས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གང་དུ་ཡང་བྱིན་ནས་གནས་ས་མེད་པ་
དེས་ན་གཞན་སྟོབས་རྟོད་ནས་སྤར་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་བྱིར་འོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་གཞན་བདག་ལ་ནི་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་
བརྩོན་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་གྱི་རང་བཞིན་རིམ་ལྔ་བྱ་
སྒྲིམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བྱི་ཡུལ་གྱི་
སྒྱེ་མཆེད་དུག་དང་མིག་དབང་སོགས་ནང་གི་སྒྱེ་མཆེད་དུག་ལ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། ཟུ་
མཚན་དེ་དང་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྒྱེ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུངས་པ་ཉིད་
རིགས་ལ། སྒྱེ་མཆེད་དེ་དག་གི་བར་དང་སྟོགས་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་ནའང་གནས་པ་མིན་
ཏེ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་གར་གནས་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་འགོ་
བ་ཀྱན་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྤང་བས་སྒྲིམ་དང་འདྲ་བ་དེའི་བྱིར་སྤང་མི་བྱས་སྒྲིམ་པའི་སྤྲོད་ལ་
འཇིགས་པ་སྤྲོངས་ལ་གཉིན་པོ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་བརྩོན་པ་བསྟོན་ཅིག་དང་། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་དོན་མེད་དུ་བདག་ལ་དཔྱལ་སོགས་འགོ་བ་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གཞོན་པ་བྱེད་དེ་
བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུའི་མཇུག་བསྒྲིབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བག་ཡོད་གྱི་ལེའུར་བསྟན་པའི་དོན་
རྣམས་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན་བཙུངས་དགོས་གྱི་ནད་གསོ་

བར་འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲན་པ་མཁས་པའི་དག་བསྒྲོ་བ་བཞིན་སྒྲན་བསྒྲེན་པ་ལ་འབད་
 དགོས་ཀྱི་མ་འབད་ན་མི་སོས་བཞིན་དུ་རང་ལོག་ལ་མི་འགོ་བས་བཅོས་དགོས་པ་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ནད་སྤང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་སྒྲན་པའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་མས་
 ནས་ཇི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ལེ་ཅུ་
 བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ད་ནི་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ལེ་ཅུ་སྒྲོན་པ་ན་ཐོག་མར་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་
 འདིར་དྲན་པ་བདག་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤང་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་དྲན་པ་ཡིན་ལ།
 ཤེས་བཞིན་ནི་དེ་དག་སྤྲོང་བ་དང་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དེ་དག་
 ཉིད་གཞུང་གིས་སྒྲོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་།
 སེམས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བ་དང་། ཐབས་དེ་དག་གིས་དོན་སྐྱབ་
 པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱང་བ་
 ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་
 ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དགོད་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་སེམས་མ་བསྐྱངས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་མི་རུས་པ་དང་། གཞོད་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་
 སེམས་འདི་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱངས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། བསྐྱངས་
 པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པས་སེམས་དག་
 བའི་དམིགས་པ་ལ་དམ་དུ་བཏགས་ཏེ་སྤང་བྱ་སྤངས་ཤིང་གཉིན་པོ་བསྒྲེན་ན་ཆོ་འདི་ཕྱིར་
 འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་དག་བ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་

བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིགས་པ་སྤྲོད་བ་དང་། དགོ་བ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས་དང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྟག་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདིའི་འཛིགས་པ་དང་།
དམུལ་བའི་སྤྲུང་མ་སོགས་ཕྱི་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཛིག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་དམིགས་པ་
བཟང་པོ་ལ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཏགས་པས་བཏགས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
རང་གི་སེམས་བརྟུལ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་བརྟུལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།
རི་སྐད་དུ། བྱམས་ལྷན་གྱུ་བ་པ་དེའི་སྐུ་ལ་ནི། །མེ་དང་དུག་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ།
མཚོན་ཆ་འཕངས་པ་ཀུན་ཀྱང་མེ་ཏོག་འགྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་སྒྲོམས་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཉར་འཆའི་རྒྱ་ལས་ཉན་མོངས་མ་ཟད་ཀྱང་རེ་ཤིག་གཉན་
པོ་དང་མ་བྲལ་བར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་བཏགས་པ་དང་། རྒྱ་ཟད་པར་བྱས་པར་གཏན་དུ་མི་
འབྱུང་བ་ནི་བརྟུལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་དག་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་འཛིགས་
པ་དང་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བར་བདེན་པ་ཡང་
དག་ཁོ་ན་གསུང་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་
ལས། དགོ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན། །སེམས་
ནི་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར། །སེམས་ནི་རྒྱབས་དང་འདྲ་བར་གཡོ། །སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་
མེ་བཞིན་བསྐྱེད། །སེམས་ནི་རྩ་ཆེན་བཞིན་དུ་བསྒྲོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་དུ་ན་
སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ཆད་དུ་
བྱས་པ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའམ་རྒྱ་མེད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་
གང་ན། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་འཐད་པ་དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟེག་ཏོ་མི་དགོ་
བའི་སེམས་ལས་འབྱུང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསུངས་ཞེས་པའི་ལུང་ནི་

འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྲིག་པའི་སེམས། མེད་ལ་སྤང་དང་འཇིགས་པ་མེད་ཅེས་
བྲངས་གིང་། དམ་པ་དག་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། སེམས་ནི་དགྲའི་ནང་དགྲ་ཆེན་སྟེ། རྟེ་
ལས་གཞན་པའི་དགྲ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲན་པར་མཛད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་
མདོར་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་པ་དང་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་བཟོ་
ཉེས་པ་ལས་འབྲལ་དུ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་ཕལ་ཆེ་བ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ལས་མི་
དགོ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ལས་དེ་ལ་ཡང་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ཏེ་བཏགས་པ་
དང་བཏུལ་བས་འཇིགས་པ་དང་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་དང་བཏུལ་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོ་བ་འགྱུར་བ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དགོ་བ་
ནི་ཕར་སྤྱོད་དུག་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ན་ཐོག་མར་
སྤྱོད་པ་ལ། བྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་
གོམས་བྱས་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །དབུལ་དང་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བོར་བར་བྱས་པ་ཞིག་
སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་འཇིག་རྟེན་
ན་འགྲོ་བ་བཀྲོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྤོན་སྒྲུབས་པ་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་མ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་དབུལ་དོར་རམ་མ་དོར་ཡང་རུང་གི་རང་ལ་བདོག་
པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ་ལན་དང་རྣམ་སྤོན་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་པར་ཀྱན་
སྤོང་བཟང་པོས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྒྲེ་བོ་ཀྱན་ལ་བཏང་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་བྱུང་
པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་མདོ་ལས། སྤྱོད་པའི་
ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱུང་བཙས་ཏེ་བཏང་

བར་སེམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་པས་སྒྱིན་པ་དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་
སེམས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཆེ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་དགོས་ན་ནི་སྒྱབས་པ་སྒྲོན་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་མ་
ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གསོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་གང་ཞིག་ཏུ་
བསྐྱད་དེ་མ་བསྐྱད་པར་འཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་གཞན་འཆེ་བ་དང་མ་བྲལ་
ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེན། གཞན་
ལ་གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་ཀྱི་
ཁོན་ཞི་བ་དགོས་ན་ནི་སྒྱབས་པ་སྒྲོན་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་མ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་དུང་
ཁོན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་དང་། གཞན་ཀྱི་ཁོན་མ་ཞི་ཡང་རང་ཉིད་ལ་མི་བློ་བའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་
བཟོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེན། སེམས་
མི་འབྲུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟོན་པ་བློ་བའི་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། དོན་དེ་
ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་སྟོན་པར་ས་སྟངས་ཞེས་གོ་ལོ་ག་གཉིས་སོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ལ་ཡང་ལུས་ངག་པས་སེམས་གཙོ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མདོ་ལས་བུད་མེད་གང་ཞིག་
བུ་ཚུས་འབྱེར་བ་ལ་བྱམས་སེམས་གསལ་བོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུས་
ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་གསུངས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ལུས་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུད་པ་ཞན་པས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་
འཇུག་པ་མི་གསལ་ཞིང་སྟོབས་རྒྱུད་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྱིན་པར་གསུངས་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏུན་ལ་ཡང་སེམས་གཙོ་སྟེ། སེམས་གསལ་ཞིང་མ་གཡེང་

ན་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་བཞུགས་བརྗོད་དང་
 དཀའ་བྱུང་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་མི་གསལ་ཞིང་གཞན་དུ་གཡེང་ན་ནི་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལས། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་རུས་ན་ཞེས་གསུང་པའམ།
 ཡང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེང་བའི་
 དཀའ་བྱུང་དང་ཁ་དོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་རོ་ཞེས་སོ།
 དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་གཙོ་བ་ལྟར་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་
 ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་སྟེ། གང་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་གསང་སྟེ་རང་བཞིན་སྦྱང་ཉིད་འདི་མ་ཤེས་ན་དེ་དག་འབད་ཀྱང་འཁོར་
 བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ་ཤེས་ན་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འགྲོ་བ་འབྲུལ་བ་རི་
 དུགས་རྒྱར་རྒྱད་འདྲར་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དགེ་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་
 ལྟས་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་མ་གྲངས་གྲོལ་བ་ནི་
 རྒྱན་པོ་རང་དགར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་མ་བསྐྱུང་ན་སྤྱག་བསྐྱུང་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་དང་
 འདྲ་བས་དེར་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་སྦྱོད་པ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གིས་བསྟན་ལ། བཞི་པ་བསྐྱུང་བའི་ཚད་ནི་བདག་གི་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་
 བསྟན་པའི་དོན་ནི་རི་རྒྱད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། བདག་གི་ཁོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་
 བསྐྱུང་ངོ་། །ཁོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྒྲིག་བསྐྱུང་སྟེ། ཁོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིག་
 རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདིར་ནི་ཆོས་བསྐྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་འདིར་སེམས་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་མཛད་ཅིང་གཞན་
དག་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགོ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ། དགོ་བ་གཞན་
ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་འོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བ་ལ་གསུམ་
ལས་དང་པོ་དེ་གཉིས་བསྐྱང་བ་དོན་དམ་དུ་གདམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱང་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉེས་
པ་ནི་ནད་ཀྱིས་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དྲན་ཤེས་གཉིས་མེད་ན་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་
བས་དགོ་བ་སྟོབས་ལྡན་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་
པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་པའི་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བཞིན་
མེད་ན་ཐོས་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་ཤེས་
རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་མཁས་པས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་དྲན་པ་མེད་
པའི་ཉེས་པ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པ་ཉམས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་བཞིན་མེད་པ་
འབྱང་བས་སྒར་བསོད་ནམས་བསགས་ཀྱང་དེ་དག་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ་བ་དག་ལ་ཞུགས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྒྲགས་རྟེན་དེ་སྐྱེས་ནས་དགོ་བ་འཕྲོག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་
ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པ་བསྐྱང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་
བསྐྱང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ངོ་བོས་བསྐྱང་ཚུལ་ནི་དེ་བས་ཞེས་ཤོ་ལོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་པ་བཅུས་སྟོན་པ་ན་ཐོག་མར་ཕྱིའི་རྒྱ་སྒྲ་མ་དམ་

བ་བསྟན་པ་ལས་དེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་གྲོགས་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་དེས་བྲེལ་
 བས་འཛིགས་པས་དྲན་པ་སྟེ་ལ། ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་
 རབས་ལས། མ་མཐོང་བར་ནི་སྟེག་པ་སྒྲིབ་པ་དག། འཇུག་ཟེས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་ག་ལ་
 འབྱུང་། །ལྟ་དང་ནལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གི། རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་པ་དུག་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་དེས་ནི་དགག་སྐྱབ་གྱི་བྱ་བའི་དྲན་པ་ཅམ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་མངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 རྗེས་སུ་དྲན་པ་འང་འབྱུང་ཞེས་དང་། གང་གི་ཆེ་དྲན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་
 མོངས་གྱི་རྒྱུ་པོ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་བྱ་བའི་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
 འཇུག་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 རི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཞིག་ །བྱ་བ་དག་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར། ཀྱན་སྒྲོང་གི་སེམས་
 ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇུག་ན་སྒྲོན་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མི་གཡོ་
 བར་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གོ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱེ་བྲག་པ་
 བརྟག་པ་ནི་དོན་མེད་ཅེས་སྒྲོག་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་ལ་བརྟག་པ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ།
 ལུས་གྱི་བྱ་བར་འོས་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་འདི་དང་འདི་ལྟར་དུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བསྟོགས་ཤིང་དེས་པར་བྱས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལུས་འདི་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་བསམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སེམས་གྱི་བྱ་བ་

ལ་བརྟག་པ་ནི་སྟོག་གཉིས་ཏེ། སེམས་ནི་རང་ཡན་དུ་བཏང་ན་ཉིས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་གྲང་ཆེན་
མྱོས་པ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་འཆོར་བར་འབད་བས་གདགས་
དགོས་ལ། འདོགས་ཚུལ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བརྩོན་པར་གནས་ཤིང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་བའི་བྱིར་བདག་གི་ཡིད་འདི་དག་བའམ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་གར་སྟོད་
ཅིས་བདག་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །

གསུམ་པ་བག་ཡངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དངོས་ནི་
རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་འགའ་ཞིག་བསྟོག་
པ་དང་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
འབྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་དེའི་ཆེ་ཅི་
བདེར་བྱ་བར་གནང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་འབྲད་པ་ལ་ལུང་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱིན་པ་འཇུག་པའི་དུས་ན་ཚུལ་བྲིམས་
བརྟུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱིན་པ་བྱད་
པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་དམན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་དོན་དུ་མཆོག་གཏོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མ་གནང་བའི་བྱིར་
རོ། །དག་བ་སྟོབས་ཆུང་ལས་ཆེ་བ་སྐྱབ་པར་མ་ཟད་སྟོབས་མཉམ་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཐོག་
མར་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཤིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་བྱ་བ་ཀུན་ལེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བས་ན་བྱ་བའི་
རིམ་པ་ལ་སྒྲིངས་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཕྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་དགོས་པ་གཉིས་
འབྱུང་གི་གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བྱ་མིན་ལས་བསྒྲེག་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྣམ་གཡེང་ལ་
ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི་བྲེ་མོ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ལ་ཡང་
དོན་མེད་ཅེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ལ་བསྟན་
པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བརྟན་པས་རིགས་
པ་དགེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །བཤད་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་སྟོག་དུག་སྟེ། དཀྱིལ་
འཁོར་འབྱེན་ཏེ་ཆོག་མི་ཤེས་པའམ་ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱེན་དང་བསྐྱུ་སེམས་དག་རིམ་
པ་ལྟར་གཡོ་དང་སྐྱུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དགེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་
པ་དང་། དགེ་བ་ལ་ཁུམ་ཁིང་འཛིགས་པ་དང་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །བསྐྱུ་བ་ནི་སྟོག་གཅིག་སྟེ་དེ་
ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡིད་བརྟགས་ནས་དོན་མིན་གྱི་བྱ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་དང་དོན་མེད་
གྱི་བྱ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་དེ་བྱ་བ་
དེ་གཉིས་ལ་མི་འཇུག་པར་བརྟན་པར་བབྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོག་གཅིག་སྟེ། སྤང་
དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྟགས་ལ་རབ་ཏུ་
དད་པ་དང་། བསམ་སྦྱར་དགེ་བ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་བརྟན་པ་དང་། མཆོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་གྱུས་
པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཞེ་སར་བཅས་པའི་ངག་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་འཛིགས་
པ་དང་བཅས་པའི་བྲེལ་ཡོད་དང་། དབང་པོ་མི་ཆོད་པར་ཞི་ཞིང་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤང་བ་ནི་
སྟོག་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་བྱིས་པ་ཕན་ཚུན་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་
བ་དང་། ཕན་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་ལན་གྱི་འདི་དག་ལ་

ནི་རང་གི་དབང་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་རིག་པས་སྒྲུབ་ཡང་ཆེས་བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
རྟག་ཏུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སེམས་ཀྱིས། །སྟེ་བོ་ལ་ནི་སྟོ་ལྟན་ཉེས་པར་མི་
འཛིན་ཏེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་
རྣམ་པར་འཕེལ་བྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་འབྲལ་དུ་གཞན་དག་དགའ་
བའམ་མི་དགའ་ཡང་རང་ཉིད་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་བདག་དང་
སེམས་ཅན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཕན་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་ཡིད་བབྱང་སྟེ་སྒྲུལ་པ་
བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དལ་
འབྱོར་རྟེན་དགའ་བ་བསམ་པ་ནི། རིང་ཞིག །ཅེས་སྟོ་ག་གཅིག་གི་དོན་ནི་དལ་འབྱོར་
ཐོབ་དགའ་བ་ཡང་ཡང་བསམ་པའི་སྟོ་ནས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་
མི་གཡོ་བར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབ་སྟོང་ལས་ཀྱང་། མིའི་དངོས་པོ་གིན་ཏུ་རྟེན་
དགའ་རྟེན་གྱུར་ནས། །དོན་དུ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབས་ཞེས་པ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ལ་སྟོང་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ལུས་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་
གགས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ནི་བྱ་གོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྟེན་པ་སྒྲུལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཀོལ་བར་རིགས་པ་ནི་མི་བོ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་དང་། གསུམ་
པ་གསོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི་བྱན་གཡོག་ཅེས་སྟོ་ག་གཅིག་དང་། བཞི་པ་རིམ་བཀོལ་ཚུལ་
ནི་བྱན་དང་གྲུ་ལྟ་བུར་གཤེས་པས་ཅུང་ཟད་བསྐྱང་ཞིང་བཀོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་འདི་ལ་
ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་འདིར་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དེ་བསྐྱང་བྱ། བྲིམས་ལྟན་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་རྒྱལ་བའི་སྒྲུའམ་ཡང་ན་གཉིན་པོ་ཡིད་

བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གངས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 སེམས་སྤང་བ་དང་། སེམས་བྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
 སྒྲིབ་གནས་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་མ་དད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ལུས་བསྐྱུང་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞི་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་གོ་ལོ།
 ཀ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིན་པོས་རང་དབང་ཡོད་པར་གྱིས་ཞེས་
 དང་། སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྒྲིབ་ཐུབ་པ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཅེས་སོ། །
 གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་དེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་ཀ་ལྟ་དང་།
 གསུམ་པ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་དགོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སྒྲིབ་ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་
 ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རང་གིས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 སྒྲིབ་པ་ལྡན་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་ཀ་གཉིས་སྟེ། དགོ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དུས་གྱི་བྱད་
 པར་རྟག་པར་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དང་། བསམ་པའི་བྱད་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 མཛོན་ཞེས་གྱིས་སྤང་བ་དང་། གཉིན་པོས་སྤངས་པ་སྟེ་དེའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དང་མ་འདྲེས་
 པ་དང་། ཞིང་གི་བྱད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། ཡན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་
 བའི་ཞིང་དང་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་བྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ།
 བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྟག་དང་མཛོན་པར་ཞེན་དང་གཉིན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་
 ལས་བྱུང་པའི་ལས། །དགོ་དང་མི་དགོ་རྣམ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་དགོ་བ་སྒྲིབ་ལ་བརྩོན་
 པར་མཛོད་ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་གཞི་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་སྟེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཡན་འདོགས་
 པའི་ཞིང་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ལྟར་མཛོད་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་ཞིང་

ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲང་རིགས་གྱི་རྒྱས་པ་གསོ་བ་ལ་དང་པོ་གཉིས་གཙོ་ཞིང་རྣམ་སྒྲིན་འབྲེན་པ་
ལ་དགོ་འདུན་གཙོ་བར་འཆད་ལ། ཕན་འདོགས་གྱི་ཞིང་ནི་ཕ་མ་དང་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་བསྐུལ་གྱི་ཞིང་ནི་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
ཞིང་གསུམ་པོ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་པ་དད་པ་དང་། བྱས་ཤེས་བྲིན་གཞོ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་བྱ་
བ་བྱེད་ན་དགོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་ཡང་སློ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོ་བ་སློབས་ལྟན་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་བ་ལ་
མཁས་ཤིང་བསམ་པ་སློ་དགའ་དང་ལྟན་པས་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གིས་
བྱ་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྤུ་ལ་ཡང་སྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་ནས་འགྲུབ་
པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་ཡང་གཞུག་པར་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཆོག་དམན་ངོས་
བབྱང་ནས་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་སྒྱུན་པའི་ཞེས་སློ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་གྲང་
ཁྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་འདམ་དགོས་བྱུང་ན་སྒྱུན་པ་བས་ཚུལ་བྲིམས་ནས་བསམ་
གཏན་ནས་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་འཕགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་པས། སྤྱད་
པར་བྱ་བའི་ཆུང་དུ་དམན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་མི་གཏང་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོས་གྱི་དང་པོ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་
པས་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་རང་དོན་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རིང་དུ་གཞིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་གྱིས་སློ་ཆུང་རང་

དོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབས་ཅན་གཞན་
 དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ལ་གནང་སྟེ་སྤྲིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཆོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གསང་ཆེན་ཐབས་མཁས་ལས། དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མི་
 ནག་པོ་བསད་པས་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་བཤད་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཞན་དུ་
 བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་སྒྱུད་པས་རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་
 ན་གནང་བ་རྣམས་སྒྱུད་པ་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྱུན་པའི་ལོངས་
 སྒྲིབ་སྒྱུན་པ་ནི་རྟེན་པ་བཞིས་སྒྲིབ་པ་ན་ཟས་སྒྱུན་ཚུལ་ནི་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་ཡི་དྲགས་དང་
 དུད་འགྲོ་དག་དང་མགོན་མེད་པ་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བརྟལ་ཞུགས་ལ་གནས་
 པའི་སྒྲིབ་པོ་ཉེ་བར་གནས་པར་དག་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཟས་
 སྒྲིབ་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་མཐུན་པའི་བསམ་པས་རན་པ་ཙམ་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས།
 ལྟོ་བའི་ཆ་གཉིས་ཟས་ཀྱིས་ཏེ། །ཆ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་གང་བར་བྱ། །རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་དག་ཏུ། །ཆ་བཞི་པ་ནི་ཡང་དག་བཞག །ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གོས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་འཆང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་པ་ཡོད་ན་སྒྱུན་གྱི་དེ་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་
 གཏོང་བར་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལུས་སྒྱུན་ཚུལ་ཡང་དམ་པའི་ཞེས་
 རྟེན་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ན་འདི་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར་བཏང་ཡང་
 སྒྲིབས་སྒྲིག་པའི་རྒྱུར་དུ་འགྱུར་བས་གཏང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དག་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མེད་ན་ཕན་ཆོགས་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མི་གཏང་བར་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་

བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུང་བའུས་ལས། དཔེར་ན་སྒྲན་གིང་སྒྲོན་པ་བལྟ་སྟེག་པའི། །ཅུ་བ་ལ་
སོགས་སྐྱད་འོས་ས་བོན་ནི། །སྒྲིན་ཡང་དུས་མིན་སྐྱད་ལས་བསྐྱུང་བྱ་བ། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སྒྲན་གིང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ལུས་ལ་མ་
ཆགས་གིང་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ལ། དགོས་པ་ཅི་ནས་
ཀྱང་སྒྲིན་ཡུལ་ལ་ཆེ་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་ཆེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་
རྒྱར་འབྱུང་བར་ངེས་ན་བཏང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་
དོ། །སྒྲོར་བ་ལ་ཆོས་ལ་རིན་གྱི་སྒྲིད་པ་དང་གདུལ་བྱ་དང་བསྒྲིད་པ་དང་ཆོགས་རྫོགས་པར་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གནས་ཁང་དང་སྟན་དང་གོས་བབས་པོ་ལ་སྒྲིད་པའང་དོར་བར་
མི་བྱ་བར་གནང་སྟེ། མདོ་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ། །ཡངས་པའི་
སྟན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཏིང་སྟེ། །བབས་པོའི་ཆོན་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ཆོས་
གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་གྱོན་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིད་ལམ་གྱིས་གནས་གིང་། བསམ་པ་བབས་བེད་མི་འདོད་པར་སེམས་
ཅན་ལ་སྒྲིང་བཅུ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་ངོར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ལ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་སེལ་ཞིང་ཐར་པ་ཉིད་དུ་མཆུངས་པར་
གིས་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ། དངོས་གཞི་ཡང་སྒྲོད་མིན་ལ་མི་བཤད་པ་མ་གྲུས་པ་
ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། སྒྲོད་ཀྱང་སྒྲོད་མན་པ་ལ་བབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དང་། སྒྲོ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་སྒྲོད་མན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། སྒྲིས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་བུད་མེད་ལ་
བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་ལ། མདོ་དང་སྟེགས་ཀྱི་ལྡེམ་དགོངས་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་བཤད་པའི་

སྒྲོན་ནས་འདྲིད་པར་མི་བྱ་ཞིང་སྟེ། གཞན་དག་ནི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོ་སྟེ་དང་
སྒྲགས་སྟོག་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དོར་བས་ཆོག་
ཅེས་བསྟན་པར་མི་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྗེས་ལ་བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་མཇུག་གི་ཆོས་རྣམས་
བྱེད་ཞེས་གསུང་དོ། །

གསུམ་པ་མ་དང་པའི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་སོ་ཤིང་
ཞེས་རྐང་པ་དུག་དང་། འོངས་འཆོལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་རྐང་པ་ཞེས་པའི་གཉིས་དང་།
འཕྱ་བའི་རྒྱ་སྤང་བ་བཞེན་པ་ཞེས་སྟོག་གསུམ་མོ། །གཞན་མ་དང་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགག་བྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མི་འགྱུབ་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་སྦྱོད་
པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། དེ་ནི་བཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །འཇིག་
རྟེན་རྒྱལ་བའི་ཐུ་གུ་བརྟན། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞེན་དུ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་ལ་
སོགས་པར་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཉིད་ཀྱིས་ལུས་བསྐྱང་ཚུལ་ནི་
མགོན་པོ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། སྤྱོད་ཐུན་རྫོགས་པ་ན་ཉེས་པ་བྱང་མ་བྱང་ལ་བཤགས་པ་
དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དགོ་བ་བསྟོས་ལ་དེ་ནས་རང་ཉིད་འདོད་ཅིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉིད་དུ་ཉལ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་
བཞེན་དང་ཐུར་དུ་ལྷང་ཞིང་དགོ་བ་བྱེད་སྒྲུམ་པའི་སེམས་དང་ངེས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ནས་ཏེ།
རི་རྒྱན་དུ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན་སྟོག་ཡས་པ་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། རྐང་པའི་
སྤྱོད་དུ་རྐང་པ་བཞག། །ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞེན་དང་
ལྡན་བཞེན་དུ་ལྟ་བ་དང་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བཞེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་སྤང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སྟོག་
གཅིག་སྟེ། སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་དངོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་

པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་སྒྲུབ་བ་ནི་མ་
 དེས་ཤིང་རེས་འགའ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བསམ་པ་སེམས་སྤང་བའི་
 སྒྲུབ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་པར་རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ཉལ་བར་དུ་འམ་སྒྲིབ་ནི་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་སྤིང་དུ་འོ། །གསུམ་
 པ་སེམས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ནི་ཉིན་དང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་
 བཅས་འགལ་གྱི་སྒྲིག་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་ཡོད་ན་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་གཤམ་
 བྱེད་པས་བཤགས་དགོས་ཏེ་དེའི་ཆེད་དུ་ལུང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་དེའི་
 མིང་ཅན་གྱི་མདོ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་བ་
 དང་། དགོ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་གསུམ་ཡིན་པར་འཆད་ལ། དེ་ནམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་
 སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་དང་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བར་
 འགྱུར་བས་ན་རྒྱལ་དེས་ལྷང་བའི་ལྷག་མ་ནམས་ནི་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་རང་བཞིན་
 ལ་ལྷག་མར་བརྗོད་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གིས་དུད་འགོ་བསང་བའི་ལྷང་བ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་
 བའི་ཆོ་ག་བཞིན་བཤགས་པས་བཅས་པའི་ལྷང་བ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་
 འདག་པར་ལྷག་མ་ལུས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷའི་དང་པོ་
 བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་
 དབང་ཡང་རུང་བྱ་བ་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱང་གནས་སྐབས་གང་དུ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཙོར་འབད་དེ་བསྐྱབ་ཅིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་
 བས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒྲུབ་ལམ་པས་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། ས་ཐོབ་པས་སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ལ་སྒྲོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་

པར་སྟོན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྡན་དག་
 ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྗེས་གཟུང་ངམ། །བདག་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་
 བརྟེན་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་
 དངོས་སམ། །ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ །བཞི་པ། གྲོགས་དག་བཤེས་བསྟན་པ་ནི། རྟག་པར་
 དག་བའི་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དོན། དེའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་
 བརྟེན་ལ་ཞུགས་མཆོག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ནི་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་
 མི་གཏང་བར་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། བསྟན་ཚུལ་ནི་སྤང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་བྱིའུ་དཔལ་གྱི་
 འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅེས་པ་
 སྟེ། དེ་ལས་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བས་མི་སྟོབ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་
 དང་། རྟག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱལ་བ་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་
 ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་སྤོང་བར་བྱག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ཞེས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་
 པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉན་ལ་
 སྦྱོར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བན་ཏན་ཉམས་སུ་
 བྱངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ཤེས་བྱེད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་བསྐྱག་པ་ལ་མདོ་ལྟ་བུ་བཞི་རྟེན་
 པ་དུག་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
 པའི་བསྐྱབ་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་མདོ་སྡེ་རྣམས་བསྐྱག་ཅིང་མཉན་
 པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤང་ཞིང་གསལ་བར་འབྱུང་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་ཐོག་མ་སྤོམ་པ་བྱངས་མ་ཐག་

ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་དག་གསལ་
བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་གསར་པས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་མཉན་པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་
བཅོས་བལྟ་བའི། གང་ཕྱིར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་སྟུང་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ནས་
སྟུང་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དགོ་བ་སྟེ་གཞི་གསུམ་བཏང་བ་དང་བསྟུང་
བ་དང་དག་པ་དང་སྟེལ་བའི་ཚོས་བཞིའི་སྟོ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བལྟས་ནས་རི་
ལྷར་སྐྱབ་པ་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་གང་མ་བཀག་པ་དེ་སྟུང་
ཅིང་བཀག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེག་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་དེ་མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
སེམས་མ་དད་པ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་བཀག་པ་དག་ཀྱང་མི་སྟུང་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་དང་
དག་པ་པའི་བསྟུང་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྟུང་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་
བཞིན་བསྟུང་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་ལུས་དང་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱ་བ་
དང་མི་བྱ་བ་ཤེས་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་ཡང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྟེའི་གསུམ་པ་ཐབས་
དེ་དག་གིས་དོན་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཞེས་པ་
ནི་མཚན་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་འདི་དག་ཤེས་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་སྟུང་པར་བྱའོ་ཆོག་ཙམ་
བརྗོད་པས་ནི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་དབྱེད་ཅེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྟུར་རོ། །
ལེའུ་ལྷ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ཏེ།
ཡུམ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དྲུག་ལ་སྟུང་དེ་འབད་ན་སྟུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་དག་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྟེ་དོན་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཡར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། སྒྲངས་

པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སའི་ངོ་བོ་དང་། གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་
 ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུན་པའི་མཆོན་ཉིད་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་མ་
 ཆགས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཛིག་པ་དང་ཆོས་སྒྱུན་པ་གསུམ་
 ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཉེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་སེམས་པ་
 དགོ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་དགོ་བ་ཆོས་སྒྲིབ་དང་སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །བཟོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྒྲན་བྱབ་པ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་ཞེ་
 སྒྲང་མེད་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་
 པ་དང་གཞོན་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲིམ་པ་དང་གསུམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་དགོ་བ་ལ་
 སྒྲོ་བ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་གོ་ཆ་དང་སྒྲུབ་པ་
 དང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་དགོ་བ་ཅེ་གཅིག་
 པ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་སེམས་སམ་སེམས་བྱུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་བདེ་བར་
 གནས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགོ་
 བ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྒྲོ་
 དོན་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་
 བཟོད་དང་། །མཆོག་སྒྲུབ་པ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གངས་ངེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་
 མི་གཞོན་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞི་བཅས་པ། །རང་དོན་རྒྱུ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིབ་ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྒྱབ་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཏེ། བསྐྱབ་

གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་བྱིན་པ་དྲུག་ །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་
གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། །ཡང་ན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པ་ལ་ །ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
ལོངས་སྟོད་དང་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འཁོར་བཙོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་
མཐོ་དང་། །ཏྲག་རྩ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་
བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་རྩ་གནས་བྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་
རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་
དགོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་མས་རིམ་
གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་གོམས་ནས་ཆོལ་བར་ཡང་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་དག་རྩ་ཡང་རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཆར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་མོས་པ་ལ་དེ་དང་དེ་སྟོན་པ་དང་།
རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཆར་བར་འདོམས་པ་དང་། རེ་རེ་ལ་གནས་ཏེ་ཀུན་ལ་འགོད་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་འདམ་དུ་ཡོད་ཅིང་སྤང་དོར་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ཡང་དམན་པ་
བས་མཆོག་དང་སྟོབས་རྒྱུ་བས་སྟོབས་ཆེན་སྟོད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགོད་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་མཐོའི་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
སྟོན་པས་ལོངས་སྟོད་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་བཙོན་པས་བརྟེན། །
བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་སྟོ་ཡིས་གྲོལ། །སྤྲོང་བཙེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་
དག་མ་ལུས་པ། །གཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་བྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱབ་པའི་ཡུལ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་གཞུང་དོན་སྟོན་པ་ལ་སྒྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་
ནི་ལེའུ་ལོགས་སུ་མ་མཛད་པར་ཞར་ལ་བཤད་ཟེན་ནས། བཟོད་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་འོས་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཐབས་དང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་
བུའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་པ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་
སྟེ། འཛམས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་
ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བསྐལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛམས་པའི་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་གཞོམ་བྱ་དགོ་བའི་བྱུང་པར་དང་། འཛམས་བྱེད་ཁོང་ཁྱོད་
བྱུང་པར་དང་། འཛམས་པའི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་སྒྱིར་དགོ་བ་ལ་ཐབས་
ཤེས་རབ་གཉིས་ཀས་ཟེན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཟེན་པ་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དང་། མཛོན་མཐོའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་འབྱུང་པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་
གྱི་དགོ་བ་དང་གསུམ་ལས་ཐ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཡུལ་སྤྲུལ་དང་དམ་ཆོས་ལ་སོགས་
པ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་བོ་དྲག་ཏུ་འབྱུགས་པ་རྗེས་ཀྱང་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་
བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འཛམས་པ་ནི་མ་
ཡིན་གྱི་སྒྲེས་ནས་སྤྱིང་གྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་
འགྱུར་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་ལ་ཕྱི་མར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་སྒྱེ་བའི་ལས་
ཡོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲེས་པའི་རྣམ་པས་དཔྱལ་བར་སྒྲེས་ནས་ཕྱིས་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བར་སྒྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལས་ཆེས་ལྷི་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྒྲིན་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་
ལྷི་གང་དང་། །ཉི་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྤར་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྤར་མ་སྤར་

མ་རྣམས་སྒྲིན་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཞེས་འཆད་ལ། སྒྲུ་མ་གཞན་དག་ནི་ལམ་ལ་ཞུགས་
 པའི་དགོ་བ་ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁྱོད་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཛུམས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
 གཉིས་པ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་ལྟོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ནི་
 མདོར་ན་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། ཁྱོད་བས་རྒྱུད་བདག་གཞན་དུས་ཆེ་འདི་ཕྱི་རྟེན་ལུས་སེམས་
 རྣམས་ལ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱེད་ལ་བཟོད་པས་ནི་འདི་ཕྱིར་བདེ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྡུན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲུང་བྱའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་
 བ་ནི་མི་འདོད་ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་དེ་སྒྲོག་པ་ལ་སྒྲོག་པར་རིགས་པ་ནི་དེ་
 ལྟས་ཞེས་སྒྲོག་གཅིག་དང་། བསྒྲོག་པའི་ཐབས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི་ཅི་ལ་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོན་པ་ན་ཡིད་མི་དགའ་བ་ནི་རྣམ་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེས་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་མི་
 གན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་སྒྲུང་སྟེ་དགོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་
 མི་དགོས་ལ་བཅོས་སུ་མེད་ན་དེ་བྱས་པས་མི་གན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གང་ལ་ཁྱོད་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་སྒྲོག་གཅིག་སྟེ།
 བདག་དང་བདག་གི་གཉིན་བཤེས་རྣམས་ཏེ་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དང་བརྟན་པ་སྟེ་
 མ་རྟེན་པ་དང་། ཆོག་རྩུབ་ཀྱིས་སྤྲད་པ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་བཞི་པོ་མི་འདོད་ཅིང་། བདག་
 གི་དགྲ་ལ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་འདོད་པས་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་
 བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གགས་བྱས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱོད་བསྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་
 པའི་གགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཉེས་པ་

བྱེད་པ་ལ་བྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བདག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལའོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 བརྟག་པ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ལའོར་བ་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཞིང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གིན་དུ་མང་བས་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གས་
 ཆེར་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ལའོར་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་མོ་མུན་པ་
 བྱང་པ་བཟོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངས་འབྱུང་གི་རྒྱར་བརྟག་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ།
 སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱང་བ་མེད་པར་ལའོར་བ་ལས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། མི་སྒྲོ་བར་ནི་དེ་ལས་ངས་
 བར་འབྱུང་བ་མེད་པ། དེ་བས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་བྱ་
 ཞེས་དང་། གཞན་དག་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་དོན་བཅས་
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤར་བར་བྱེད་ཅིས་སྟོན་པ་ནི་རྟེན་པ་སྤྲུག་མ་བཞི་སྟེ། དབང་ཕྱུག་
 གི་དཀའ་ཐུབ་བསྐྱོག་པ་ནི་ལྷ་མོ་ཟུ་མ་དེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དད་པ་རྣམས་དེ་མཉེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
 ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆེས་དགུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་བདག་གི་ལུས་ལ་སྟེག་པ་དང་གཙོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། ལུལ་ཀན་ཏ་པ་དག་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་གྲག་གོ། །གསུམ་པ་གོ་མས་པས་བཟོད་པར་བརྟག་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱེད་བཀུ་བ་གསུམ་
 ཀྱི་དང་པོ་ནི་གོ་མས་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། གོ་ར་པ་ཞེས་པ་སྟོན་འབོལ་གྱི་གསེབ་ན་རྟེན་
 ཉག་གཅིག་ཡོད་པའི་རེག་པ་མི་བཟོད་པ་ཞིག་ཕྱིས་ཆེར་ཁུར་འཁུར་བའི་རེག་པ་བཟོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡང་
 དུ་མ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སྤྲུལ་དང་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། དེ་བས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་བྱ་
 ཡིས་མི་བཟོད་པས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཆོ་གྲང་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་
 དང་། བཟོད་རུས་མི་རུས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་གཙོའི་བདག་གི་སེམས་སྟོབས་གཙོ་ཞེས་སྟོན་པ་

ལ་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་གོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཅོད་དགོས་ཤིང་བཅོད་པ་ལའང་རང་གིས་སེམས་སྟོབས་ལ་རག་ལས་པ་དེ་བས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཞེས་སྟོག་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངས་པར་སེམས་པའི་བཅོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བ་བསྒྲེག་པ་དང་། དེ་ལ་མི་རིགས་པ་སྤང་བ་དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་སེམས་པ་མེད་པས་ཁྱོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ནི་སྟོག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ན་གལ་ཏེ་བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱོ་ན་མཁྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནད་རྣམས་ལ་ཡང་ཁྱོ་བར་ཐལ་བ་ལས་མི་ཁྱོ་བར་སེམས་ཡོད་དག་རྣམས་ལ་ཅིས་ཏེ་ཁྱོ་ཞེས་དྲི་སྟེ། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་རང་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞོད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོ་བར་རིགས་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལས་ནད་རྣམས་ནི་གཞོད་པར་སེམས་པ་མེད་པར་རྒྱུན་ཆོགས་པས་རང་དབང་དུ་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་མི་ཁྱོ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཀུན་གྱང་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ནས་རང་དབང་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱལ་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆོགས་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་མེད་པ་ནི་སྟོག་གཉིས་སྟེ་གཞོད་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལ་ཡང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟེ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་དེ། གཞོད་པ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཁོང་ཁྱོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཁོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ན་ཅམ་ལས་ཀྱང་ཁྱོ་བ་སྟེ་ལ། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོ་བ་སྟེད་པར་བྱའོ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་སྟོག་གཉིས་གྱི་དང་པོ་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་བསྐྱུ་དང་ཕྱི་མ་ནི་སེམས་པ་མེད་པའི་

དོན་བསྐྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉེས་སྒྲིབ་ནམས་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་དབང་སེམས་པ་ཡོད་པའི་གཞོན་བྱེད་དགག་པ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་
དག་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ལས་བདག་ནི་རིག་པ་
དང་གཅིག་པུ་དང་བྱེད་པ་པོ་མིན་ལ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་གཙོ་བོའི་བྱུག་མ་ན་
གནས་པས་མི་མངོན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོའི་འདོད་ལུགས་འོག་ཏུ་འཆད་
དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལ་བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་བདག་གིས་
གཞོན་པར་སེམས་ཤིང་གཙོ་བོས་རང་དབང་ཏུ་གཞོན་པ་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་ཁྱོ་བོ་ཞེན། དེ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ཐུན་མོང་ཏུ་དགག་པ་ནི་རྟེན་པ་ཏུ་གསྐྱེ།
གཙོ་བོ་དང་བདག་ཅེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་བདག་འདི་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་ཆེད་ཏུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞེན་ནོ།
རྟགས་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འདོད་པས་འབྲུབ་སྟེ་སྐྱེས་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱུང་སྐྱུབ་ནི་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན་གཞོན་བྱེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པས་བྱུང་ཅེས་པའོ། །གཉིས་
པ་བདག་རྟག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ཟ་བ་པོ་མི་འཐད་པ་ནི་
རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པས་ན་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་
སྐྱར་ཏེ་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ནམ་གྱི་ཆོའང་མི་འགག་པར་འབྲུབ་པ་ལས་
སྐྱེ་མེད་པའི་ཆོའགག་པར་མཐོང་བས་བསལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐབས་དོན་གྲངས་ཅན་
ནམ་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའང་རུང་སྟེ་རྟག་པ་ལ་གཞོན་པའི་བྱེད་པ་དགག་པ་
ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་རྟགས་དགོད་པ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།

གང་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་དེ། ཅམ་མཁའ་བཞིན། བདག་དེ་ཡང་
རྟག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །བདག་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་མི་རྟག་པ་དང་ཕྱད་
པས་ན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་ལ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྤར་
མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕན་པ་བྱེད་
པའི་ཆེ་ཡང་བདག་དེ་སྔོན་བཞིན་ལས། མ་འགྱུར་ན་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྤར་གྱི་བྱེད་པར་
ཅི་ཡང་བྱས་པས་མི་འགྱུར་ལ། འགྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་
གྱིས་ཕན་པ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པ་དེ་བས་ན་བདག་དེའི་ཕན་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་འདི་ཡིན་ཞེས་དེ་
དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་ཡང་མེད་དེ། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་
ནི་རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོག་
གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་མི་རིགས་པ་སྤང་བ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གཞོན་བྱེད་ལ་རང་
དབང་སེམས་པ་མེད་པས་བསྐྱོག་པར་མི་རིགས་ན་གཉིན་པོ་འམ་གང་ཟག་གང་གི་ཉོན་
མོངས་སྐྱེས་སྟེ་བ་གང་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱོག་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱོ་
བ་བསྐྱོག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། རང་དབང་སེམས་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གཞོན་
བྱེད་བསྐྱོག་མི་རུས་ཤིང་རང་གི་ཁྱོ་བ་བསྐྱོག་ན་དེ་བསྐྱོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་
ཁྱོ་བ་ནི་རུས་པ་བསྐྱོག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་བསྟུལ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་
དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞོན་བྱེད་མི་བསྐྱོག་ཅིང་རང་གི་ཁྱོ་བ་བསྐྱོག་པ་ལ་མི་
རིགས་པ་མེད་ཅེས་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་སྐབས་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དེ་བས་ཞེས་སྟོག་གཉིས་ཏེ།
འདི་འདྲའི་གཞོན་པ་དག་ནི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་རང་དབང་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་གྱུར་
ཏོ་ཞེས་སེམས་ཏེ་མ་འབྲུགས་པར་བདེ་བར་མཐོས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཞོན་པ་ལ་མི་

མཐེད་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲུལ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བརྟེ་བའི་ཡུལ་དུ་རིགས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་ལ་བག་མེད་པ་ནི་བག་མེད་བག་མེད་ཅེས་སྒྲོག་གཉིས་
 དང་། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ཡང་གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱོ་
 བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟག་པ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་ཏེ་བཀོན་པ་ནི་ཁྱོ་བའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ་ནི་དབྱུག་པ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་པ་གཉིས་པ་གཉིས་པ་རང་གི་ཉིས་
 བར་བརྟག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞོད་པ་ལན་ཡིན་པས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ནི་བདག་
 གིས་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་པ་གཉིས་པ་གཉོད་བྱའི་ལུས་བཟུང་བས་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི།
 དེའི་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་ཏེ། མིའི་གཟུགས་ལྷ་བ་དང་འདྲ་བ་འདོན་ཅོ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་སོ། །
 གསུམ་པ་ཁྱོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། མི་རིགས་པའི་དོན་ནི། བདག་གི་
 ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་དག་ཅེས་སྒྲོག་གཉིས་དང་། དེ་ལས་འབྱུལ་
 པ་སྤང་བ་ནི་སྒྲོག་གཉིས་གྱིས་སྟོན་པ་ན་གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྤྲིག་རྒྱུ་བས་བདག་ཀྱང་
 དཔུལ་བར་འགོ་འཇགས་སྒྲུབ་པའི་ལན་དུ་བདག་ལ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཞོད་སེམས་མེད་
 ཅིང་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བཟོད་པ་ཡོད་པས་ན་དཔུལ་བར་མི་འགོ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གཞོད་
 བྱེད་དུ་མཉམ་པ་ལ་དཔུལ་བར་འགོ་མི་འགོ་མི་རུང་ངོ་སྟོན་ན། རུང་སྟེ་བདག་གི་བསམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དཔུལ་བ་ལས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་བསྐྱུང་བྱེད་
 བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཡོན་ཏེ་བདག་ལ་
 གཞོད་སེམས་མེད་ན་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངམ་སྟོན་ན། མི་རུང་སྟེ། བདག་ལ་
 གཞོད་སེམས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བཟོད་པས་བསྐྱུངས་པར་མ་གྱུར་པས་སྤྲིག་རྒྱུ་དུ་
 གྱུར་ལ་བདག་གི་དགོ་སྒྲོལ་གི་སྒྲོལ་པའང་ཉམས་གིང་དཀའ་ཐུབ་གྱི་མཚོག་བཟོད་པ་ཞིག་

པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལ་བརྟམས་སོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་བརྟམས་སོགས་གྱིས་མི་གཞོད་པས་བྲོ་བར་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ལ་མི་
གཞོད་པ་ཡིད་ནི་ཞེས་རྟུང་བ་གཉིས་དང་། ལུས་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟུང་བ་
དུག་སྟེ། སེམས་ཁོ་ནིད་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་དེ་ལུས་ལ་ཞེན་པས་ན་ལུས་ལ་གཞོད་པ་ན་དེ་ལ་
ཡང་གཞོད་པས་བྲོའི་ཞེས་པའི་ལན་དུ་བརྟམས་དང་ཞེས་དང་། འདི་དང་བྱི་མར་མི་གཞོད་པ་
ནི་བརྟམས་སོགས་བྱེད་པ་དེ་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་པས་གཞན་མི་དགའ་བ་དེ་མི་འདོད་དོ་
ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞན་དག་ཅེས་རྟུང་བ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་བྲོ་
བར་མི་རིགས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྲོས་པའི་སྒྲིག་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་པའི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་།
གཉིས་པ་རྟེན་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ནི་མི་ལམ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ཡོད་པར་
རྟོག་པ་དགག་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པས་བྲོ་
བར་མི་རིགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་བརྟམས་སོགས་བྱས་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་དང་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་བྲོའི་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་བཟོད་པ་
ལའང་བྲོད་བྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་གཞན་དད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་འོ། །གཞན་དད་
མ་དད་ནི་གཞན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་དང་དད་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པས་
གཞན་ལ་དད་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་མི་སྟོན་པ་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་
ཡང་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་བྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་གཞོད་པ་ཉིད་མེད་པ་ནི་སྐྱ་གཟུགས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཉེས་
པ་བྱེད་པ་ལ་གཉིན་པོ་བསྒྲུམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་

ནི་སྤྱོད་མ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ་རྒྱུན་དག་ཚོགས་པ་ལས་རང་དབང་མེད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་
མཐོང་ནས་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ནི་སྤྱོད་མ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ་རྒྱུན་དག་
ཚོགས་པ་ལས་རང་དབང་མེད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞོད་པ་ལ་མི་མཐེད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་ལ་བློ་བ་
དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་གཞན་དང་མཚུངས་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་གཞོད་པ་རང་ལས་བྱུང་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ།
གཉིས་པ་སྐབས་གྱི་བསྐབས་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་
ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་གཞོད་པ་རང་གིས་ལན་པ་དང་བློས་པའི་སྒྲིག་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མཐོང་
ནས་ཞེས་རྟེན་བཞིན་ལོ། །ཞེན་པའི་གཞི་སྤང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། བཤེས་དེ་
སྤྱོད་མ་སོགས་དྲིན་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་མི་བྱ་བར་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་མཁུ་བར་བྱ་ཞིང་། ཅི་ནས་སྒྲིག་མ་བྱས་པར་མི་མཁུ་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིག་གོགས་ཡིན་པས་
དོར་ཡང་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་སེལ་བ་ནི་སྒྲོ་ག་གཉིས་གྱིས་སྟོན་པ་ན་བདག་ལ་
ཕན་པ་བྱེད་པའི་བཤེས་རྒྱམས་སྤངས་ན་ཆེ་འདིར་དབུལ་ཞིང་ཁ་ཉན་པ་ལ་སོགས་
པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པ་ལ་གསལ་པའི་ཞེས་དང་། ཆེ་འདིར་སྟུག་བསྐྱལ་བས་དབུལ་བར་ལྷུང་
བ་སྒྲོའོ་སྟུམ་པ་ལ་ད་ལྟའི་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་ཆེན་པོ་འགྱུར་བར་ཡང་འདོད་པའི་ཞེས་
སྒྲོ་ག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་གི་དབྱེད་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་བློ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་
ལས་དང་པོ་བསྟོད་གྲགས་སྐྱབ་པ་ལ་བློ་བ་དགག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རང་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་འདོད་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་དང་

ལྷན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོད་ན་བསྟོད་མཁན་དེས་གཞན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་
དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་མི་བཟོད་ན། ཡིད་བྱུང་དེ་ལ་མི་བཟོད་པར་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དེ་བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་གཞན་དེ་ལྟར་གཞན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་
དགའ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་བྱུང་གི་གཞན་བསྟོད་པ་དང་
གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་བདེ་བ་མི་འདོད་
པའི་མི་རིགས་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་བྱུང་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཞན་
བདེ་བ་འདི་མི་འདོད་ན་ཞེས་སྟུར་རོ། །གསུམ་པ་འདོད་པ་ཉིད་འགལ་བ་ནི་རང་གི་ཞེས་སྟོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་བློ་བ་དགག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བློ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་བའི་རྒྱས་གཞན་
ལ་བློ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། མ་བྱང་བའི་རྒྱས་བདག་ཉིད་ལ་བློ་བར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་བདག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བློ་བར་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་
མཚོད་ཆེན་འདོད་པ་རྒྱང་དུ་མི་བཟོད་པ་འགལ་བ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་རྟུང་པ་བཞི་དང་། རང་གི་
བྱ་བ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་འགལ་བ་གསོ་བྱ་ཞེས་རྟུང་པ་བཞི་དང་། དེ་བྱང་རྒྱབ་
ཀྱི་སེམས་དང་འགལ་བ་དེ་ཅི་ཞེས་རྟུང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་བདག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་
གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་དགྲ་བོ་རྟོད་མ་རྟོད་དེ་གཉིས་ཀའང་བྱུང་ལ་ཤོར་ཐོབ་མེད་པར་
འདྲ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་གཞན་དད་པ་སྟེ་
བའི་སྟོད་པ་དང་རང་གི་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རྟོད་པར་གྱུར་པ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེ་དག་མི་འཇོན་པས་བདག་ཉིད་ལ་བློ་བར་རིགས་ཀྱི་གཞན་རྒྱུ་ཡིད་
པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་བློ་བར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་འདོད་པའི་གགས་བྱེད་པ་ལ་བློ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་

པོ་དག་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་པའི་གྲགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 ཉེས་པ་བྱུང་བས་བདག་ལ་ཡན་པ་མེད་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ཉེས་
 པ་འདོད་པས་གཞོད་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་ལྔ། །གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་
 བཤེས་ལ་ལེགས་པ་འབྱུང་པའི་གྲགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟོད་གྲགས་འགོག་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་ལྟ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བསྟོད་
 གྲགས་ལ་ཡན་བདེ་མེད་པ་བསྟོད་དང་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་དང་། གཉིས་པ་དགའ་བ་ཅམ་དོན་
 མ་ཡིན་པ་ཡིད་བདེ་ཅམ་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་དང་། གསུམ་པ་དགའ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པ་རེ་གིག་
 ཅེས་སྟོ་ཀ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཡན་བྱེད་དུ་བལྟ་བ་ལ་ངན་འགྲོ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པ་བསྟོད་
 སྒྲིགས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། འཆིང་བ་འགྲོལ་བྱེད་ཡིན་པ་བདག་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་
 དང་། ལྷག་བསྐལ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཡང་བདག་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁྱོ་བ་ཉིད་གྲགས་ཡིན་པ་
 འདི་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་མཐུན་རྒྱུན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་སྟོ་ཀ་
 གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བ་བསྟོན་མེ་གུས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟག་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
 དད་པས་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། གུས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་བདག་
 གི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པའི་རྒྱས་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མཆོངས་
 པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱབ་པ་ལ་དཀོན་པ་རྟེན་
 པ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། དེས་དགའ་བར་རིགས་པ་དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་
 དང་། འབྲས་བུའི་གས་སྦྱོན་པར་རིགས་པ་འདི་དང་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་

འབྲུལ་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 ལུང་དགོད་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་
 པ་དང་འདྲ་བར་ལྟོའོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་གྱི་དེར་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་
 གི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འབྲས་བུའི་ཆས་མཉམ་པར་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་དག་ཅེས་སྟོ་
 ཀ་བཞི་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་གི་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཉམ་པ་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་
 མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པ་དའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས་
 ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆས་ཞིང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་པོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་དད་པས་
 གུས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་མཛད་པ་ལ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་གུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་པ་དྲིན་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་
 ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། རང་ཉིད་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་བཟང་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་པོ། །
 མཛད་པ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་རེ་གིག་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་པ་མ་གུས་པའི་ནོངས་པ་
 བཤགས་པ་ལ། གང་གི་མི་དགེས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གང་དག་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་པ་དང་། དེ་
 ལྟ་ན་འང་མཆོད་པས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའི་འབྲུལ་པ་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སྟོ་
 ཀ་གཉིས་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཤགས་པ་དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ་སྤྲུམ་པ་བཤགས་པ་དང་
 ཕྱི་མས་བསྐྱམས་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཉིད་དུ་མཛད་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ།

བདག་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དགོངས་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རིགས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་གཞོན་པ་བཟོད་ཅིང་ཡན་འདོགས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་མཉམ་བྱེད་དང་། རང་གི་ཚླགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རང་དོན་སྒྲུབ་
བྱེད་དང་། ཚླགས་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲུལ་བསྐལ་སེམས་
བྱེད་ཀྱང་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ཆེ་བ་དཔེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་གཞོན་པ་མི་བྱ་བ་ནི་
དཔེར་ན་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་དང་། གཉིས་པ་མཁུ་བར་བྱ་བ་ཡང་རི་ལྷོ་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་ལྟར་།
དོན་བསྒྲུབ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྤྱིའི་གསུམ་པ་ལ་དེས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་
བུ་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པས་ནི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོར་གཟུགས་
མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ལེའུ་རྒྱལ་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ད་ནི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ལེའུ་སྟོན་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དོན་གྱི་
འབྲེལ་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྷོ་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དང་
གཞན་གྱི་གཞོན་པ་ལ་སྟན་བྱུང་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྷོ་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་ལ་སྟན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་འཆད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ནི་
བསོད་ནམས་ཏེ་དགོ་བ་སྟན་སྒྲུབ་ཚླགས་པ་ཡིན་ན་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ན་འབྱུང་གི་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་རི་ལྷོ་བརྩམ་པ་ཉིད་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བཙོན་འགྲུས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ནི་བཙོན་གང་ཞེས་རྟེན་པ་
གཅིག་སྟེ། དགོ་བ་སྟོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བྱུང་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྟན་པ་ནི་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་
ལེ་ལོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དག་བ་ལ་མི་འདུན་པ་སྟུར་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་
པ་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཞེན་པ་དང་། བདག་ལྟ་བུས་དག་བ་སྟུབ་མི་རུས་ཞེས་
ཞུམ་པ་སྦྱིད་ལུག་པའམ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟམས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་
ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟུར་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟེ་བའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོམས་ལས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ། གསུམ་པ་
དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་རྒྱ་དང་རྒྱུའམ། ཡང་ན་དང་པོ་གཉིས་རྒྱེན་དང་
ཕྱི་མ་རྒྱ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྩོན་པའི་བསམ་པ་བསྦྱིད་པ་དང་།
སྟུར་བས་སྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆེ་འདི་མི་རྟག་པར་བསམ་པ་ལ་ཡང་
གཉིས་གྱི་དང་པོ་ངེས་པར་འཆི་བས་བསྐྱལ་བ་ལ་འོང་བར་ངེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཞེས་སྟོ་
ཀ་གཉིས་དང་། བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ལམ་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། གང་
དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྤང་ན་མེད་
རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་ན་མེད། །རི་རྣམས་གྱི་ནི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ན་འང་མེད་ཅེས་དང་། སྟེས་
རབས་ལས་ཀྱང་། ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་གྱིས་བཀག། །དོགས་པ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་དགའ་བཞིན་སྟོད། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྟེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་
ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟུར་དུ་འཆི་བས་བསྐྱལ་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་
ལྟ་ན་འང་ད་དུང་ལོང་ཡོད་དོ་སྟོམ་པ་ལ་སྟུར་བ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནི་ཞེས་
སྟོ་ཀ་གསུམ་སྟེ་དང་པོས་སྟུར་དུ་འཆི་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་དུས་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི་བྱོད་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་

པ་ལ་འཆི་བའི་ཆེའང་ཉ་གསོན་བྱེ་ཆོན་ལ་འབྲེ་བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་
 སྤྲིག་བྱས་པའི་འབྲས་བྱས་སྤྱི་མར་དཔྱལ་བ་མི་ཟད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྣམས་དངོས་སུ་སྤྱོད་ན་
 བེ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པས་འཛིགས་པར་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བཤེས་སྤྱོད་ལས། དཔྱལ་
 བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དམ་དང་བཀྲའ་གསུང་དང་གཟུགས་སུ་བསྤྱིས་པས་ཀྱང་།
 འཛིགས་པ་སྟེ་བར་བསྤྱིད་ན་མི་ཟད་པའི། །རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་སྒྲོས་ཅི་འཆལ་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁྱོ་རྒྱ་འབར་བའི་རྒྱ་ཆོན་གྱིས་གཞོན་གཅན་གྱི་ལུས་ལ་རིག་པ་
 ར་རབ་རྒྱ་ཆོན་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དཔྱལ་བར་སྟེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་བདེ་བར་
 གནས་ཤིང་མི་འཛིགས་པར་མི་རིགས་ཞེས་དང་། རྒྱ་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་
 བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་སྤྲན་རྒྱུང་ལ་གཞོད་པ་མང་པོའི་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་
 སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དག་གིས་བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ཀྱི་དྲུང་ཅས་སྒྲོས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་སྐྱབ་པ་ནི་མའི་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། མྱོངས་པ་ཞེས་པ་ནི་
 བརྩོན་དགོས་པའི་དུས་སུ་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་ལ་འབོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིད་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་སྒྲོམས་
 པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི་
 དགའ་བ་མཐའ་ཡས་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཞེས་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་སྦྱིད་ལུག་
 པའི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་
 དག་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ན་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཐོག་མར་བསམ་པ་སྦྱིད་ལུག་པ་མེད་པ་གོ་ཆའི་
 བརྩོན་འགྱུས་དང་། དེ་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་ཆོགས་བཞི་བསམ་པ་དང་། དེ་ནས་བྱན་

ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གཉིན་
པོས་དབང་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པར་གྱིས་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱ་ལྷན་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་པས་སྒྲིད་ལུག་པའི་གཉིན་
པོ་བདག་གིས་ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་སྟེ། གསུངས་ཞེས་པ་ལ་རི་སྐད་དུ་གསུངས་ན་སྤྱང་བུ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལག་བཟངས་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་སྟེ། གང་དག་སེང་གོ་དང་སྟག་དང་བྱི་དང་ཕྱེ་སྤྱང་དང་
བྱ་ཁྲིད་དང་བྱང་བྱང་དང་བྱ་ལོག་དང་ལྷག་པ་དང་སྒྲིན་བུ་དང་སྤྱང་མ་དང་སྤྱང་བུ་ཤ་སྤྱང་དུ་
གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ན་བདག་མིར་གྱུར་
བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱེད་སྒྲུམ་མོ་ཞེས་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སངས་རྒྱས་རུང་གི་རིགས་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་
རིགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
ཀྱིས་དག་པ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ལ་དབྱེན་ངེས་པ་གསུམ་
དང་མ་ངེས་པ་དང་འཆད་པ་སྟེ་ལྟར་འབྱུར་ལ། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་
མེད་པར་ཡོད་དེ། གང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱ་རུང་གི་
རིགས་དང་ལྡན་ཏེ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཇི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་
ཀྱང་། གང་ཟག་རི་ཙམ་ཡོན་ཏན་ཆུང་བས་ཀྱང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་བསྒྲིད་ན་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་ཅེས་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། རྗེགས་སངས་སྒྲ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་
དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཏྱག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟིང་པོ་ཅན་

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་དཀའ་བས་
སྒྲིབ་ལུག་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུམ་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་བའི་རྒྱ་ཡོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བས་འཛིགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ལ་སྒྲིལ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་
པོ་ལྟོས་པ་སྤང་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཕྱི་དང་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་ཡང་གི་དབྱེ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ་སྤྲ་མས་ཕྱི་བ་དང་བྱི་མས་
ཡང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བ་བསྟན་པར་རིགས་པ་ནི་སྤྲ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། བད་ཅུང་ཅུ་
ཆ་གྲང་ལའང་བསྐྱེད་དབུག་སོགས་རྒྱབ་པོ་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བའང་ཞེས་དང་། ཆོ་ག་འཇམ་
པོ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་བདེ་བ་ཡིས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གོ་མས་པས་ཡང་བ་ནི་ལམ་
རྒྱབ་པ་ལ་མགོ་དང་རྟེན་ལག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་བཤད་ན་དེ་ཆོ་ག་འཇམ་
པོར་མ་གྲུབ་པོ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཆོད་མ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་རིང་བས་སྒྲོ་བ་སྤང་
བ་ནི་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་
རིང་བར་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། སྒྱིར་དུས་རིང་ངམ་བྱང་ཡང་རུང་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་བདེ་བ་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི་བསྐྱོད་ན་ནི་མ་ཡིན་པ་ལས། བྱང་ཅུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲུག་པའི་ལས་
སྤངས་པའི་བྱིར་ལུས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད་ལ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་
སེམས་ལ་མི་དགོ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་མི་དགའ་བ་དག་གི་རྩ་བ་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་སྤྲུག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཏྲོག་པ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་
མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་མ་ཟད་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་
བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པས་སེམས་བདེ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་འདི་ནི་

ལའོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེའང་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཁོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་དང་ལྷན་པས་འཇིག་
རྟེན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་པས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བས་ན་སྟོ་
བར་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་པར་བྱེད་ཅིས་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་
རྟ་བཟང་པོ་ལ་ཞོན་ནས་སྦྱིད་མོས་ཆེལ་ནས་སྦྱིད་མོས་ཆེལ་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ཏེ། མདོ་
སྟེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་སྦྱ་མ་རྟ་བུ་དང་། །སྦྱེ་བ་སྦྱིད་མོས་ཆེལ་འགྲོ་རྟུར་རྟོགས་
ནས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། །ཞོན་མོངས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་གིས་
འཇིགས་པ་མེད་ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོ་སྟེལ་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འོག་གི་དེ་
རྟུར་ཞེས་སྟོ་ག་གཅིག་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་སྟེལ་བའི་བྱིར་
འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟེལ་ལ། དེ་ཡང་དཔུང་ཆོགས་བཞིན་བསྦྱིད་དེ་དགག་སྦྱབ་ལུར་སྤང་
ཞིང་ལུས་སེམས་ལ་དབང་བསྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔུང་
ཆོགས་བསྦྱིད་པ་དང་། ལུར་སྤང་བ་དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་བྱིར་བསྟན་པ་ནི་གོང་གི་སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་བསྦྱིད་དགོས་པའི་དཔུང་ལ་མོས་པ་ནི་བསམ་པ་དགེ་བ་ལ་མི་བྱེད་པའམ་ཡང་
ན་ཆོན་རྟེའི་སྒྲ་འདུན་པ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་
མི་སྟོག་ཅིང་ཁུམ་པ་མེད་པའི་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་སྤྱག་པར་དགའ་བ་དང་།
དགག་དགོས་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་དོར་བ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་
བཞིའི་དང་པོ་མོས་པའི་དཔུང་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་མོས་པ་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་སྟོབ་དཔོན་བེ་རྩུ་ཏི་ནི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་མ་འབྲེལ་ཞིང་

ལྷག་པས་གཞན་དག་གིས་བཅུག་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་པ་མེད་
 པའི་ཉེས་པ་དང་། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེས་ན་མོས་པ་བསྒྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་མོས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་
 ལ་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྦྱབ་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དག་རིམ་པ་བཞིན་བདག་དང་
 ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་དམ་བཅའ་ཆེ་བ་དང་སྦྱབ་དཀའ་བ་དང་བདག་
 ཉིད་བྱས་པ་ཆུང་བ་དང་དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྦྱེད་པ་བཞི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད་
 དོ། །གཉིས་པ་བྱ་བར་འོས་པ་གཞན་ཡང་མ་བྱས་པ་ནི་བདག་གིས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སོ། །
 གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སྟེ་སྟོན་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་
 ད་ལྟར་ཡང་ཕོངས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པས་འདོན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་
 ནི་དགེ་བའི་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། གསུངས་ཞེས་པ་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་
 བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མོས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའམ། འདུན་པ་ལ་འདོན་པ་ལྟར་ན།
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་
 ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་དེའི་ཡང་ཞེས་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་འབྲས་བསྒྲུལ་ན་དགེ་བ་ལ་ངེས་པར་འདུན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། ལྷག་
 བསྟུལ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དུས་ཀྱིས་གཉེར་ནས་
 རྒྱལ་པོ་འགོ་འགྱུར་ན། །འོངས་སྒྲོན་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྦྱེས་བུ་
 དག་ནི་གང་དང་གར་འགོ་བར། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ནི་སྟེ། ལྷག་སྟེ་ཀྱང་སྟེ། ལྷག་བསྟུལ་མི་འབྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདུན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ། ལྷག་བསྟུལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྲིག་པ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྒྲིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིག་
བསྐལ་འབྱུང་བ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས་འབྲས་བྱུང་
པར་ཅན་བཤད་པ་ལ་སྟོ་ཀ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་དགེ་བས་བདེ་
གཤེགས་སྐྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟེ་གནས་མངལ་དོག་ཅིང་དྲི་ང་ལ་དུགས་ཆ་བ་ལས་བྱུང་
པར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་དང་། དེར་ཟས་བད་ཀན་གྱི་ཟགས་ཚུས་འཆོ་བ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་ལ་བའི་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་དང་། སྟེ་བའི་ཆེ་ལུས་བཅོམ་བ་ལྟ་
བུའི་སྒྲིག་བསྐལ་སྟོང་བ་ལས་འདིར་བྱབ་འོད་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་ཁ་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་པ་དང་། དེར་
ལུས་དམན་པ་ལས་འདིར་ལུས་མཆོག་མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅན་དང་། དེར་ཕ་ངན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་འདིར་རྒྱ་ལ་བའི་ཞེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་
མང་པོས་ལྷུང་བར་འབྱུར་ཏེ། ལྷུང་བ་དེའི་སྒྲིག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་པར་གཤེན་རྗེའི་ཞེས་རྟེན་པ་
གསུམ་དང་། གནས་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དབྱང་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟོན་པ་བརྟན་པ་ལ་ཡང་
གཉིས་གྱི་དང་པོ་མི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་རང་ལ་
བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་པའམ་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་ཡོད་ན་བརྟམ་པའམ་མེད་ན་
མི་བརྟམ་པར་བྱའི་གལ་ཏེ་བརྟམས་ནས་ནི་ལྟོག་པར་མི་བྱའི་ང་རྒྱ་ལ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟོ་རྗེ་རྒྱ་ལ་མཆོན་ཆོག་ཡིས་ཏེ་ཕལ་པོ་ཆེའི་རྟོ་རྗེ་རྒྱ་ལ་མཆོན་གྱི་བསྟོ་བ་
དུག་པ་ལས། དཔེར་ན་ལྟའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དཔུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པས་མི་ལྟོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་

གྱིས་མི་ལྟོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་ཉེས་པ་མི་འདོད་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཐུན་སྒྲེ་བ་
གཞན་དུའང་དམ་བཅའ་ཉམས་པ་དེ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲེས་བྱ་བྱེད་པ་སྟོག་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྐྲུལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་འབྱུང་ལ།
འདོད་པ་མི་འབྱུང་བ་གལ་ཏེ་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་དེ་ཡང་དམན་པར་འགྱུར་ཞིང་
སྒྲེ་མ་འབྲོ་ཆད་པ་དེའི་འབྲས་བུའང་དམན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་གཞན་གྱི་དུས་དམན་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཉམས་པའི་རྗེས་
ཉིད་ནས་སྒྲེ་བོས་སྒྲོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་དམན་ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བ་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་ཞེས་སྒྲེ་མ་གཞན་དག་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་པ་
གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་ནི་ང་རྒྱལ་བྱའོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལ། གང་ལ་ན་དགོ་བའི་ལས་བྱ་བ་
དང་། ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་བདག་ལ་ཡོད་དོ་སྒྲེ་མ་པ་སྒྲེ་གསུམ་
པོ་དག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལའང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ང་
པོ་ནི་བདག་ཉིད་ཅེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་
མོངས་ནས་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་བདག་གིས་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡང་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ།
གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་རང་དོན་ཕྱ་མོ་ཙམ་ལའང་འབད་པ་ཆེར་བྱེད་ན་བདག་ཉིད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པས་ནི་ངེ་ལྟར་དལ་བར་འདུག་སྟེ། མདོ་སྟོང་
རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་བྱེད་པ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་
འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྒྲེ་ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བརྩོན་པ་བརྒྱ་
འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་བདག་ནི་གཞན་དོན་

བྱེད་པས་བཟང་ངོ་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་
 བཞིའི་དང་པོ་དེ་བསྟོན་པར་རིགས་པ་ནི་གི་བའི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ན་བདག་
 ཉིད་ལ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་སེམས་སྟོབས་ཚུང་ན་ལྷུང་བ་ཚུང་དུའང་འཛོམས་མི་རྒྱས་
 པས་ལམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་བསམ་པ་ཞུམ་ཞིང་སྒྱུར་
 བས་ཚུལ་བ་དོར་བ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཐོངས་གིང་རྒྱད་པ་ལས་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་ལ། དེ་
 ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ང་རྒྱལ་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་ཡང་འཛོམས་རྒྱས་པས་ཐོངས་
 གིང་རྒྱད་པ་ལས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཐར་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་
 ང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་སེང་གའི་སྤྲུལ་པོས་བདག་
 གིས་སྤང་བྱ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའི་བདག་ལས་ནི་སྤང་བྱ་སུ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྒྲུལ་
 པའི་ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་སྤང་པ་ནི་
 འགྲོ་གང་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་
 གྱིས་བཙོམ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དགྲ་བོ་ཉོན་
 མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བྱུར་རོ། །དེའི་བསྒྲོག་བྱུང་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ནི་དགྲའི་
 དབང་དུ་མི་འགྲོ་བས་བྱུང་ཅིས་དང་། ང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་དགྲ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུལ་པ་ལ་མི་འདོད་
 པ་སྐྱབ་པའི་བྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། ཡུལ་འཁོར་སྒྱུར་གིས་ཞུས་
 པ་ལས། མོངས་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ན། །ངན་སོང་བ་དང་མི་ཁོམ་སྒྱེ་བ་དང་། །
 དབུལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྒྱེ་བ་དང་། །དམུས་ལོང་མདོག་ངན་མཐུ་ཚུང་ཉིད་དུ་སྒྱེ་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི་འགྲེལ་པས་
 ཉོན་མོངས་ལ་བཤད་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་དམན་པ་སྟེ་ཞུམ་པ་མི་
 སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།

གང་ཞིག་དགྲ་བོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉོན་པོའི་ང་རྒྱལ་འཆང་
བ་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། དཔའ་བོ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དགའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགོ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་གནས་སྐབས་མཐོ་རིམ་དང་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འབྲས་བུ་
མཐའ་དག་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
ལ་སྤང་བྱས་མི་ཚུགས་པ་དང་། གཉོན་པོ་བསྐྱངས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་གསུམ་
རིམ་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཞེས་དང་ཉམས་ཞེས་དང་། བདག་ནི་ཞེས་སྟོ་ག་རེ་རིམ་བསྟན་
ཞིང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་རྐང་པ་གཉིས་འབྱུང་
མོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དབུང་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཕྱི་མོའི་
ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དགའ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་
སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཆ་མེད་པའི་ལས་ལ་ཡང་འཇུག་ན་དགོ་
བའི་ལས་ལ་ནི་དགའ་བ་ཞིན་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་དགའ་བ་ཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལས་
བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་ངོམས་པ་ནི་བུ་གྱི་
ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཞི་བའི་བདེ་བ་
འབྱུང་བ་ཡི་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་འཇུག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །བཞི་པ་
དོར་བའི་དབུང་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་གསོ་དགོས་པས་དོར་བ་ནི་སྟོབས་ཉམས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་
ཏེ། དེའི་ཆོ་དོར་ན་ལུས་སེམས་སྟོབས་ཉམས་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་དགོ་བ་དམན་པ་དང་། རྒྱ་
དེས་ལུས་སེམས་ལ་བྱུག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དེས་སུན་ནས་ཕྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་དང་
གསུམ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུང་ལ། བྱ་བ་ཆར་བས་དོར་བ་ནི་ལེགས་པ་ཞེས་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱང་ཚོགས་དེ་དག་གིས་ལྟར་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིན་
པོ་ལྟར་སྒྲང་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་སྒྲང་ཚུལ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བག་ཡོད་པ་དང་དྲན་པ་ལྟར་སྒྲང་ཚུལ་གཉིས་འཐབ་རྩིང་ཞེས་དང་གཡུལ་དུ་ཞེས་སྟོ་ཀ་རེ་
རེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་
མས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཚུལ་དང་ཕྱི་མས་གཉིན་པོ་ལ་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་
བསྟོག་པ་ནི་དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ལས། དང་པོས་སྒྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མས་བསམ་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སྟེ། བག་ཡོད་དང་དྲན་པ་ལྟར་སྒྲང་བའོ། ཉེས་པ་མི་
འབྱུང་བར་སྒྲིམ་པ་དང་དབྱུང་བ་བསྟོག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ་གཉིན་པོ་རན་པ་
གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དག་
བའི་བཤེས་གཉིན་དང་ཕྱད་པའོ། རིགས་པ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱུང་བར་
དག་ལས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉིས་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲར་སྒྲ་མ་
དང་ནི་འགྲོགས་པའོ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཅེས་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཅི་ནས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དག་ག་
སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མཐུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་དགོས་
པ་དང་དེ་བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱི་གཏམ་སྒྲར་བཤད་པ་དག་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་ཞེས་པ་
དང་། ལྷང་བ་སྒྲང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་པ་ལ་རི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་གིས་
ཤིང་བལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དག་བ་ལ་སྟོ་བས་ལུས་རག་ལ་དབང་
བསྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅེས་པའོ། །ལེའུ་བདུན་
པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

༥ དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་སྟོན་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དོན་གྱི་

འབྲེལ་དགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་མཉམ་པར་
 འཛིག་པའི་ཐབས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
 གྲེ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་
 བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྤང་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་ནི་རྟེན་པ་དུག་གིས་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་
 དབེན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་གྲེ། དབེན་པ་མ་བསྟོན་པར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ན་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་མ་འབྱུང་བས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུག་རྩ་བསྐྱེད་ཅིང་ཐར་པའི་སྒྲོག་འཕྲོག་པར་འབྱུང་
 ལ། ལུས་དང་སེམས་དབེན་པར་གནས་པ་ཡིས་སྤང་བྱ་རྣམ་གཡེང་མི་འབྱུང་ཁོང་གཉིས་
 པོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་དེ་བས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་སྤང་བ་
 དང་། རྣམ་རྟེན་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འདུ་འཛི་སྤང་
 བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབེན་པ་བསྟོན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་སྤང་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་
 རྟེན་སོགས་ལ་སྤེད་པས་འཛིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་མ་སྤངས་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
 ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་གཡེང་སྤང་བར་འདོད་པའི་
 མཁས་པས་ཆགས་སྤེད་འདི་དག་སྤྱོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་ཁོང་། སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཞི་
 གནས་ཞེས་པ་གྲེ། འདིར་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་
 ཉོན་མོངས་འཛོམས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཞི་གནས་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱིས་འཆད་
 པས་དང་པོ་ལ་ཞི་གནས་ནི་འདིར་རྩེ་གཅིག་པར་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་
 རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་དང་། །

ཆོས་རབ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྟན་པའི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེས་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་
 པར་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལམ་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་མས་ཉོན་མོངས་
 རྒྱལས་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་མེད་དུ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་
 ཅན་དེ་སྟེ་བ་ནི་ཐོག་མར་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་གི་ཞི་གནས་ལ་ངེས་པར་སྟོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྷག་མཐོང་ནི་བདག་མེད་ཆོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟག་
 བྱའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་མི་ལྡན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟག་
 བྱའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་མི་ལྡན་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོག་
 པ་དང་བཅས་པས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྤྱང་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཞི་གནས་དང་ལྡན་
 པའི་སྒྲོམ་འབྱུང་ནི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་
 སྤྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ལ་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །
 བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱད་པ་ཡི། །རྩ་
 མཆོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བར་བགྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནང་སེམས་ཅན་
 ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་སྐྱུག་པ་མི་མཐོང་བ་
 མི་རྟག་ཅེས་སྟོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆགས་པར་བྱས་པ་དེས་ནི་རྒྱལ་སྤོན་ཆོ་རབས་སྟོང་
 དག་ཏུ་འང་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་གིས་ནི་རྒྱལ་སྤོན་མི་འདོད་པ་སྒྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཏུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་མཐོང་ན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་འོག་གི་ཐ་མར་ཞེས་པའི་
 རྟེན་པ་གཅིག་གོ། ཐར་པ་ལ་སྒྱིབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་གསུམ་ལ་འོག་གི་རྟག་པ་

ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སྒྱུར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་ལའོར་བ་ལ་སྒྲེབ་
 འཛིག་ཅིང་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཀྱན་ནས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་
 གཡུང་དུང་སྟེ་རྟག་པའི་བདེ་བ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞེས་
 པའོ། །ཆེ་དོན་མེད་པ་འདའ་བ་དེ་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཆགས་ཡུལ་གྱི་
 ཉེས་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་བྱིས་པ་མི་བརྟན་པ་ལ་བརྟན་བཤད་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 བྱིས་དང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། བྱིས་པ་ནི་རྟག་པོས་ལྷན་དངས་པ་དང་། འཕགས་པའི་
 ལྷན་དངས་པ་དང་། མཁས་པའི་ལྷན་དངས་པ་དང་གསུམ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ཡིན་ལ།
 སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་སྒྲིབ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དོན་མེད་
 པ་དང་། རང་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲོ་མི་བརྟན་པ་སྐད་ཅིག་ཅེས་
 རྟེན་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ཕན་པ་མི་འདོད་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། དགའ་བའི་གནས་
 བྱིས་པ་ལས་བསྒྲོག་ཅིང་ལེགས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ་ཕན་མི་ཐོགས་པ་ནི་
 མཐོ་ལ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་དང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དོན་
 བསྟུ་བ་ནི་དོན་མིན་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ཀྱང་
 ཞེས་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་སོ་སོར་བརྟན་
 ཏེ་དེ་བརྟན་པར་གྱུར་ན་ཆུད་འཇའ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་དང་། སྒྲེ་རབས་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་
 རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་དང་། །བྱིས་དང་
 གྲོགས་པ་སྒྲོ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་། །མི་སྒྲོང་མཆོག་དེ་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་སྒྲོང་ཞེས་གསུང་
 རོ་། །གཉིས་པ་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བསོད་སྙིམས་
 གྱི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དག་ཤད་ན་ཞེས་རྟེན་པ་གསུམ་དང་། ལུང་བས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་བྱི་ཡོ་བྱད་ལ་སྟེད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟུག་བསྐལ་

བསྐྱེད་པ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་
སྐྱེ་བ་ནི་བྱམས་པ་སེང་གོ་སྒྲུས་ཞུས་པ་ལས། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། མཛེལ་བཤེས་
དང་སྟོང་མོ་སྟེར་བའི་བྱིས་དང་། མཁས་པ་དང་། བཅུན་པ་སྟེ་བཞིས་སྒྲོམ་སེམས་པ་ནི་
ཟུར་དུ་དམུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟེང་པོ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་
ཉེས་པ་ནི་འདི་དག་ཅེས་རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ། དང་པོ་དུག་གིས་རྟེན་གྲགས་མི་རྟག་པ་དང་བྱི་མ་
བཞིས་བསྟོད་སྟོད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་ཏེ་ཞེས་གསུང་རོ། །གསུམ་པ་མི་རུས་པའི་
གཞན་དོན་སྤང་བ་ལ་གཞན་མགུ་བར་མི་རུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།
དགའ་རབ་དབང་ཕུག་ལ་སྟོན་པས་ང་ལ་དད་པ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་ས་ཅམ་ལ་དད་པ་
མེད་པ་ནི་སའི་དགྱིལ་ལའོར་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་དགའ་བ་མི་
ཐོབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་དགའ་སེམས་ཅན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། རང་དོན་
ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་གང་བྱིར་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་བྱོད་གནས་ན། །ནམ་ཡང་
དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་དགའ་བར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤར་སེམས་ཅན་ནམས་ནི་མགུ་བར་བྱ་
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
མི་འགྱུར་ཏེ། ཟུར་ནི་རང་ཉིད་མི་ཉམས་པས་སྟོར་བ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཤིང་། འདིར་རང་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སྟོར་བ་ལ་རུས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཤིག་སྟོར་བས་མི་བསྟེན་ཡང་བསམ་པས་སྤངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
གཞན་ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡོད་
པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དོན་གྱི་སྟོར་བ་དངོས་

སུ་ཚྱུ་མ་དུས་ནི་སྒྲེ་བོ་ངན་པའི་ལོག་སྐྱབ་ཀྱིས་མི་ཉམས་པ་དང་། མཐུས་གཞན་མ་དང་པ་
སེལ་ལུས་པ་དང་། ངན་བྱེད་དྲག་པོ་ཆར་གཙོད་ལུས་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་དབེན་པར་སྒྲོ་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གྲོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷག་གམ་
ཞེས་རྟེན་པ་བསྐྱེད་དང་། ཡོ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷུང་བཟེད་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ་
མི་སྒྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི་དུར་བྱོད་ཅེས་སྒྲོ་
ཀ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་མི་རྟག་པ་དང་བྱི་མས་མི་གཙང་བར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་
གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་འདུས་པའི་མཐའ་འབྲལ་བ་ཡིན་པ་ནི་ལུས་འདི་
ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་སྒྲེ་ན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། སྒྲོ་བུར་བའི་
མགྲོན་པོ་ཡིན་པ་ལམ་དག་ཅེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་ལམ་སོ་སོ་ན་
ཞུགས་པ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞག་གཅིག་སྤང་པའི་མགྲོན་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ཆགས་པར་མི་
རིགས་ཞེས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་འགྲོ་བའི་དུས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་ལོ། །བཞི་པ་
བྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་རྒྱལ་བཤེས་མེད་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། དེའི་ཡོན་
ཏན་སྤར་ནས་ཞེས་དྲག་སྟེ་གཞན་ལ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་རང་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་ལོ། །ལྷ་
པ་དེ་དག་གིས་བྱུང་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་
དོར་བ་ལ་བསྟེན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྷུང་དབེན་པར་གནས་
ཀྱང་བསམ་པ་གཞན་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་བཏང་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་དུལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བསམ་པ་བདག་
མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཐབས་ལ་སེམས་པ་གཅིག་བྱ་ཡིས་སྒྲུབ་བ་བཙུན་པ་ཆར་བྱ་ཞེས་
པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་

བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་གོགས་ནི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འད-
ཡིན་མོད་ཀྱི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་འདི་འབྱུང་སྟེ་སྤང་དགའ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྟོ་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འབྲས་བུ་འཛིག་པར་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟོན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་
སྟེ། བུ་མོ་ལྷ་མཆོག་ལུང་བསྟན་པ་ལས། འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤོག་ཅིང་གཏུབ།
མགོ་དང་མིག་དང་རྒྱུ་ལག་བཅས་ལྟུང་འབྱུང་། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་
བར་ལྟུང་། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡི་དྲགས་དུད་འགོར་འགོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་པོ་བོས་མི་གཙང་བར་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བས་
མི་གཙང་བར་བལྟ་བུ་ལ་དུག་གི་དང་པོ་བརྟག་བྱའི་དོན་མེད་པ་ནི་ཕོ་ཉ་ཞེས་རྒྱུ་ལ་བཟུ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་དུག་གིས་ཉེས་དམིགས་མང་བ་དང་སྤྱི་མ་དུག་གིས་མཐོག་ཆུང་བར་
བསྟན་ཏེ། དུན་པ་ཉར་བཞག་ལས། བུད་མེད་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟོན་འདི་དང་
ཕ་རོལ་ལྟུང་། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་བུད་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྤྲོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྲེལ་པ་དག་འཆད་དེ་
དེ་ཉིད་རིགས་པར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བས་དགའ་བར་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག་
ཅེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་སེར་སྤྲོས་བསྐྱུང་བར་མི་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཞེས་
སྟོ་ཀ་དང་། བཞི་པ་སྤྲོག་པས་མཆོད་པར་མི་འོས་པ་གཡི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། ལྟ་བུ་
གཡོ་བས་འཛིགས་པར་རིགས་པ་རུས་གོང་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། དུག་པ་བརྟན་པས་
ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་གང་ལ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་གསོན་པོའི་ཆོས་སྦྱར་བས་མི་གཙང་བར་བལྟ་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་
གཙང་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཙང་བའི་མཆོན་མ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིར་སྤྱད་པ་ལ་གཉིས་

གྱི་དང་པོ་ཆགས་པ་སྤྲད་པ་ལ་ཁ་སྦྱར་ལ་སྤྲད་པའི་གཉེན་པོ་ཟས་ནི་ཞེས་དང་། རེག་བྱ་ལ་
 སྤྲད་པའི་གཉེན་པོ་ཤིང་བལ་ཞེས་དང་། འབྲིག་པ་ལ་སྤྲད་པའི་གཉེན་པོར་འདོད་ལྡན་
 ཞེས་དང་། གཙང་བར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་མི་
 རྩམས་པ་སྤྲད་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཅེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བརྟགས་པས་ཆགས་
 བར་མི་རིགས་པ་བདག་ནི་ཞེས་སྟོག་གཅིག་དང་། གསུམ་པ་མི་གཙང་བར་མི་ཤེས་པར་
 མི་རིགས་པ་མི་གཙང་ཞེས་སྟོག་གཅིག་དང་། བཞི་པ་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་རིགས་
 པ་སྟོན་བྲལ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱིས་ངས་པ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་ས་སྟོགས་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་དང་། མང་བ་མི་གཙང་ཞེས་དང་།
 ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ཁྱོད་ནི་ཞེས་དང་། གཞན་མི་གཙང་བར་བྱེད་པ་ག་བུར་ཞེས་སྟོག་གཅིག་
 དང་། དཔེས་སྒྲུབ་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སོ། །གསུམ་པ་མི་གཙང་བའི་མཚན་མ་
 དགག་པ་ལ་བྱི་དང་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུག་པར་མི་རིགས་པ་ལུས་ལ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ་རྒྱན་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་རོ། །རང་བཞིན་མི་སྒྲུག་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་དང་། དེས་དགའ་
 བར་རིགས་པ་ཡང་བདག་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་སྟོངས་པའི་འབད་པ་
 ཡིས་གྲོང་གི་དུར་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དུར་ཁྱོད་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རུས་གོང་
 འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་དེ་བས་གཡོ་བའི་རུས་གོང་མི་སྒྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ན་དེ་ནི་ཕྱོས་པས་ཏེ་སེམས་འབྱུག་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་འགྲེལ་
 ཆེན་མཇོད་པས་འབྱུགས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱས་ནས་ཕྱོས་པས་ས་འདི་ཡོངས་སུ་གང་ངོ་
 ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་གཞོད་པ་བརྟག་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་
 ལྟར་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་ཉིད་སྤྲད་པའི་

སྐབས་མེད་པ་ཡང་འདོད་པས་བདེ་བའི་དུས་མེད་པ་ནི། བྱིས་པ་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིག་དང་།
 འདོད་པ་བསྟན་པར་མི་ཉུས་པ་འདོད་ལྡན་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིས་སོ། །གཅིས་པ་དེ་ཉེས་པ་
 གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དུག་གི། དང་པོ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཐོབ་པ་ལ་
 ལུས་ཀྱང་པ་ཐོབ་པ་བདག་ལ་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིས་དང་། ཉམ་ང་བར་འཇུག་པའི་འདོད་པ་
 ཞེས་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་། སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ། འདོད་ལྡན་ཞེས་རྒྱུད་པ་
 བཞིའོ། །གཅིས་པ་ཐར་པའི་སྐབས་འགོག་པ་ལ། བསལ་དང་ཞེས་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་།
 གསུམ་པ་ཉེས་དམིགས་དཔེས་བསྟན་པ་འདོད་ལྡན་ཞེས་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་། བཞི་པ་དལ་
 འབྱོར་ཆུད་གསོན་པ་ལྷུགས་ཀྱིས་ཞེས་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་། ལྷ་པ་སྒྲུག་བསྐྱལ་དོན་མེད་པ་
 འདོད་པ་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིས་དང་། དུག་པ་གཞོད་པ་དཔེ་ལས་འདས་པ་དཔྱལ་སོགས་ཞེས་
 སྟོྂ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གཅིས་པ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཅིས་ལས་དང་
 པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་རྒྱུད་པ་གཅིས་སོ། །གཅིས་པ་ལ་གཅིས་ཀྱི་དང་པོ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
 བྱུང་པར་ཚུད་དང་ཞེས་རྒྱུད་པ་དུག་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་དེ་གཅིས་ཀྱིས་སྟོང་ཁིང་ཁི་
 བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཆག་པར་བྱེད་
 ཅིས་སྒྲེལ་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཙན་དན་གྱིས་བྱུགས་པས་བསིལ་
 བའི་ཁང་བཟངས་སུ་འཆག་པ་ལྟར་སྒྲ་འོད་ཀྱིས་བསིལ་ཁིང་ཡངས་པའི་དོ་ལེབ་ཉམས་
 དགའ་བ་ཞེས་དང་། དེར་བསིལ་ཡབ་ཞོར་བུའི་ཡུ་བ་ཙན་གྱིས་གཡོབ་པ་ལྟར་སྒྲ་མེད་ཅིས་
 དང་། དེ་ཡུལ་འཁོར་ལ་ཡན་པའི་ཐབས་སེམས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཞེས་པའོ། །གཅིས་པ་
 བདེ་བའི་བྱུང་པར་ཁང་སྟོང་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིས་ཏེ། གནས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་གང་དུ་
 ཞེས་དང་། འཛིན་བསྐྱུང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མེད་པ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་དང་། རེ་དོགས་མེད་པ་

སྒྲོན་པ་ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་རང་དབང་ཞེས་དང་། ཞེན་
 པ་མེད་པ་ཆགས་མེད་ཅེས་དང་། གཉེན་བཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་དག་
 དང་ཞེས་དང་། ཚོགས་ཤེས་པའི་བདེ་བ་དང་བདུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལས་འཕགས་
 བར་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་དག་བདག་གིར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །
 གང་དག་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འཛིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ།
 དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་འགྲོ་ཞེས་དང་། སྒྲོབ་སྒྲིབ་ལས། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 རྒྱས་པ་ཉི་ཤེས་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། །རྟེན་ཆེངས་ཆར་ཆེན་སྒྲིན་གྱིས་འབྲེགས་པར་འབྱུང་
 བྱུར་པ། །རི་ཅི་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །རྒྱུད་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་
 བཞིན་ཆོ་གཏུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །ནགས་མཐོངས་རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ཚོགས་གྱིས་བསྟེན་བྱས་
 པ། །ཀུན་ནས་ཉམས་དགའ་བཟང་པོ་དེ་ན་སྒྲིབ་པ་གང་། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་
 ལྟ་མའི་ཉམ་བག་ཏུ། །ཐོལ་གྱིས་འབབས་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་ནའང་ཡོད་བྱུར་ཏམ་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་གཉིས་བཤད་པ་སྒྲོས་སོ་
 ཞེས་ན། མི་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲ་མ་དབེན་པར་འགྲོ་སྒྲོ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱི་མ་སྤྲད་སྒྲོ་བསྒྲིབ་པའི་
 བྱིར་ཡིན་པས་བསམ། ཡང་ན་ལུས་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་
 སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཉི་ཤེས་ཞི་བ་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ཇི་སྒྲིབ་དུ། གསེར་གྱི་
 ལྷན་པོ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་ལུས་གྱི། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་
 འདི་ལ་གང་གིས་སེམས་འཛིག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་འཛིག་པ་དང་། དེའི་རྒྱན་ལ་ཀྱན་ཏུ་
འཛིག་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོས་ན་བསྐྱོན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། དྲན་པ་དེའི་རྒྱན་ལ་ཉེ་བར་འཛིག་
པ་དང་། གནས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཡེང་བའི་ཉེས་
དམིགས་མཐོང་བས་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་འབད་པས་ཉེ་བར་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་།
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་གནས་པས་མཉམ་པར་འཛིག་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་དགུས་ཉེ་གནས་གྲུབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱེམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་གི་སྒྲོན་ས་
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་
མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་དོན་ནམ་དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ན་
བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བདེ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་སྟུག་བསྟུལ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ས་བདག་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟུམ་དུ་
སྟེ། སྒྱོར་བར་དགོད་ན་གང་བདེ་སྟུག་སྤང་དོར་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
བསྐྱུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཉིད་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟུག་གི་སྤང་དོར་དུ་
འདོད་པར་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་བདག་ཏུ་བབྱང་བར་མཉམ་པར་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་བདེ་སྟུག་
སྤང་དོར་འདོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མ་ལ་བསྐྱུང་བྱར་གཅིག་པར་སྒྲོ་
བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་སོ་སྟུམ་པ་ལ་ལག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་ཐ་དད་དུ་མ་བསྐྱུང་
བྱའི་ལུས་སུ་རྒྱད་གཅིག་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་དེ་

དག་གི་བདེ་སྤྱད་དག་ལ་ཡང་བདག་གི་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་དུ་འདོད་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་གཅིག་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བསྐྱུང་བྱར་འདོད་མི་འདོད་བདག་ཏུ་བབྱུང་མ་བབྱུང་
 གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱུང་གྱིས་གཞན་ལུས་ལ་མི་གཞོན་པ་དེ་
 ལྟ་ནའང་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་དུ་ཞེན་པས་མི་བཟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 གཞན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱུང་དག་ཀྱང་བདག་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གི་
 སྤྱད་བསྐྱུང་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པས་བཟོན་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱུང་བྱའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཡང་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་མཉམ་པར་རིགས་པ་
 ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དགོན་པ་ནི། སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་ཀྱི་
 སྤྱད་བསྐྱུང་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་དོན་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱུང་བཞིན་ཞེས་དང་།
 གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ཆོས་ཅན་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཕན་བདེ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་གཉིས་པའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་
 པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་ལ་བདག་གིས་
 བསྐྱབ་བྱས་བྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དང་པོའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱབ་པ་མ་
 བྱབ་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། བྱབ་པ་འབྲུལ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བཟོན་པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱུང་དུ་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞོན་
 མི་གཞོན་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐོལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་
 ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེས་བདག་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱུང་ངོ་ཞེན། གཉིས་པ་

ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དུས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་བར་ཐལ་བ་ལ་རྒྱུ་
བ་དྲུག་སྟེ། མ་འོངས་པའི་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་ཆེ་འདིར་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་
བསྐྱེད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆེ་འདིར་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཆེ་འདིར་
མི་གཞོན་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་ཆེ་ཕྱི་མར་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན་སྤྱོད་པ་འདི་
ཕྱིར་ཕྱིར་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་དེ་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་གི་
བ་སྟེ་ཆེ་འདི་དང་སྤྱོད་བ་ཕྱི་མའི་ཕྱིར་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དུས་ལ་སོགས་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་
དང་ལྟན་པས་གཞན་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་གཞོན་དང་།
དབྱར་དགུན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྟོལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་བར་ཐལ་བ་གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཅིག་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ལ་གཞོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་གིས་
གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་ལག་པ་ལ་གཞོན་པ་མིན་པས་ལག་པ་
དེས་རྒྱུ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་མཐོང་
བས་བསལ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་
སྟེ། སྤྱིར་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར་ཆེ་
སྤྱོད་དང་རྒྱུ་པའི་སོགས་ལ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གོམས་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
འཇུག་ཅི་ན། ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་ལ་ལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་རྣམས་པར་སྤྱང་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་དུ་མ་
ཅན་གྱི་ཕྱིར་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་གལ་ཏེ་འཛིན་ན་ནི་བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཅིས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་གཅིག་མི་གཅིག་གི་རྒྱ་
མཚན་དགག་པ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཅུ་ལྟ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་སྤྱོད་

ཕྱི་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ལག་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་པས་བསྐྱུང་གི་གཞན་ནི་དེ་གཉིས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱུང་ངོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་བ་དུ་མ་
 ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཕྱོགས་ཐ་དད་པའི་དམག་ལ་དམག་ཚོགས་ཞེས་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གསུམ་པ་བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱོད་
 བྱེད་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱུང་གི་མི་གཅིག་པའི་མི་བསྐྱུང་ངོ་སྟུམ་པའི་ལན་
 དུ་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་པོ་དང་
 མཚན་ཉིད་འགལ་བས་དེ་ཉིད་དང་མ་དམིགས་པས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་སྟུག་
 བསྐྱེད་འདི་སྟེ་ཞིག་དབང་ནས་སུའི་ཡང་བསལ་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་
 སྤྱོད་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་མེད་པར་ནི་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེད་བྱག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐབས་གྱི་དོན་བསྐྱེད་བཞི་རྒྱུག་གིས་སྒྲོན་པ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱུང་པ་ན་
 དོན་མེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བསལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་བདག་གི་སྟུག་
 བསྐྱེད་བསྐྱོག་ལ་གཞན་གྱི་བསྐྱོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ངེས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་འཐད་པ་
 དེ་བས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱར་བ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྟོལ་བ་ནི་རྒྱུད་
 པ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་ལ་བསལ་བྱས་བྱུང་ན་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་
 བདག་གིར་བྱས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་མང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་ནན་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཕྱོགས་

ཆོས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་ཞེས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཏེ། སྟིང་རྗེ་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་བ་
ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པའང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དོན་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བསྒྲོག་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ལས་བྱུང་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་
ན་ཞེས་སྟུར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་སྟོན་འདས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་
པོ་ཆེ་པད་མའི་ལྷ་བ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པའི་སྟིགས་མ་
ལ་དགོ་སྟོང་མེ་ཏྲིག་ལྷ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ཁྱོད་ན་གནས་སོ། །དེས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱིས་ཕོ་བྲང་རིན་ཆེན་ལྷན་དུ་སོང་སྟེ་ཆོས་བསྟན་ན་སྟེ་
བོ་དུ་མས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་མ་བསྟན་ན་མི་ཐོབ་པར་མཐོང་ནས། བདག་
ཉིད་རྒྱལ་པོས་གསོད་པར་གཤེགས་ཀྱང་དེ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱིན་ནས་ཆོས་
བསྟན་པས་སྟོག་ཆགས་ཕྲག་བྲིག་ཕྲག་དུ་མ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་མཉམ་པར་སྒྲིམ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཞན་དོན་ལ་སྟོ་བས་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་
སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། སྟོམ་སེམས་མེད་པར་དེ་ལྟས་ཞེས་དང་། ལན་ལ་མི་སྟོས་པ་གཅིག་ཏུ་
ཞེས་ཀྱང་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་
བས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པར་རྩས་པར་སྟོན་པ་གོམས་པ་ཞེས་ཀྱང་དུག་གོ།

ད་ནི་གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ཡང་མཉམ་པར་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཞན་ལ་གཅིས་མི་གཅིས་སུ་འཛིན་
པའི་རྣམ་ཏྲིག་གོམས་པ་གཞིག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤིང་ཀྱོག་པོ་སྟོང་བ་བཞིན་དང་། གཙོར་
གཞན་དོན་བྱེད་པ་ན་རང་ཐེད་ལ་གཏོང་དགོས་པའི་བྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་བདག་གི་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་གིས་སྟོན་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཅེས་
འཛིན་སྟོན་བཅས་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས་ཞེས་
དང་། འདིར་བརྗོད་པའི་དོན་རང་ལ་བསྐྱུང་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་
གཞན་དང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་གཡོག་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་གཞན་གྱི་ལས་
བྱེད་དུ་བཅུག་ན་གཡོག་མ་འགྱུར་ཡང་གཡོག་བྱས་རྗེས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བདག་གི་
བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག་
ཅས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། བྱ་བ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཞན་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱས་
པའི་སྒྲིན་ནས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་སྟོན་ཀ་གཉིས་ཏེ། དང་པོས་ཡན་ལག་ཡིན་པས་
མཉམ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱི་མས་གོམས་པས་བདག་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལན་ཡོན་ནི་དེ་ལྟ་ཞེས་སྟོན་ཀ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་
བས་ཞེས་སྟོན་ཀ་གཉིས་ཏེ། མཚན་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ནི་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། བདག་གི་
མིང་ལན་གསུམ་དུན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་འཛིགས་པ་རྒྱུད་དེ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་
པས་བསྐྱུང་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་བསྐྱེལ་བ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་གོམས་ན་བདེ་བ་ནི་སྟོན་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་ལན་ཡོན་ཆེ་ཡང་དེ་
ལྟར་བྱ་དགའོ་ཞེས་ནས་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་
ཡིས་ནི་དེ་ཡང་དགའ་བ་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་ཞེས་
སྐྱུར་ཏེ། བུད་མེད་གཅིག་མེད་གའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིགས་པ་ཡང་ཕྱིས་མེད་གོ་

དང་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་གྱུར་ནས་དེ་མེད་པ་ན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གྲག་གོ། །གཉིས་པ་དོན་
 ཆེ་བ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྒྲོ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྒྲག་པར་འགྱུར་
 བས་དེ་དག་ལ་གསང་བའི་སྒྲིད་པའི་དམ་པ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
 བདག་དོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ་
 ནི་བདག་ལུས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལུས་གང་
 ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་དེས་ན་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་མཁས་པ་ཞེས་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས་
 དང་པོ་སྒྲིན་ཡོན་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་ལྔ་སྟེ། ལྔ་པོ་རིམ་པ་
 ལྟར། འོངས་སྒྲིད་དང་། ཡན་གཞོད་དང་། བསྐྱེད་གྲགས་དང་། ལས་དང་། ཡན་བདེའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །དོན་བསྐྱེད་བ་ནི། མང་དུ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་
 བདག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་
 བདག་བདེ་ཞེས་དང་། མཐོང་བའི་ཉེས་པ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་དང་། དོན་བསྐྱེད་བ་མཐོང་དང་
 ཞེས་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱ་དོར་བར་གདམས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་
 སོ། །གལ་ཏེ་རང་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའང་འབྱུལ་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་བྱང་དོར་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བྱུང་པར་འཐད་དེ། འབྱུལ་པར་འདྲ་ཡང་
 འབྲས་བུར་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་བ་ལ་བསམ་སྒྲུར་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་ལྟས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཅེས་འཛིན་གཞོད་པ་ཀུན་གྱི་
 ཕ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བ་དང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་བྱ་བའི་ཆ་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནི། བདག་གི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་རང་

དོན་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་ལ་ལོག་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དབང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་
ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བྱ་བའི་ཆ་ནི་དེས་ན་ཞེས་སྒྲིག་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་བརྒྱུས་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསྟན་པ་ནི་དམན་སོགས་ཞེས་སྒྲིག་གཅིག་སྟེ། མ་བརྒྱུས་པའི་ཆེ་གཞན་
ལ་བདག་པས་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བཟང་བ་དང་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
བདག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། སྤར་ཐ་མལ་གྱི་བདག་དེ་གཞན་ཏུ་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྙིང་པ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་དོག་དང་མཉམ་པས་
འགྲན་སེམས་དང་བཟང་བས་ང་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས་
དང་པོ་མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཕྱག་དོག་
བསྒྲོམ་པ་འདི་ནི། །ཞེས་རྟེན་པ་བྱུག་སྟེ། གནས་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་འདི་ཞེས་པ་རྣམས་
བདག་རྙིང་པ་གཞན་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། བདག་གཅིས་པ་རྣམས་བདག་གཞན་རྙིང་པ་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་ལྟའོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་ཕྱག་དོག་བསྒྲོམ་པ་
འདི་ནི་འཛིག་རྟོན་ཞེས་རྟེན་པ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱ་བའི་
གཞི་བརྗོད་ནས། ཕྱག་དོག་གི་རྣམ་པ་ནི་བདག་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
ཞེས་མི་བཟོད་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་ཅག་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་
ནས་བྱང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་དམན་
པའི་སྐབས་དེ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་བས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་
བྲག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བེམས་
དང་ལྟ་བས་རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་མོད་གྱི་སྒྲིབ་དེ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོ་བྱར་བའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་པ་འཕམ་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན་
ཞེས་པ་འོ། །གསུམ་པ་བསྒྲམས་ན་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཅི་རུས་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་ལྟེ། བདག་ཅག་
སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་པ་སྟོ་བྱར་བས་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་ཉེས་པ་སྟོང་བ་
དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོར་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གོ་བགོས་ཏེ། བགོས་ན་དེའི་
དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་གཞོན་པ་འང་བདག་ཅག་གིས་དང་དུ་སྤང་བར་ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་
བདག་ཅག་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན་ཏེ་གསོ་མི་རུས་ན་ཡང་རང་ལ་རུས་མེད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་དང་། བདག་ཅག་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བརྟན་པ་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་
འདི་བས་བདག་ཅག་གི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་
སྟོན་སྟོ་བྱས་བས་ཉམས་པས་ཀྱང་བརྟན་པར་མི་འོས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཉམས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་མེད་པར་སྒྲུལ་པ་ཡིས་བདག་ཅག་གི་བྱེ་བྲག་
མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོ་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་བསྒྲམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བདག་
བསྟོད་པའི་རྣམ་པ་བདག་དང་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་དང་། གཞན་སྟོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་
ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་འོ། །གསུམ་པ་དམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་སྒྲམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ང་རྒྱལ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འགྲན་མི་ཚུགས་པ་ཉོན་མོངས་ནས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། བདག་
གི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་བསྒྲམ་ནས་བྱ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་
ཞེས་རྟེན་པ་དུག་གོ། །བཞི་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲམས་པའི་འཐད་པ་ནི་འདི་ཡིས་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་ཡུལ་དུས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་དོག་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་སྒྲིག་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བསྒྲམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་

གྱི་དང་པོ་བརྗེ་བ་མ་བསྒྲམས་པའི་ཉེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། འདི་མན་ཆད་དུ་
 རང་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་མར་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲམ་པའི་ལེགས་པ་དེ་ལྟས་ཞེས་སྟོ་ག་
 གཉིས་དང་། གསུམ་པ་དེར་གདམས་པ་དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་ཡོད། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བས་
 བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲུབ་བས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་སོ་སོར་
 བཤད་པ་ནི་ལོངས་སྟོང་དང་། བསམ་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་
 དང་། གྲགས་པ་དང་། ལས་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྒྱུ་མས་རིམ་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་
 ཞེས་དང་། བདག་སྒྲིབ་ཅེས་དང་བདག་ནི་ཞེས་དང་། གང་ཆོ་ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཞེས་
 དང་། བདག་ནི་ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཞེས་པ་ཡོད། །གཉིས་པ་མདོར་བསྒྲུབ་ནི་མདོར་ན་ཞེས་
 སྟོ་ག་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིན་པོ་
 དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྒྲུབ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་སྟོ་ག་གཉིས་སྟེ། གཞན་
 གཉིས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་དེ་རྩ་སྒྲུབ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་བྱ་ཞིང་ཞེས་སྒྲུབ་ངོ་། །
 གཉིས་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ནི་ད་དུང་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་
 གཉིན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་སྟེ་ཞེས་
 སྟོ་ག་གཉིས་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་སུ་རང་ལ་མི་བྱ་བར་གཞན་ལ་
 བྱ་ཞེས་པ་ཡོད། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་བདག་ཉིད་ལ་མི་མཁོ་བར་བརྟག་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ཡོད། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུས་སྒྲིབ་བའི་ཉེས་
 དམིགས་ལ་དེས་སྤྱད་བསྒྲུབ་ལ་འཕེལ་བ་དང་། ཞར་ལ་ཆོག་གེས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་བཅུ་དང་འོག་གི་དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཡོན་ཏེ། ཇི་སྐད་

དུ། ས་སྟེང་འབྲུ་རྣམས་ཐས་ཅད་དང་། །གསེར་དང་ཕྱགས་དང་ནད་མེད་རྣམས། །དེ་དག་
 གྱུན་གྱིས་གཅིག་མི་ངོམས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ལ་ནི་བར་གྱིས་ཞེས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི་བར་གྱི་གང་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་འོག་གི་གང་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
 ལྟོས་པ་སྟེ་རེ་བ་མེད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ཞེས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་
 ཡང་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ་སྐྱབ་པ་དང་བར་དུ་བསྐྱང་བ་དང་མཐར་བུལ་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། རོར་རྣམས་
 གྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །
 གྱུན་ཏུ་ཆོག་མཁྱེན་མཛོད་ཅིག་ཆོག་ཤེས་ན། །ཞོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་
 ལགས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྦྱིར་
 དམན་པ་ནི་ཐ་མ་ཞེས་སྟོླ་ག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་བསྟན་
 བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་ཕན་གཞོན་མི་
 ཤེས་པ་བདག་གིས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། བསྟོད་སྦྱང་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་
 བཞི་དང་། འབྲུལ་པ་སྤང་བ་གང་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། ལུས་ཁོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་
 ཤེས་མོད་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་ཕན་འདོད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་དང་བདག་བཤེས་པ་སྟེ། དེ་
 དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་
 ལུས་ལ་ཕན་པ་འདོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་གཞན་ལུས་དེ་ལ་འང་བདག་ཅིས་མི་དགའ་
 སྟེ་དགའ་ཞིང་སྦྱོང་བར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཟུང་ཚུལ་ནི་རྟེན་པ་བཞིས་
 སྟོན་པ་ན་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དེ་བས་ཞེས་གཞན་དོན་དུ་གཏང་བ་དང་གཞན་ལ་ཕན་
 པ་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དེས་ན་ཞེས་གཞན་དོན་དུ་གཟུང་བར་བསྟན་ཏེ། སྦྱིར་ལུས་བསྐྱེལ་བའི་སྟོླ་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བ་བྱུ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་བྱམ་ལྟ་བུ་དང་།
ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཡིན་གསུང་།

གསུམ་པ་བྱམ་མོང་གི་བྱ་བ་གདམས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་
ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
དགོས་པ་དེ་བསམ་ན་དེ་ནི་བྱིས་པའི་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞེན་པས་ཚོག་སྟེ་
དགོས་པ་མེད་ཀྱི། བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲུབ་བག་ཡོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེན་དག་ཏུ་བཤད་པའི་
གཏམ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ནམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བཤེས་སྒྲིབ་ལས། མྱོད་དང་འགྱོད་དང་
གཞོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདྲོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ལྟ་བོ་
འདི་དག་དག་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་རིག་པར་མཛོད་ཅེས་འབྱུང་བ་
ནམས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ་འབད་པ་ནི་རྒྱལ་སྐས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་སྐར་
ཉིས་པ་བྱང་པ་ནམས་བསྐྱོག་ཅིང་དོར་རིགས་པ་སྟེ་གཉིན་པོ་དག་བའི་སྐར་གཟུགས་པ་
བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཉིན་མཚན་བྱད་པར་འབད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་འབད་ན་སྐྱག་
བསྐྱེད་ནམ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པ་
མང་བ་དང་གཉིན་པོ་སྒྲོབས་རྒྱང་བ་དང་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་སྐྱག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་
སྟེ། །སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་དང་གཉིན་པོ་ལ་འབད་དགོས་པས་དེ་བས་སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ལོག་པའི་ལམ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་
ལས་སེམས་སྒྲན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་བདག་གིས་ཏུ་

གྲུས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

༥ དེ་ནི་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་ནི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ན་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་བུའམ་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལེའུ་རྣམ་གཡེང་སྤང་བ་དང་ནི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ལྟར་དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། ཡིད་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གཞག་ཅེས་འབྲེལ་བཀོད་པ་དག་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། འདི་དག་ཅེས་ཉེ་བའི་ཆོག་སྒྲོས་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ནི་བཞིན་དུ། །ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་རང་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དག་ནི་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་གྱུ་བ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདིར་ནི་བྱ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་དམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མདོར་བསྐྱེད་ན་རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བར་བྱེད་ཆུལ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ནི་སྤང་མི་ཟད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་དངོས་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་སྟོག་པས་
 སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཤིང་གི་སྟོང་པོའི་རྩ་བ་ནས་བཅད་པའི་ཡལ་འདབ་བཞིན་ཞི་བར་
 འགྱུར་རྟེ། འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
 ནས། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདེའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
 རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
 བས་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་རྟེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱས་ན། སྟོན་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བར། འགྱུར་
 བ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་རང་གིས་རྟོགས་པ་བཞིན་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བསྟན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 སྟུག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པས་སྤང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ། སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་པོར་
 འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྟོ་
 སྐྱབ་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ།
 ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། འཛིག་རྟོན་མཁས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་
 གཞན་ལས་མ་གསལ་རང་གིས་གཟིགས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །
 བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་དེ་དག་མི་ཤེས་ན་ནི་མ་
 རིག་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྩ་ཤེར་ལས། གང་དག་
 བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་

ཡི། །ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས་ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་
དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་དགའ་ལ་མི་སྒྲོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས།
ཐུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ངོས་བབྱང་བ་
ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལོ།
དང་པོ་རེ་ཤིག་དག་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་། ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་རྟེན་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྟེན་
པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྟུན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་
གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དང་། །མཐོང་བ་
འབྲུལ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྫོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་དང་
འབྲུལ་པའི་ངོར་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་
རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདེན་
ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྒྲོ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། རི་
ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གང་འབྱུང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་རི་
ལྟར་གྲགས་ཚོད་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་མཐུན་པས་དོན་

བྱེད་རྒྱས་པའི་གཟུགས་སྟགས་དོན་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་རིག་པ་སྒྲོའི་
 དངོས་པོ་སྟེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ཡང་དོན་བྱེད་པས་སྒྲུང་པ་
 རྣམས་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་
 ལས། སྒྲུང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་མི་རྒྱས་བྱིར། །ཡང་དག་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་
 པ་ནི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འདིར་སྒྲོས་པ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་
 བྲལ་བའི་དོན་བསམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲོ་གང་ལ་འཇུག་ཅིང་འཕྲོ་བ་དགག་སྒྱུབ་
 ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ལས། གཟུགས་སྒྲུང་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྲོ་བ་འཕྲོ་བར་
 མི་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་སྒྲོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི་འབྲུལ་ངོའི་སྒྲོས་པ་འདི་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་
 ཡང་ངོ་བོ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་གང་
 དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། སྒྲུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཆོག་
 སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དམ་པས་བྱུང་བར་དུ་
 བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་གཞན་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པས་དཔེས་མཆོན་དུ་
 མེད་ཅིང་མིང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པས་སྒྲོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་སྟེ། སྒྲོ་གྲོས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། དོན་དམ་པ་
 ལ་སེམས་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེར་ལས་ཀྱང་། བརྗོད་
 བར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལོག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་ཡིན་ཏེ།
 འདིས་ནི་དཔེས་མཆོན་པ་དང་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་ཏྟགས་པར་སྒྲོམ་པ་བསལ་བ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པའི་གཞི་དང་། རོ་གཅིག་པའི་
ཆོས་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། ཐོག་མར་མེད་དུས་ཅན་གྱི་དབྱིངས།
ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་འང་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་
སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁར་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཚུལ་གཅིག་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་
དང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དག་གཉིས་སྟེ་མེད་པ་དང་། གྲི་མ་མེད་གྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་ཅེས་དང་།
ལམ་མེད་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པས་ལམ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བར་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་རོ་གཅིག་པ་
དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པས་མཆོན་པ་འདིས་དོན་དམ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་འབྲ་བར་རྟོག་
པ་སྤང་བ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་།
དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་ཕྱིར་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བས་སྟེ་བ་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་བཀག་
པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའམ་མཐུན་
པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བར་འདོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞི་མཆོན་མཆོན་གསུམ་ངེས་བྱེད་ནི་
ཐ་སྟོང་པའི་ཤེས་ངོར་སྤང་ཙམ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་ཉིད་
ཀྱང་ངེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ངོར་དོན་དང་ཤེས་པའམ་
དངོས་པོ་དངོས་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་པས་དོན་དམ་གྱི་མཆོན་གཞི་སྟོས་བྲལ་
དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་སྤང་ཙམ་ཐ་སྟོང་པའི་ཤེས་ངོར་རྟོང་པ་ལ་ཀྱན་

རྫོག་ཅེས་དང་། སྒྲོས་བྲལ་རིགས་དྲུག་ཉིད་པ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བརྒྱུད་བར་གཤམ་པས་ནི་
 དེ་དག་གི་མཚན་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚུལ་ནི་མཁས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་
 དང་སྒྲོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་བསམ་པ་ལ་དོན་དམ་ནི་གང་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་
 བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་ལས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱེངས་དེ་ཉིད་
 གྲང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གྲང་། འདུ་
 བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པ་སྒྱེ་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཀྱན་རྫོག་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀྱན་རྫོག་སྟེ། །བྱས་པ་དང་ནི་མི་རྟག་བཞིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་མི་བཟོད་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཞིགས་གིང་ཕན་ཚུན་དུ་ཡང་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་
 གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའམ་ཡང་ན་མཐར་ཐུག་མི་དབྱེད་པ་དང་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་ངོ་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་སོ་ཞེས་གྲང་སྒྲུབ་མ་དག་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་
 པ་གཉིས་པོ་ནི་གཤམ་བྱའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཅིང་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ལེགས་ཉེས་
 གྱི་དམིགས་པ་དང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡིན་ལ། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་
 གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་དབྱུ་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ་གཞི་དབྱུ་མ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་དངོས་ནི་སྒྲུབ་

བ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ནི་
གནས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དངོས་གཞི་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྤང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་
མགོ་སྟོམས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་
བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་སྟོར་བ་མི་དགོ་བ་སྤང་བ་དང་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་
ནས། མཉམ་རྗེས་གཉིས་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱའོ་
ཞེས་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་གཞི་མཉམ་གཞག་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་
སྟེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། སྟོར་རྗེས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐབས་གྱི་ཆ་སྟེ་
བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
ལམ་མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ནི་
ཐབས་ཤེས་ལ། །དེ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་གཉིས་བཟུང་དུ་འཇུག་གྱུར་ན། །
དེས་ནི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཐབས་གྱི་
ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྟོས་བྲལ་བསྟོམ་པ་ཙམ་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བསོད་
ནམས་ཙམ་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་གྱི་ཕྱིར་བྱི་མ་མེད་པར་
གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་
དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྤང་ལ་
རེ་ཤིག་དོན་དམ་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་བྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་བསྟོམ་པ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བསྟོམ་བྱར་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་གྱི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་

ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་དབུ་མའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས།
འཇམ་དཔལ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་བསྒྲོམ། གསོལ་བ།
ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། རི་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཆོན་མར་འཛིན་
པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེས་ན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་དང་
དངོས་པོ་མེད་མིན་ལ། ཡོད་དང་མེད་པར་མི་དམིགས་པ། །འདི་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
པར། །ང་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲོམ་པ་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི།
མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བརྟུན་
པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེན། དབྱེད་ན་འབྲུལ་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངང་ནས་དགོ་བ་སྒྱུད་པས་མི་
དགོ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལམ་དུ་
རུང་སྟེ། མི་ལམ་ན་བྱ་གི་བར་མི་བས་བྱ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་
པས་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་དང་གཡང་ས་མེད་པས་བདེ་བ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་མྱུར་བ་
ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ་སྒྲོ་བསྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་དབུ་མ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ནི་ལམ་དབུ་མ་གིང་རྟ་འཁོར་ལོ་འཆམ་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སྒྱུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སྒྱུ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པས་རང་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་

རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་བས་རྣམ་དག་གི་འཁོར་བ་འཛིན་པ་སྟེ། མྱོངས་པས་
སྟུག་བསྐལ་ཅན་དོན་དུ། །ཆགས་དང་འཛིགས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར། །ཞེས་འབྲུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ངོ་བོ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི་ཆོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སམ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་འོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱར་ཕྱེ་
ནས་གསུམ་ཡང་རུང་སྟེ་སྐྱ་དང་། སྐྱང་བཅས་དང་སྐྱང་མེད་གཉིས་སམ་བཞི་ཡང་རུང་བའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱ་ཆོགས་ཤིང་རྒྱན་མི་ཆད་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཛེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་དག་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྐྱ་དང་། འགའ་ཡང་
མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་རང་
དོན་དོན་དམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། བྱང་གི་རྒྱན་ཆོགས་དང་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་ཕྱིའི་རྒྱན་གདུལ་བྱ་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་ཆོགས་པ་ལས་གདུལ་བྱ་དག་པ་ངེས་པར་སྐྱང་
བའི་འོངས་སྐྱ་དང་གདུལ་བྱ་སྐྱ་ཆོགས་ལ་མ་ངེས་པར་སྐྱང་བའི་སྐྱལ་སྐྱར་སྟེ་གཟུགས་སྐྱ་
དང་། སྐྱང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ནི་སྐྱང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ་དེ་གཉིས་མཛེད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་རྒྱན་མཉམ་གཞག་མི་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་རང་དོན་ལྷན་ཆོགས་དོན་དམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་འབྲུང་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱས་པའི་རིགས་དང་རྒྱན་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱང་
པར་གོམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་གཞན་དོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སངས་
རྒྱས་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྒྲ་མ་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་

གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །དང་པོས་སྒྲིམ་ནི་དང་པོ་དང་། །ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །
ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བའི། །དམ་པ་
གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་གཉེར་བྱའི་
དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་དེ་བས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་སྒྲུབ་ལྡོག་པ་ཡང་མེད་པས་
འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིད་པ་དང་ནི་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་དབྱ་
མ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། དཀོན་པ་དང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དབྱུ་མ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་།
ངོ་བོ་དང་། དེ་འཇལ་སྒྲིའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པ་
ནི་སྤྱི་བྱེད་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ལས་ཏེ། སྤྱི་ཡང་དག་དང་བྱེད་ཏེ་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲོ་འབྲལ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པས་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།
འདུག་པ་ལས། གཏི་ལྷག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཙོས་མ་བདེན་
པར་སྤང་བ་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྤྱབ་པ་དེ་གསུངས་ཏེ། །བཙོས་མར་གྱུར་པའི་
དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བྲམ་ཨུའི་སྒྲིམ་ལས་དོན་དམ་ཞེས་པ་ལ་
རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་རྟེན་པས་བདེན་
པ་ཞེས་པ་འཇལ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་
དང་མི་བསྒྲུབས་བས་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཡང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་
དོན་དམ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པ་ལྷས་དང་དག་དང་
ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་དོན་དམ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འགྱུར་

ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རྟོན་དམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་
བསྟན་ཏེ། འདིའི་རྟོན་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ནི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་ཤེས་བྱ་ལས་འདས་
པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྟོ་མ་དག་བདེན་པ་འཇལ་བའི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་སམ།
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་བཟུང་བར་མི་རུས་པས་
དེ་སྐད་དུ་བསྟན་གྱི། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མཐོང་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཙམ་དུ་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྟོ་ལུལ་པ་རྣམས་ནི་ཡང་
དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་ན་དེའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་བརྟུན་པའི་
ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟོ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་
རྫོབ་དེ་ལ་ལྟ་བའི་སྟོ་ཅན་འཛིག་རྟེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ།
བདག་མེད་གྱི་རྟོན་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། དེ་
མེད་པའི་ཕལ་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པའི་རིམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་འཛིག་
རྟེན་ཕལ་པ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་གཅིག་དང་། སེམས་ལ་རྟག་པ་དང་རང་
དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་
ལུས་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ནི་རྟག་པ་དང་
རང་དབང་ཅན་མིན་ཏེ། བདེ་སྟུག་སོགས་འགྱུར་བ་དང་བཅས་ཤིང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་ཕྱི་
རོལ་གྱི་རྟོན་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དཔུ་མ་པ་གསུམ་ལས་གསུམ་པོ་ཡང་སྟོ་ཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་འོག་

མ་འོག་མའི་རྟོགས་པ་ལ་གཞིན་ཅིང་སྤྱོད་འབྱེད་ཏེ། འདི་ལྟར་འོག་མ་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྣམས་
གཉིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་གཟུང་བ་རྩལ་ཆ་མེད་དང་འཛིན་པ་ཤེས་
པའི་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་དུ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་གོང་མ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པ། དུག་གིས་
གཅིག་ཅར་སྤྱར་བ་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །
གོང་བུའང་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞིན་དེ། སོག་བྱེད་རྩལ་མ་
གྲུབ་ན་དེ་བསགས་རགས་པ་མི་འགྱུབ་པས་དོན་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་
ཤེས་པའང་འཛིན་པར་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་བདེན་པར་
མི་འདོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་
དོན་དམ་དུ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དེའི་གོང་མ་དབུ་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་དང་སྐད་ཅིག་འགོག་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་གིས་གཞིན་དེ། རང་རིག་གཞུང་དུ་འགོག་པས་འདིར་སྐད་ཅིག་
འགོག་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་དེ། དུས་
སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་རྩལ་པའི་ཞག་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཞེས་རྒྱུད་པ་གཅིག་སྟེ། དོན་
གཞན་ཡང་གཟུང་བའི་དོན་དུ་དཔེས་ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱང་གོ་ལ་ཕྱི་གོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པར་
གྲུབ་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཞེས་བསྟན་པར་འཆད་མོད་ཀྱི། སྐབས་འགར་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པའང་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གཉིས་ཀའང་འདོད་པའི་དཔེ་ནི་སྒྲུབ་དང་མི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་དག་གིས་བཤད་པ་ཉིད་རིགས་པར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་ལས་དང་
པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་

འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དབྱུང་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་དབྱུང་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱེན་སོགས་
 དབྱུང་པས་ཆོགས་ཇོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་སྒྱེན་མེད་
 དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུང་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ལན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲིག་
 གཅིག་སྟེ། སྒྲུང་བར་མཚུངས་ཀྱང་བདེན་རྒྱུན་དུ་འཇིན་སྒྲུང་ས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྩོད་དོ་
 ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་མ་དང་འོག་མ་རྣམས་སྒྲོ་
 བྱུང་དེ་ལྟ་བུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་སྒྲུ་མ་པའི་ལན་དུ་གཉིས་ཀ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། རེ་
 བྱིག་འཇིག་རྟེན་ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐུན་པར་
 བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་དཔེ་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་དོན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དབྱུང་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་
 པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ནི་དབྱུང་པ་མིན་པས་ན་འདིར་རྟེ་འདི་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་དབྱེད་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྩོད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡང་དངོས་པོ་གང་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་མ་དབྱུང་ཅིང་བདེན་པར་འཇིན་པ་རྣམས་
 ལ་དེ་རྒྱུན་པ་ཉིད་དུ་དབྱེད་པའི་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའོ་ཞེས་རྟེ། དེའི་ལྟར་
 ན་དེ་འཇལ་སྒྲོའི་བྱུང་པར་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་རྟེན་པ་དུག་དུག་ཏུ་བྱས་
 ལ་བཤད་དོ། །

ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྒྲུང་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མས་བསལ་བ་སྒྲུང་བ་
 དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་
 སོགས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། དེ་

ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བདེན་
 བས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་དངོས་པོ་མི་
 རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཀྱང་བརྟུན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འོག་གི་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་སྒྲུབ་ནས་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཚད་མ་མིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་རྟེན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
 བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་རྣམས་ལ་དེ་གཙང་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
 ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྗེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་
 ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་མཐོང་ཆོན་བུམ་པ་ནི། །
 ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་། །དེ་ཉིད་རིག་པ་
 སྤྱོད་ཞིག་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 དགོངས་པ་ཅན་རྟེ། དགོངས་གཞི་དོན་གཞན་སྤང་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་
 དངོས་པོར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་དོན་དུ་མགོན་པོས་མི་རྟག་པའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་བརྟུན་མོད་གྱི་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འང་བདེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་
 ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕལ་པ་
 ལ་མི་སྤང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། འོ་ན་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་སྤྱོད་མཐོང་བ་ནི་རེ་ཤིག་འཛིག་རྟེན་པ་རྟག་སོགས་སྤྱོད་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉན་པོ་བྱེད་པས་དགོས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
རྩོན་པས་དེ་མཚོན་པ་ལས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲི
མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་མཚོན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱང་སྒྲི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེད་རང་རྒྱལ་བ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དེ་མཚོན་པ་ལས་
རྟག་པའི་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་ཡང་མི་རྟག་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉིང་མཚམས་མི་སྒྱུར་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའི་
 རྒྱལ་བ་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལན་ཇི་སྤྱོད་ཅེས་རྟེན་པ་བཞིས་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་
 དུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཡོད་ཤིང་ལ་སྒྱེ་མོད་ཀྱི་དེས་སྒྱུ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
 མའི་རྒྱུན་རྒྱུ་མའི་ཚོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མའི་སྤང་བས་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱུན་ཤིང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་བདེན་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། རྒྱ་མ་
 ཉིད་ཡུན་ཤིང་བྱང་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་
 ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྱེས་བུ་ལ་དགོ་སྤྱོད་མི་འབྱུང་ལ་སེམས་ཅན་ལ་འབྱུང་བའི་
 བྱང་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་བ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་རྟེན་པ་བཅུས་སྟོན་པ་ན་བརྟུན་
 བར་འདྲ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྒྱེས་བུ་ནང་བསད་མཚོན་སོགས་ལ་ཀྱན་སྦྲོང་སྤང་བ་དང་བྱམས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་དང་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ནང་གི་ཡན་གཤེད་ལ་ཀྱན་སྦྲོང་བྱམས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་བྱང་བར་རུང་ལ། དེ་གཉིས་སེམས་ཡོད་
 མེད་མི་འདྲ་བ་ནི་སྒྱུ་མའི་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས་ལ་སེམས་ལྟན་དུ་སྒྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ཞིང་། བརྟུན་པ་ལ་ཡང་འབྲས་མི་འདྲ་
 བའི་བྱང་བར་ནི་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཚོགས་ཤིང་མི་འདྲ་བའི་

རྒྱུ་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་བུ་སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཆོག་གི་ཤིང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མཐོང་
གི་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ཀུན་སྒྲིབ་ལྟུང་སྒྲིབ་པ་ནི་གང་ན་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་རྒྱུ་སྒྲིབ་ལོར་བར་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོར་
བར་འབྱུང་བས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། སྒྲིབ་ལྟུང་པའི་
རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིབ་མ་ཆད་ན་འབྲས་བུ་ལོར་བའི་སྒྱུ་མའང་མི་ལྟོག་ལ་ཆད་ན་ནི་ལྟོག་ཅིང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ལྟུང་པའི་
རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟུང་གཤམ་མེད་ན་
འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལྟུང་གཉིས་མ་གྲུབ་ན་ལོར་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་པ་ནི་གང་ཆོ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བྱིད་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་
གཤམ་པ་ལྟུང་པའང་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པར་འབྱུང་
ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྩོད་པ་མཆོངས་པ་ནི་གང་ཆོ་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་བྱིད་ལའང་གཟུང་ཆ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ཏུ་བདེན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་མི་དམིགས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བརྩོད་ལན་དགག་པ་ལ་སྤང་བ་
སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དོན་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དགག་
པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་དགོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཟུང་ཆ་སྒྱུ་མ་དེ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་
དོན་ཏུ་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གཤམ་དངོས་སུ་ཡོད་དེ་སྤང་བའི་རྒྱུ་པ་དེ་ནི་འཛིན་ཆའི་
སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པར་རུང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དགག་པ་ལ་
རང་རིག་དོན་དམ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་

གཞོན་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ལ་རེ་ཤིག་
 རིགས་པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་འོག་གི་རལ་གྱི་ཞེས་སྤྱར་བའི་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ།
 སེམས་ཉིད་གཟུང་ཆ་སྤྱུ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ན་དེའི་ཆེ་རྫས་གཉིས་མེད་པས་གང་ཞིག་གང་
 གིས་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར། དཔེར་ན་རལ་གྱི་རང་སོ་ལ་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པ་
 བཞིན་ཞེས་པའོ། །ལུང་གིས་ཀྱང་གཞོན་པར་སྟོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་སོ་དང་། ཇི་ལྟར་སོར་མོ་རང་རྩེ་ལ། །
 མི་གཅོད་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལུས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 མར་མེའི་དཔེ་དགག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་སྟོན་ཀ་གཅིག་སྟེ། མར་མེ་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རང་
 གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེན། མར་མེ་ནི་
 རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྤར་མི་གསལ་བས་
 བྱབ་པ་ལས་དེ་ནི་སྟེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཐུན་གྱིས་སྟོབ་པ་སྟེ་མི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རྩ་ཤེ་ལས། མར་མེ་དག་ནི་གང་དག་ན། །དེ་འདྲག་པ་ན་ཐུན་པ་མེད་།
 མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད། །ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྤང་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 འོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་དཔེ་དགག་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་ཡང་
 ཤེལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བེད་ཅུ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཉིད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་
 དང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
 དང་བདེ་སྤྱག་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་དེར་ཡང་
 བེད་ཅུའི་སྟོན་པོ་ནི་སྟེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྟོན་ཉིད་མིན་པ་མེད་པས་བདག་གིས་བདག་ཉིད་

སྟོན་པོར་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་རང་རིག་པའི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་དོན་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མར་མེ་རང་གསལ་བ་ཙམ་དུ་ཐ་སྟངས་
 པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟོ་རང་གསལ་བ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་
 གཞན་རིག་མི་འདོད་ཅིང་རང་རིག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དོན་དམ་
 དུ་གཞན་རིག་མི་འདོད་ཅིང་རང་རིག་མ་གྲུབ་པས་ཤེས་པར་རང་ཉིད་སྟོ་འགས་ཀྱང་
 མཐོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་
 མེད་དེ། མོ་གཤམ་བུའི་གཟུགས་བཟང་ངན་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་མེད་པ་ནི་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་
 མེད་པ་ན་བདག་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་མི་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དྲན་པའི་ཕྱིར་རང་
 རིག་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགྲུབ་ཅིས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རང་མ་སྟོང་ཡང་གཞན་གཟུགས་སྟོགས་སྟོང་བ་ན་དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་ལས་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་བའི་དུག་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་ཡང་
 གཞན་ནད་སྟོང་བ་ན་དེ་ལ་དཔག་ནས་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་
 ཡང་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་
 ན་རིང་བ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་ཡང་
 གསལ་བར་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་སྒྱུར་བའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་
 ལས་མིག་གིས་རིང་བ་ས་འོག་གི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བ་མིག་སྒྲན་ཉིད་མཐོང་བར་
 འགྱུར་བ་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་
 གཞན་ཆང་བ་དང་ལྡན་པ་ན་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་ལ་སྟོགས་པ་

རང་བཞིན་གཟུང་ཆར་སྒྲུང་བར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཞན་ཆང་བ་ན་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བའོ་ཞེས་བཀོད་ནས། འོན་གྱུབ་པའི་མིག་སྒྲུན་གྱི་སྒྱུར་
བའི་རྒྱུན་ལས་ས་འོག་གི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ཡང་ལྟ་བུར་མིག་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མིག་སྒྲུན་ཅན་གྱི་མིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མིན་པས་བསལ་ཞེས་
ཀྱང་བཤད་དུ་རུང་མོད་གྱི་ཡི་གའི་དོན་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བཀའ་པ་
ལ་གཞོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་སྒྲུན་པ་ན་གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ན་
གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་
ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུན་མེད་དེ། འདིར་ཤེས་པ་སྒྲུང་ཙམ་པ་ནི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདིར་ཤེས་པ་བདེན་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདེན་པར་
འཛིན་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེན་
པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྒྲུན། །ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི། །དབྱ་རྣམས་རབ་
འབྱུང་དེ་ལོག་ན། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་གལ་འབྱུར་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དོན་སེམས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ་ནི་གཟུང་ཆ་སྒྲུ་མ་སེམས་ལས་གཞན་
དོན་དངོས་མིན་ཞིང་གཞན་མིན་པ་ཤེས་པར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིས་རྟུང་པ་གཉིས་ལ་འོག་གི་ཞེ་
ན་ཞེས་སྒྲུངས་པས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་དེ་དགག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་དེ་གཞན་དོན་
དངོས་ཀྱི་མིན་གཞན་མིན་པ་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མེད་པ་མི་སྤྲིད་དེ། དངོས་པོ་གང་
ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐབས་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་རི་
ལྟར་ཞེས་རྟུང་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་ཆ་སྒྲུ་མ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་
བལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལྟ་བུར་
ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུབ་ལའོར་བ་ནི་ལྟུལ་གཞི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོར་
 མེད་ན་གཉིས་སྒྲུབ་དེ་ནི་གཞིའང་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་ཉིད་
 དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ལའོར་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རི་བོང་གི་རྩ་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པས་འབྲེགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་
 གྱུར་ན་སྐབས་དོན་མི་འགྱུར་པ་ནི་དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གྲོགས་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གང་
 གི་ཆེ་སེམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གྱི་ལྟུལ་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་ལའོར་བ་མ་
 གྲུབ་པས་ལྟུལ་གཞི་སེམས་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཀྱན་རྩོད་སྐྱུ་མར་ཤེས་པ་ལམ་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐབས་དོན་ནི་རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལ་རྟོལ་བ་སྐྱུ་མ་ཞེས་རྟེན་
 པ་བཞིའི་ལན་དེ་བྱེད་ཅེས་རྟེན་པ་དུག་གིས་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱུ་མ་བྱེད་
 པ་དེ་ན་སྐྱུ་མ་ཙམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉམས་ཏེ་
 སྟོབས་རྒྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པ་དེས་ན་སྐྱུ་མ་དེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་རྟེན་གྱིས་བག་ཆགས་སང་ནས་དེ་ཉོན་མོངས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་བྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གོམས་པའི་བྱས་པར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་

བག་ཆགས་སྒར་ཡོད་སྤྱོད་ཞིང་ཕྱིས་མ་བཞག་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་དང་དེའི་རྩ་
བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བསྒྲོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཡུལ་ཅིར་
ཡང་མི་གནས་པར་ནི་རྟུང་བ་དུག་སྟེ། ཐོག་མར་བདེན་པས་སྤྱོད་པར་གོམས་པའི་ཕྱི་ནས་
ཅི་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་གོམས་པས་སྤྱོད་པར་ལྟ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་སྟེ། གནས་ལུགས་ནི་སྤྱོད་
པར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དེར་ལྟ་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་
འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སྤྱི་མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་
ཅན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
གང་གི་ཆེ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཞིང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བརྟག་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
སྟོས་པ་ཡིན་པ་ལས་དབྱུད་ན་དགག་བྱ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
བཀག་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མཛོན་ན་མི་གནས་ཏེ་དངོས་མེད་གྱི་རྟེན་ཏེ་སྟོས་ས་
དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པས་དེ་གི་བ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྩ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྤྱོད་པའང་ཅུང་ཟད་
ཡོད་པར་འབྱུང་། །མི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་རྟུང་བ་བཞི་སྟེ།
ཡུལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དག་ཏུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་མེད་
པས་དམིགས་པ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་
སྟུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་དམིགས་བྱེད་གྱི་སྟོང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདྲུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱད་གིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་
པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྒྲེ། །དེ་ཆེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་། །སེམས་འགག་པ་

དེ་སྐྱེ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛོན་ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཅིག་ནི། །ཡུལ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་ལ་སོགས་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིབ་ཡིན་གྱི་
སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་འང་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་
ཀྱང་དོན་སྐྱབ་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དོན་མི་མཛོན་པར་
འབྱུང་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་རྗེས་དེ་དག་
གི་རྣམས་པ་ཚོགས་པས་རེ་བ་སྒྲོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་དག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཚོགས་གཉིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི། རྟོན་རྣམས་
རྫོགས་པར་འབྱུང་འབྱུང་བ། རྟེན་ལྟེན་སྣང་བ་ཡང་། ཁབ་གལ་བརྟན་ཏེ་འབྱུང་གུར་
ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་རྣམས་པ་དག་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་
བའི་གཟུགས་སྒྱའི་སྣང་བ་འབྱུང་ཞིང་དོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་འགགས་ཀྱང་བྱ་བ་
བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་ཟེ་སྐྱེ་གུ་ཞེས་བྱ་བས་ནམ་
མཁའ་ལྗིང་གི་མཆོད་སྤྱོད་གཟུགས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམས་པས་བསྒྲོམས་པ་སྐྱབ་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་
ཁོ་ཉིད་འདས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཡང་མཆོད་སྤྱོད་དེས་སྒྱའི་དུག་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་
ཞིབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་ཚོགས་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ཡང་
སྐྱབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་འགགས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྱའི་
སྣང་བས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ཚོས་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་མེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའི་ལུང་དགོད་པ་ནི་

སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
མཆོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་ན། རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ལྟ་བུ་པོ་ལས་འདས་པའི་སྒྲུ་གཏུང་ལ་མཆོད་པ་ལ་ཡང་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་
མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཆོད་ཏེན་
བསྐྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་ལས། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། །ལྟ་བུ་འདས་པའི་སྒྲུ་
གཏུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་
དང་། མེ་ཏོག་བཅུགས་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། མེད་གོ་རྣམ་པར་བཅུ་བ་གང་ལ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པའམ་ལྟ་བུ་པོ་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ལྟ་བུ་པོ་ལས་འདས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སེམས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའམ་སེམས་
དང་བཅས་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་དེ་མཆོད་པས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ནི་ལུས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
མཆོད་པ་འབྲས་བུ་བདེན་པ་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེད་སངས་རྒྱས་བརྟུན་
པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་མཆོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བརྟུན་པ་འབྱུང་བ་ནི་རུང་བ་
ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
གློ་ལ་བ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་ཏྲག་སྟགས་བཅུ་དུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་
བ་དང་མཐོང་དོན་གོམས་པས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུང་གིས་
མདོར་བསྟན་པ་ནི་གང་ཕྱིར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དུ་མ་ལས་ལམ་
སྟོང་ཉིད་ཏྲགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་མེད་པར་ཞེས་སྟུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་།
གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟུམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་

བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པས། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟོལ་
བ་དགོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་བཀར་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་ལམ་དུ་སྐྱབ་པའོ།
དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་སྒྲུལ་པ་ཡི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བའི་དང་། ཞིབ་བཞུད་པ་སྟེགས་གཅིག་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་
དང་བཞིར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ནི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅམ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པས་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་བརྟག་པ་ནི་བྱོད་
ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སུ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་འདྲི་བའོ། །གཉིས་པ་བརྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུང་གི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་གཉིས་ཀ་
ལ་འདི་མཐུན་པར་གྲུབ་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གང་རུང་གཉིས་ལ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སམ་བྱོད་དང་གཉིས་ལ་གྲུབ་པས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་ཀྱང་
ཚངས་པ་བ་དང་དཔྱོད་པ་བ་གཉིས་ལ་གྲུབ་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་
པ་འོག་གི་གཞན་གཉིས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་
མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆོ་བྱོད་ཉིད་ལ་ཡང་འདི་མ་གྲུབ་པས་ལུང་མིན་པར་འགྱུར་ལ།
འོན་ཏེ་དམ་པའི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་ཐོས་པ་དང་མདོ་སྟེ་ལ་འདུག་པ་ལ་
སོགས་པས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེ་ན། རྟོན་གང་གིས་བྱོད་ཀྱི་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོན་དེ་ནི་
ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དམ་པའི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་ཉིད་

ལ་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྒྲུང་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་།
ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
དགག་པ་ནི་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ནི་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་
མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་སྟེ་ལ་ཡང་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་རྩོད་པ་ཡོད་ཅིང་། ལུང་
གཞན་ཏེ་བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་རང་གི་སྟེ་པ་ཐ་དད་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་རྩོད་པ་བཅས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་བྱུང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བཀའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི་དག་
གང་ཞེས་སྟོ་ག་གསུམ་སྟེ། འདི་དག་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་མཛོད་
པ་དང་སྒྲ་མ་དག་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། གཞུང་ལ་ལར་སྐབས་
འདིར་བྱིས་གིང་ཕལ་ཆེར་ལ་འོག་གི་དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་
སྟེ་བྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་རྒྱུན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས་དང་སྒྲོམ་
པའི་ཕྱིར་དང་། འོད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མ་བསྒྲོམ་པའི་ཉེས་པ་ལ་ཡང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་བས་མུང་འདས་མི་རུང་བ་ནི་སྟོ་ག་གཅིག་སྟེ། སྟོང་
ཉིད་མི་རྟོགས་པར་སེམས་དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྟུན་ཅིང་ལེགས་པར་འཛིན་པས་དེའི་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་དགོ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དགའ་སྟེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་སྟུག་བསྐྲུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་དགའ་སྟེ་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་མུང་འདས་མི་རུང་བ་ནི་རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ།
གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཞིང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཅམ་
གྱིས་སྟུག་བསྐྲུལ་ལས་གྲོལ་ན་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟུག་བསྐྲུལ་ལས་

གྲོལ་བ་དེར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ལྟ་མིན་པར་དགྲ་བཙམ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་
 མྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་ཞིང་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་དང་པོ་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་ཉིད་དུ་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ལས་མི་གྲོལ་ཡང་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་ནས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས། དེ་དག་ལ་
 ཤེས་བྱ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྤོངས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྟ་བའི་ལྟར་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་མེད་པར་མ་གྱུབ་བོ། །
 དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དངོས་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པ་
 འབྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཚྭ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དངོས་
 འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་ནི་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པ་ཡོད་
 པར་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཚྭ་མ་ཆང་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། །རྗེས་སུ་
 དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་སྟོས་བྱིར། །དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་པར་
 བརྗོད་ཅིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དཔལ་སྤྱོད་གིས་ཞུས་པ་ལས། བཙམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུག་མ་དང་བཅས་པ་
 ལགས་ཏེ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ལྷ་པོ་
 འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་རང་གི་སྤྲུག་མ་མེད་པ་ན་ཡང་
 སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་ནི་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འོད་གྱིས་བསྐྱང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་འདས་པར་གང་བརྗོད་པ། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་དག་ལས་སྤྱོད་ཐར་ཡང་། སྤྱོད་ནི་ད་དུང་ལྷ་པོ་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་
 ཐེག་པ་ཉིད་ནི་བཙལ་བར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་ནས། དཔལ་སྤྱོད་གི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་

འབྱུང་བ་བཞིན་བག་ཆགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བསམ་
གྱིས་མི་བྱལ་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲུག་སྟེ་
ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཆོང་རྒྱ་བར་བཞེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་
དེ་དག་རི་སྤྱོད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱལ་བ། །དེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་
གིས། །ཏིང་འཛིན་སྟོས་པ་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །བསྐྱལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་གྱིས་ནི།
སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ནས།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་འགགས་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་པ་དུག་སྟེ། རྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
འགའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། དེ་བས་ན་དེའི་མངོན་དུ་རྒྱ་རེ་ཤིག་
འགགས་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་
བཞིན་ཞེས་དང་། དེ་ནི་བསམ་གཏམ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་ཤེས་ལ་མི་མཐུན་པར་
བལྟས་ཏེ་ཚོགས་དུག་འཁོར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པ་ནི་མྱོངས་པས། ཞེས་སྟོ་ག་གཅིག་སྟེ། རང་
གིས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་རྟོང་ཉིད་ལ་མྱོངས་ཤིང་དངོས་པོར་འཛིན་པས་སྐྱེད་པའི་སྟུག་
བསྐྱལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་
སྟོ་ནས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་
ཅན་སྟོབ་པའི་བསམ་པས་འདིར། །སྤྱོད་པའི་འདམ་དུ་སྐྱེས་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་འདམ་གྱི་
པད་མ་བཞིན། །སྤྱོད་པའི་སྟོན་གྱིས་གོས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་

སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོང་བ་ནི་འོག་གི་ཉན་མོངས་ནས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་
གཤམ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་འདྲ་བ་དག་ཡིན་ཅིང་དེའི་གཉན་པོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་བྱུར་སྒྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒྲོང་ཉིད་དེ་ནི་
ཞེས་སྒྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་སྒྲིབ་ནི་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་གཤམ་སྒྱུ་
གྱུར་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
གཤམ་སྒྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་བར་གྱི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།
སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་འབྱེན་པ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་མི་བ་
བར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྱུའི་དོན་བསྒྲུབ་ཡང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་
སྒྲག་པས་མི་སྒྲོམ་མོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དངོས་འཛིན་གང་སྒྲུག་
བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་བྱེད་དེ་ལ་སྒྲག་པ་སྒྱེ་བར་རིགས་པ་ན་མི་སྒྱེ་བར་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
སྒྲག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་སྒྱེ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་
ཞེས་པའོ། །

སྒྱུའི་གཉིས་པ་དེ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་
ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་
བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་ལྷ་འམ་བཞི་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱན་རྒྱད་ལ་གང་ཟག་ཅེས་
བཏགས་པ་སྟེ། དེ་རྟག་ཅིང་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཆོན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྒྱུའི་མཆོན་
ཉིད་འཛིན་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མཆོམས་

སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་འཛིགས་གནས་མ་ཡིན་པས་འཛིགས་པར་
མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་མ་ཟད་གྱི་འཛིགས་པ་པོའི་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
འཛིགས་པར་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡུང་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྒྲིབ་དགག་པ་ནི་སྟོག་གསུམ་
སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡུང་པོ་ནི་
ཁམས་དུག་འདུས་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ་ལ་སོགས་པ་སའི་ཁམས་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཆུའི་
ཁམས་དང་དྲོད་མའི་ཁམས་དང་དབུགས་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་བྲུག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་དང་གཞན་
དབང་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པའི་བདག་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གྲངས་ཅན་གྱི་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ནི་
སྟོག་གཉིས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་སོགས་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་
ཐམས་ཅད་དེ་སྐྱ་མེད་པའི་ཆོན་ཡང་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པར་
མི་རྟུས་ཏེ། སྐྱ་ཤེས་ནི་སྐྱ་ལ་ཉྟོས་པས་ཤེས་བྱ་སྐྱ་མེད་པ་ན་སྐྱ་ཤེས་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཤེས་ཡིན་ན་ནི་ཤིང་ཡང་སྐྱ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་དགོད་པ་ནི་རྟང་པ་གཅིག་སྟེ། སྐྱ་མེད་པའི་ཆོན་སྐྱ་ཤེས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐར་
སྐྱ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྐྱ་མེད་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཐལ་བ་སྐྱ་མ་ཉིད་མི་ཉྟོག་
པ་ནི་རྟང་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོན་སྐྱ་ཐོས་པའང་ཡིན་

བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱ་མི་ཉི་ལྔ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཐོས་སོ་ཞེན། སྐྱ་མེད་པ་ན་མི་ཐོས་པ་
 དེས་ན་སྐྱ་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱ་དེ་གེས་པའང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་
 བ་འགལ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི་རྟུང་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་དང་
 གཟུགས་འཛིན་དག་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 བ་ནི་རྣམ་པ་འགལ་ཡང་སྐྱ་ཕྱིར་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ།
 སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཕ་ལ་ལྟོས་ནས་བུ་དང་བུ་ལ་ལྟོས་པས་ཕར་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེན།
 དེའི་ལན་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དཔེ་མ་གྱུབ་པར་སྟོན་པ་སྟོན་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཕ་དང་བུ་ནི་
 གཅིག་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མེད་དེ། སྟོང་སྟོབས་དང་
 རུལ་དང་མུན་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཁོའི་ལྷགས་ལས། ཡོན་ཏན་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ཁིང་ཕ་བུ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ལ་སྒྲུང་བས་གྱུབ་ལ། བྱུང་པའང་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་བེམས་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་ལ་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པས་འགྱུབ་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་
 མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི་རྟུང་པ་
 གཉིས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་གྱུབ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་
 པོ་རྟགས་མ་གྱུབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟུང་པ་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་གར་མ་ཁན་གཅིག་
 ཉིད་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་གྱི་སྐྱ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཚུལ་
 གཞན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེན། འོ་ན་གེས་པ་དེ་རྟག་པ་མིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པ་མ་གྱུབ་པ་སྤང་
 བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟུང་པ་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་

དུ་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་སྒྲུབ་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། གཉིས་
པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྣམ་པ་འགལ་བས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་འཐད་པ་
ནི་རྟག་པ་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོན་འཛིག་རྟོན་ན་རྣམ་པ་འགལ་བའི་དངོས་པོ་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟུ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པ་མིན་པས་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེན། འོ་
ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། ཤེས་པ་
ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་ན་དེ་ལྟ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་གྱི་སྒྲེས་བུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པ་
ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་པ་ཙན་བདག་དང་སེམས་མེད་
གཙོ་བོ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱར་ཡོད་ཙམ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བརྒྱན་པས་སྟེ་བདེན་པ་མི་འཐད་པ་ནི་གང་ཆོ་ཞེས་རྟག་པ་
གཉིས་ཏེ། ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་འཛིན་གཟུགས་འཛིན་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
མི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་རྟོན་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་
ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཙན་གྱིས་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་སྒྲེས་
བུའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བེམས་པོ་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་
སྟེ་ཆོས་ལྟ་ལྟན་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི་
སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡུལ་ལོངས་སྟོན་པ་བའི་བདག་མིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་
མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྟགས་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།
འོན་ཏེ་ཞེས་རྟག་པ་བཞི་སྟེ། ཁོ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་སེམས་ཐ་དད་དུ་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བདག་གི་རང་བཞིན་ཡུལ་མི་

ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་སེམས་ལྡན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་མི་ཤེས་པའི་བདག་དེ་འཇིག་
 ཅིང་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང་སེམས་དང་ལྡན་པས་
 བདག་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བེམས་པོ་ཡིན་
 པས་ཡུལ་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་བ་བདག་
 ཏུ་འདོད་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཡང་བདག་ཏུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ལ་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་ལས་
 འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ།
 བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་
 མྱོང་བར་རིགས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་མྱོང་
 དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་མཚུངས་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། ལས་
 འབྲས་གྱི་སྐབས་འདིར་འུ་བུ་ཅག་བརྒྱད་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་
 བྱ་བ་ལས་དང་དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་འབྲས་བུའི་གཞི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ཕྱིའི་ཕུང་པོ་ཡིན་
 པས་ཐ་དད་པ་དང་། དེར་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་མཚོན་མྱོང་བའི་བྱེད་པ་མེད་པར་
 ཡང་བྱེད་བདག་རྟག་པ་དང་བེམས་པོར་འདོད་པ་དང་རེད་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་
 ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་དག་ལ་གཞི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལྡན་ལས་བྱེད་
 པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་དེ་མྱོང་བའི་གནས་སྐབས་དག་ནི་དུས་སྟེ་
 བྱི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ལོག་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་སྤྲོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལས་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཇི་ལྟར་གཞན་

གྲིས་མྱོང་བར་འགྱུར། དགེ་སློང་དག་བྱས་གིང་བསགས་པའི་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཟིན་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྲིས་མྱོང་བར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་རྟེན་པ་བཅུས་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་ཏེ།
དགོངས་གཞི་རྒྱན་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན། དགོས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་དག་
དགག་པའི་ཕྱིར་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོན་པར་བསྟན་གྱི། དངོས་ལ་
གཞོན་བྱེད་རྟག་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་གཟུང་
བྱ་དང་ལས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ནི་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལས་འདས་མ་འོངས་
གཉིས་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྒྲེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་སྒྲེས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་
ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་ན་སྤང་པོ་ལྟ་
ཆར་ལ་ཡང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་རྗེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡུལ་
མེད་པས་སྟོང་རྗེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོན་གཞི་གཅིག་སྟེ། བདག་དང་སེམས་
ཅན་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡུལ་མེད་པས་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་
ན། ཡུལ་སེམས་ཅན་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་འཐད་དེ། གང་དག་འབྲས་བུ་
ཐར་པ་ལ་དགོན་པའི་དོན་དུ་སྟུང་པ་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་
དེ་དག་ནི་སྟག་བསྐལ་ཅན་དེ་དག་ནི་སྟོངས་པས་བཏགས་པ་སྟེ་འབྲུལ་ངོར་སྤང་ཅམ་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
སེམས་མེད་ན་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
རྟག་བདེན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པ་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཆོས་སྟེ་སྟོངས་པ་འབྲུལ་པའི་སྟོང་རོན་

སྒྲུབ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིབ་རྗེ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལན་དོན་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བའི་དེ་ལྟ་ན་སྒྲིབ་རྗེ་ཡང་བརྒྱུན་སྒྲུབ་གི་
 ཡུལ་ཅན་ཆོས་སུ་མྱོངས་པ་ཡིན་པས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་པའི་ལན་དུ་རྒྱུ་པ་
 བྱལ་སྟེ། སྒྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་མྱོངས་པ་སྒྲུབ་ཅམ་ནི་བསྒྲོག་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྗོག་ས་པར་འབྱུང་བས་བསྒྲོག་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་བསྒྲོག་མི་རུས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི་སྒྲུབ་བར་
 བྱ་སྟེ། དེས་སྒྲུག་བསྐལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བས་ན་
 བསྒྲོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲོག་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བསྒྲོག་པའི་ཐབས་
 མེད་ཅེས་དོགས་ན། ཡོད་དེ། བདག་མེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདིར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉིན་པོར་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་
 སོགས་པར་ཡོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྒྲས་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ་
 བྱེད་མོད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་སོགས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལུས་
 རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་མཐོང་ན་དེ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། ཆོར་བ་མི་དམིགས་ན་ཞེས་དང་། སེམས་མིང་ཅམ་དུ་
 ཤེས་ན་ཞེས་དང་། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཆོས་མི་དམིགས་ན་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་

ལུས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལུས་འཛིན་ལྟུལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་
ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི་ལུས་ནི་ཞེས་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱུ་པ་དང་བྱིན་པ་ལུས་
མིན་ཏེ། ལུས་ནི་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་དེ་དག་ནི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུ་པ་ལོག་ཀྱང་
ལུས་མི་ལྟོག་པའི་བྱིར་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་ལ་ལུས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་གནས་པར་རྟོག་པ་
དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ལུས་འདི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུགས་རེ་
རེས་གནས་ན་ལུས་ཆ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་པོ་དེ་རང་ལ་གནས་ཏེ་མེད་
པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལུས་རིལ་པོ་རེ་ལག་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་
ལ་གནས་ན་ནི་ལག་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ལུས་རིལ་པོ་རེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་
གཅིག་པ་མི་རུང་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཡན་
ལག་ལ་བྱིའམ་ནང་ན་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འང་མེད་ན་ཞེས་
སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བའི་ལུས་དགག་པ་ནི་ལག་སོགས་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ།
ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་མེད་ན་རིལ་པོའི་ལུས་དེ་ནི་ཡན་
ལག་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཡང་ཇི་སྟེད་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་འཛིན་
ལྟུལ་པར་བསྟན་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་བཞིས་དངོས་དཔེ་དང་
སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་བྱིར་ཇི་སྟེད་ཅེས་རྒྱུ་པ་ལྷག་མ་
བཞི་སྟེ། དཔེའི་རྒྱུན་ནི་སྒྲུང་བ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་ཐག་རིང་བ་དང་མིའི་དབྱིབས་སུ་
སྒྲུང་བ་དང་རྟོགས་པས་མིར་ཞེན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ནི་དེ་ཁོ་ན་གཤམ་པའི་སྒྲུང་བ་

མེད་པ་དང་འཕགས་ལམ་ལས་ཐག་རིང་བ་དང་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བས་དབྱིབས་སུ་
སྒྲུབ་བ་དང་རྟོག་པས་རིལ་པོར་ཞེན་པ་རྣམས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྩོམ་བྱེད་
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་སོ། །
གསུམ་པ་སྐབས་དོན་བསྒྲུབ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་སྒྲོན་པ་ན་གང་གི་ཆེ་སྒྱིར་
ལུས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་བྱེད་བྲག་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུས་མ་གྲུབ་པས་ན་མ་
གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་སུ་ཞིག་ཆགས་པ་འམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིས་
སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོར་བའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
པ་དང་། རྒྱ་རེག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལུལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོར་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། སྒྲུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་
ཡོད་ན་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ནམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། འདོད་ན་དེ་རྣམ་པ་
འགལ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཅི་སྟེ་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་པས་དེ་དག་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲིབ་བར་སྒྱུར་བར་བསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་བདེ་
བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བས་བྱུང་བས་མྱ་ངན་དང་གདུང་བ་ནད་
དྲག་པོས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཡང་སྒྲིབ་བར་ཐལ་བར་ལས་དེ་དག་ལ་མཐུན་རྒྱུན་རོ་
ཞེས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དགའ་བ་དེ་མི་སྒྲིབ་བར་མཐོང་བས་བསལ་ཞེས་པ་ལོ། །
གཉིས་པ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི་རྐང་པ་བཅུ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་རྟག་ཏུ་

ཡོད་མོད་ཀྱི་དགའ་བདེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་བྱིར་དེ་
 མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་
 ཡོད་པས་ཆོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདི་ཡི་རགས་པ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་
 ལ། ཕྱ་མོ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་རགས་པ་ལས་གཞན་དགའ་བདེ་སྟོབས་ཆུང་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་ནི་ཕྱ་མོ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དེའི་རིགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་སྤྲུག་བསྐལ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ།
 རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཆོར་བར་
 བརྟགས་པ་ནི། མངོན་ཞེན་ལུལ་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ནི། སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཆོར་བར་རྟོག་པ་ལུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་ན་ལུལ་པ་འདི་ཡི་གཉེན་པོར་ཆོར་སྔགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
 ཤེས་རབ་འདི་སྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒོ་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞིང་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་
 སུ་བསམ་འགྲུལ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོར་བའི་རྒྱ་རེག་པ་མ་གྱུབ་པར་སྟོན་པ་ན་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་དབང་དོན་ཕྱད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྦྱིར་ཕྱད་པ་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་
 ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དབང་དོན་ལ་བར་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་བར་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་བྱིར་སྟོ་བྱང་གི་རི་བཞིན་དུ་ཕྱད་པ་མི་རུང་ལ། བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་
 ཕྱད་པ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ཕྱན་ཕྱད་པ་དགག་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དབང་དོན་
 གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དག་ནི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱད་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་གི་ནང་དུ་

གཅིག་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་ཁོང་སྟོང་གི་
 སྐབས་མེད་པ་དང་བོད་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །བྱབ་སྐྱབ་ནི་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་
 པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱན་གྱིས་ཕྱད་པ་མེད་པས་བྱབ་ཅེས་པའོ། །རྩལ་
 ཕྱན་ནི་ཆ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕྱད་པ་དང་ཆ་
 མེད་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱད་པ་དགག་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཕྱད་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་
 གྱིས་བྱབ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱད་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཕྱད་པ་མེད་ཀྱང་འབྱད་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ཚོགས་པའང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཞེས་པར་ངེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐབས་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དེ་
 ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རེག་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེ་
 བ་མེད་ན་དེ་སྐྱབ་པའི་ངལ་འདི་ཞེས་དང་། སྟག་བསྐལ་མེད་ན་གང་ལས་ཞེས་དང་། ཚོར་
 བ་པོ་བདག་དང་ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་མཐོང་ནས་ཐོབ་པ་དང་འབྲལ་འདོད་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོག་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མཐོང་བ་ཞེས་
 ཀྱང་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཚོར་བ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་
 པའོ། །བཞི་པ་ཚོར་བ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཀྱང་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོར་བ་ནི་
 རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་མཐོང་ཞིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུས་
 མཉམ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་འབྲེལ་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དག་གིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་འདུན་པ་དང་དྲན་པ་ཅམ་དུ་

འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཆོར་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་རིག་མེད་པས་རང་གིས་མྱོང་བ་ཡང་མིན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་པས་གཞན་དག་
གིས་མྱོང་བར་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་འཛིན་པ་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་
དེས་ན་གཟུང་བྱ་ཆོར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་
པ་ཆོར་བའི་ཆོགས་འདི་ལ་སྒྲུང་དོར་གྱི་ངལ་བ་འདི་ཡིས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མ་གྱུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཡིད་ནི་ཞེས་སྒྲི་ག་
གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཏེ། དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་མེད་ན་
མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ལ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་
སོགས་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཏེ་གཞན་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་ནང་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆོད་
རྣམས་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཙུལ་
ཡང་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲི་ག་
གཅིག་སྟེ། དཔུང་ན་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་
གཞན་དུའང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། བེམས་རིག་འགལ་བས་ལུས་དང་འདྲེས་པའང་མིན་ལ་
ལུས་ལས་འོགས་སུའང་དགར་བ་མེད་ཅིང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་
པས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་ལྟའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མ་གྱུབ་པར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཞེས་རྟུང་པ་དུག་སྟེ་ཤེས་བྱ་ནི་ཤེས་བྱ་བས་
སྒྲ་བའམ་ཕྱི་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པས་རྒྱ་
མེད་པ་དང་ཡུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དུས་མཉམ་ན་ནི་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་

འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉིས་བཞག་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
མེད་དུ་གྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་ཕྱི་དུས་མཉམ་པ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་
འཐད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་གློ་ལ་
བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དབུ་མ་
དེ་ལ་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་གཞན་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས་
སྐྱེ་འཇིག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་ན་ནི་སེམས་ཅན་ཟུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཟུ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཏུ་བརྟགས་པས་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་དོན་ལ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པ་
འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཅན་དག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་པས་
ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ཟུ་འདས་མི་རུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་
འབྲུལ་པ་གཞན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཇིག་ལ་འབྲུལ་རྟོག་འདི་ནི་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པ་
ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་གྱི་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏེ་འབྲུལ་རྟོག་
མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་འབྲུལ་རྟོག་དེ་ཡོད་པར་དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྲུལ་རྟོག་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གློ་ལ་བ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་བྱེད་སྒྲོ་དང་བརྟག་བྱ་ཡུལ་གཉིས་པོ་
ཕན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དབྱེད་བྱེད་བདེན་པ་མི་དགོས་པ་ནི་རྩི་

ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་མེད་པས་སྒྲོ་ཡང་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རྣམ་
 དཔྱད་མི་འཐད་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 པས་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་གང་ཆོ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་དགོས་ན་ནི་རྣམ་དཔྱད་དེའང་རྣམ་དཔྱད་གཞན་
 གྱིས་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྩ་བའི་དཔྱད་བྱ་མི་ངེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་དཔྱད་ཀྱང་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དཔྱད་
 བྱའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་མ་
 དཔྱད་ཀྱང་རྟེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་སྟེ་ཁོང་ཞི་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་
 སྟེ་མེད་དུ་ཞི་བ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དམིགས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་
 ཞེས་སྒྲུབ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟེ་འི་གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 སྟེ་རབ་སྟེན་པ་ནི་དངོས་སྒྲུབ་གང་གི་ལྟར་ན་ཡུལ་ཤེས་འདི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་
 བྱེད་དགག་པ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཨན་ཚུན་བརྟེན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
 རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ། རང་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། ཨན་ཚུན་སྟོས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་
 མི་འགྲུབ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་འདིར་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཨ་དང་དེའི་བུར་འཛིག་པ་སྟེས་བུ་གཉིས་ལ་སྟོས་པར་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་
 གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡང་སྒྲོ་ག་གཉིས་

ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ན་སྒྲོས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་གུ་སྒྲེ་བ་ས་བོན་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་
 ས་བོན་ནི་མུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་
 ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། མུ་གུ་ནི་གཞན་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་
 བར་ཡོད་པར་རྟོགས་བྱེད་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་སློ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་
 དང་། འབྲས་ཕྱོགས་ནས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་མ་སྒྲེས་པས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པས་
 སྟོང་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་དཔྱེད་པ་བ་དག་
 ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྒན་རྒྱུ་ཆེར་མ་བཟངས་རིངས་རྣོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་
 མདོངས་ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །སྐུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གི་ངོ་བོས་འབྱུང་ཞེས་
 དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲེ་བར་འདོད་པས་དེ་དག་ག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་རེ་ཤིག་
 ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་
 གལ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་གལ་ཆེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མཛད་པའོ། །རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། བསྐྱའི་སྟོང་པའི་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྱུད་བྱེབས་དང་ཁ་དོག་
 ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བས་
 བསྒྲེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤར་གྱི་རྒྱུའང་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སྒྲེས་ཤིང་རྒྱ་མི་
 འདྲ་བ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྒྲེད་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རང་གི་སྤར་གྱི་རྒྱའི་

མཐུ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 པའོ། །ཁ་ཉིས་པ་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་རིགས་པ་ཅན་དང་
 བྱེ་བྲག་པ་དག་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟའི་འགྲོ་བར་གཏོགས། གཙང་ཁིང་མཆོད་པར་
 འོས་པ། རྟག་པ། གཅིག་ཕུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ལྡན་ལྡན་ཞིག་འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དབང་ཕྱུག་རྩ་མཁན་ལྟ་བུར་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུལ་པ་བྱེད་
 པར་མ་གྱུར་ན། །རི་རབ་འདི་མི་འབྲུབ་ཅིང་ས་གཞི་འདི་མིན་རྒྱ་མཚོ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཉི་ཟླ་
 སྐར་ལྡན་འདི་ལྟར་བཀོད་པ་འདི་དག་མིག་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུར། །ཡོད་པའི་བྱིར་ན་དབང་
 ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་གྱུབ་པ་རེ་ཤིག་ཅེས་རྟེན་པ་བཅུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་
 དབང་ཕྱུག་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ་ཞེན། དེ་རྣམས་ལ་མིང་དེར་
 འདོགས་ན་མིང་ཅུ་ལ་མི་ཚུད་མོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་
 བར་གནས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཡོ་བ་སྒྲོ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། བསམ་པར་རྣམ་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱེད་པོར་བརྗོད་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། སུས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཉིས་པ་དེའི་བསྐྱེད་
 བྱ་མེད་པ་ནི་རྟེན་པ་དྲུག་སྟེ། དབང་ཕྱུག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་
 ཞེས་དྲིས་པ་ན་བདག་དང་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་རིགས་རྒྱན་བྱེ་མ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་དག་རྟག་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་བསྐྱེད་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་
 དང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་བྱ་
 ལས་སྐྱེས་ལ་རིག་ཅུ་དུ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རིག་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་
 དང་། བྱེ་བྲག་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་ནི་ལས་དག་མི་དག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དབང་ཕྱུག་

གིས་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ཡིས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
 མི་རུང་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཐོག་མེད་
 དུ་གནས་པའི་དབང་ལྷུག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱས་པ་ཐོག་མ་མེད་དབང་ལྷུག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་འབྲུལ་པ་སྤང་
 བ་ལ་དབང་ལྷུག་རྟག་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་སྐྱེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གཞན་རེས་འགའ་
 བ་དག་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ནི་
 རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། དབང་ལྷུག་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྷོས་པར་འཐད་པ་
 མིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དབང་ལྷུག་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ལྷོས་ན་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རང་འབྲས་ལ་ལྷོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལྷོས་ན་ཉམས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྒྱུན་ལ་
 ལྷོས་ན་དབང་ལྷུག་ཉིད་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེའི་མེད་
 པར་ན་སྐྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཚོགས་ན་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མི་འགྱུར་
 ཏེ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་འདོད་པ་དབང་ལྷུག་དང་
 གཅིག་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོན་སྤྲེལ་སོ་ན་གནས་ཤིང་། དབང་ལྷུག་ལས་
 གཞན་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབང་ལྷུག་
 གི་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ཕྱན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
 བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པ་མིན་

ཏེ། རུལ་ཆ་མེད་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒར་རུལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཞེས་པ་
དེར་བསྒྲོག་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གི་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་
དགོད་པ་ནི་རྟག་པ་དུག་སྟེ། གྲངས་ཅན་པ་དག་གཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་རིག་པ་དང་
གཙོ་བོ་བཅས་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་བདག་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ལྡན་ཏེ་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་རྟག་པ་གཙོག་པུ་བཅས་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་
ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ལྡན་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲིང་
སྟོབས་དང་རུལ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ཅིང་།
དེ་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་རྣམ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཤམ་གྱི་
མེ་འོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཤམ་ཏུ་དྲངས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ནང་ནས་སྐྱེས་སུ་དང་བྱེ་
ནས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་སུས་ཡུལ་ལ་
འོངས་སྟོད་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་མིག་སྐྱེས་ནང་སྟོའི་
དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཁ་དང་ལག་པ་དང་རྟ་པ་དང་རྒྱབ་དང་མདོམས་ཏེ་བྱེ་ལས་ཀྱི་དབང་
པོ་ལྟ་དང་། ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་ སྐྱེ་དང་རིག་དང་རོ་དང་
གཟུགས་དང་དྲི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཙམ་ལྟ་
ལས་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་དང་རྩ་དང་མེ་དང་ས་དང་ལྟ་འབྱུང་སྟེ་ཉི་
ཤུ་ཙུ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་
ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་གོ། །བཅུ་དུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་
ལས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་ལྟ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་

པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དགག་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ནི་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་མིན་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་དགག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡང་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བཅས་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 གྱིས་བྱལ་བར་ཁས་ལེན་པས་འགྱུར་བོ། །རྣམ་འགྱུར་དགག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ།
 རྒྱུ་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་སྒྲུ་སྒྲིགས་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་བདེ་སྒྲིགས་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཙོ་བོ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། མེས་
 མེད་གོས་སྒྲིགས་དེ་ཙམ་ལྷ་ལ་བདེ་སྒྲིགས་གཅིག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མེས་པ་ལ་སྒྲིགས་
 བའི་ངོ་བོར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་ནི་རྒྱུ་པ་དུག་སྒྲི། གོས་སྒྲིགས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སྒྲིགས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མི་
 གསལ་བར་ཡོད་པས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱང་མ་གྱུ་བ་པར་སྒྲུར་ལུས་དགག་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་ཟེན་པས་གོས་སྒྲིགས་དེ་དག་
 བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་སྒྲིགས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་ཅེས། འོག་གི་རྒྱུ་པ་
 གཅིག་འདིར་དྲངས་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བདེ་སྒྲིགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་བདེ་སྒྲིགས་དེ་དག་
 ལ་སྒྲུ་སྒྲིགས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ནི་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲིགས་ལས་བདེ་སྒྲིགས་འབྱུང་བ་ཉིད་
 དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བདེ་སྟགས་རྟག་པ་
དགག་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་དེའི་རྟགས་དགོད་པ་བདེ་སྟགས་ནི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་སེམ་པར་མ་ཕྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། བྱབ་སྐྱབ་ནི་
བདེ་སྟགས་གསལ་བ་ཡོད་ན་ཕྱོད་བས་བྱབ་པ་ལས་དེས་འགའ་ཕྱོད་ཞིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་མེད་པས་བྱབ་ཅེས་པའོ། །རྟག་རྟུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེས་འགའ་ཕྱ་མོར་
གྱུར་པས་མི་ཕྱོད་བའོ་ཞེན། དེ་རྟག་ན་དེས་རགས་པ་དང་དེས་ཕྱ་བར་འགྱུར་བ་ལ་རི་ལྟར་
ཡིན་ཏེ་རགས་པ་དོར་ནས་ཕྱ་བར་གྱུར་པས་ན་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་དེས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ད་
ནི་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
དགོས་ཏེ། ບགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་བདེ་སྟགས་ལས་གཞན་མིན་པ་བདེ་སྟགས་ནི་
གསལ་བར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་སྤར་ཡོད་སྟེ་བ་དགག་
པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་རང་ལུགས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མེད་པ་ནི་
འགའ་ཡང་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན།
མེད་སྟེ་ནི་བྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་བྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤར་
གསལ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ལ་ཕྱིས་གསལ་བར་སྟེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི་རྟེན་པ་དུག་
སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཕྱོད་ས་པས་མ་མཐོང་བས་རས་བལ་གྱི་ས་
བོན་མི་གྱོན་ནོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སེར་སྟེ་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་མི་
གྱོན་པར་རས་གྱོན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཤེས་
པ་དེ་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་སྐབས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་བམས་ཅད་ཚད་མ་
མིན་ཏེ་ལྷུལ་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པར་འདོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་
བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ལྷུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་བཀག་པ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གསུམ་སྟེ། འོ་ན་ནི་བྱེད་
རང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཚད་མ་སྟེ་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་བམས་ཅད་ཚད་མིན་
ལྷུལ་པ་ཡིན་ན་དེས་གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་བརྟུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་
སྒྲོམ་པ་མི་འབྲད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་འདིར་བརྟགས་པ་ནི་དགག་བྱ་དང་རེག་པ་
ནི་སྟོས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་སྤྱར་ཏེ། སྤྱིར་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་བཀག་
པའི་དངོས་མེད་འཇོན་པ་ནི་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་བདེན་དངོས་ནི་མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར་བརྟུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བརྟུན་པར་
འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཀྱང་དེ་སྒྲོམ་པ་འབྲད་དེ། བདེན་འཇོན་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ག་
གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་
དང་པོ་ནས་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་ནས་གསར་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སྟོང་དུ་འོངས་པའང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྒྲེབ་པ་མ་ཡིན། བར་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན། ཐ་མར་འགགས་ནས་
གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱུད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོངས་པས་བདེན་པར་སྒྲོམས་
ཤིང་དེ་ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྒྲུ་མ་དང་བྱུང་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས།
གཟུགས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་གར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐ་སྟོན་དང་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་
པ་ནི་སྒྲུ་མས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཙུན་གྱིས་སྟོན་པ་ལས་རྟེན་པ་བཞིའི་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི་

གང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་ནི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དེ། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་བཞིན།
 སྒྲུང་ཙམ་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་རྟ་རྟ་དུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན་པ་དང་བཞུད་པ་མེད་
 པར་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱུང་པ་ལྷག་མ་བཞིན་དོན་ཡང་གང་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ན་མཐོང་
 བར་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་པ་དེ་མེད་ན་མཐོང་བ་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བཙོས་བྱ་དེ་ལ་ནི་བདེན་
 པ་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ན་
 སྒྲུང་གི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་ན་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲུས་པ་དེ་མ་སྒྲུས། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་
 ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཅ་
 ཤེར་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་དགག་པ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡོད་སྒྲུབ་དགག་པ་ནི་
 དངོས་པོ་ཞེས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མེད་སྒྲུབ་དགག་པ་ལ་བཞིན་དང་པོ་དངོས་མེད་ཉིད་བྱ་བར་མི་རུས་
 པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་རུས་པ་འཇུག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 དངོས་མེད་དངོས་པོར་བསྒྱུར་མི་རུས་པ་བྱེ་བ་ཞེས་རྒྱུང་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་རི་ལྷུར་
 མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་མ་དོར་བར་དངོས་
 པོར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་ཚུལ་གཞན་ཡང་སྟེ། དོར་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་གང་
 ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་དངོས་ཡོད་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྒྲུས་པར་

མ་གྱུར་པར་དངོས་མེད་དང་མི་འབྲལ་བས་དངོས་མེད་འདོར་བ་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ལ་
 ལྟོས་ཤིང་། དངོས་མེད་དང་མ་བྲལ་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་དངོས་
 པོར་འགྱུར་བའང་དངོས་མེད་འདོར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་
 ཞར་ལ་འཇིག་པ་དགག་པ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
 དུ་མ་ཟད་དངོས་པོའང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་རྒྱུ་བཞིན་གྱི་རང་མི་
 འདོར་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་སྒྲུབ་དངོས་པོ་དང་བྱིས་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། འདོར་ན་ནི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པས་
 དངོས་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་
 ཏེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་འགྲོ་བ་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོག་
 གཅིག་སྟེ། མདོ་ལས། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་དང་། གཞོད་པ་ནས་ཞི་བ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིའི་གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་སྟོག་གཅིག་སྟེ།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་ངོར་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བས་ཆེ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 དབྱུད་ན་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་
 ལྟར་རྒྱ་ཤིང་རྫོན་པའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྟོང་པོ་འདོད་བྱིར་མི་ཡིས་དེ་བཤིག་ཀྱང་། །ནང་དང་
 བྱི་རོལ་ཀྱན་ན་སྟོང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་ལོལ་བ་ལའང་དེ་
 ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་
བརྒྱད་ལ་སློ་མཉམ་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ།
ཆོས་བརྒྱད་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་དེ་དག་གིས་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།
དེ་དག་གི་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་སྟོག་གཉིས་ཏེ། གང་ཞིག་སྟེང་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་
མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་སྟེང་བྱའི་ཡུལ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་འབྲལ་བའི་
སྟེང་ཡུལ་གསོན་པ་དང་འབྲལ་བའི་སྟེང་ཡུལ་འཆི་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་། མངོན་པར་དགའ་
ཡུལ་འབྱུང་འབྱུར་དང་རྗེས་སུ་དཀ་ཡུལ་བྱུང་བྱུར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ།
སྟུག་པའི་གཉིན་དང་བཤེས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པ་སྟེ། སུ་
ཡིས་གཟུང་ན་བདག་འདྲས་ཞེས་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཅིང་། སྤྱི་མ་
གཞན་དག་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ནི་བའི་ལྟ་
ཞེས་འགྲེལ་པ་དུ་མས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་དུ་ཞེས་
འབྱུང་བའང་གཞན་ལ་བསྟུབ་པའི་དོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་
འདིར་ཆོགས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཅེས་རྟེན་པ་དུག་གིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ཕྱི་
མར་སྟུག་བསྟུལ་བ་ནི་སྟོག་གཉིས་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་པལ་ཆེར་ངན་འགྲོ་བརྒྱད་པར་
འབྱུར་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་འགའི་རྒྱས་བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡང་སྟེ་ལན་འགའ་
འོང་སྟེ་བདེ་བ་མང་པོ་སྟུང་ནས་ཀྱང་ཞེས་སྟུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་སྟུར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐར་པ་དང་འགལ་བ་ནི་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། སྟོང་པ་ན་གཡང་

ས་སྟེ་སྒྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མང་ལ། དེར་ནི་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་མང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་འདྲ་སྟེ་འདི་ལྟར་དེར་ཡང་དེ་
 དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དངོས་འཛིན་དང་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
 འཇུག་པ་དེ་བས་ན་སྤྲོད་ན་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདི་འདྲ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་དེར་དབེ་མེད་མི་ཟད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་དཀའ་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ་གཉིན་
 པོ་སྟོབས་རྒྱུ་བ་ནི་དེར་ནི་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
 མ་གོམས་པས་གཉིན་པོ་སྟོབས་རྒྱུ་ཁོང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཡུན་གྱི་རྒྱུ་བ་ནི་རྟེན་པ་
 གཅིག་སྟེ། དེར་བརྒྱལ་གཉིན་པོ་སྟོམ་པའི་སྐབས་དལ་འབྱོར་རྟེན་གྱི་ཆེ་ཡང་གྱུར་བ་
 ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གྱུར་དུ་ཉིད་གཡེང་བས་འདའ་བར་སྟོན་པ་ནི་དེར་
 ཡང་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཞེས་
 དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་འབྲོ་བའི་རྣམ་གཡེང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ནི་
 ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་འགལ་རྒྱུ་བར་ཆད་མང་བ་ནི་དེར་ཡང་། ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། ལོག་
 པའི་ལམ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མང་ཁོང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ལས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ལྔ་པ་མཐུན་རྒྱུ་རྟེན་དཀའ་བ་སྒྲུབ་
 ཡང་ཞེས་སྟོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འབྱེར་བར་བྱེད་པས་
 རྒྱ་བོ་སྟེ། དབྱེ་ན་འདོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་དང་བཞིའོ། །
 གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ག་གཅིག་

གོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་འཛིལ་བ་དང་རྒྱ་དངོས་འཛིན་སེལ་བར་
སྒྲོན་པ་འཇམ། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་གཉིས་དེ་
ལྟར་ཞེས་དང་། རམ་ཞིག་ཅེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་རེ་ངེས་བསྟན་ཏེ། ལེའུ་དགུ་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

༥ ། གསུམ་པ་བརྩམས་པ་མཐར་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྩམས་པའི་བསོད་
ནམས་བསྒྲོ་བ་དང་། བཀའ་རྒྱུན་དུན་པའི་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་དང་། ཚུམ་པ་པོ་རང་དོན་དང་། ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་
པོ་རྒྱ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲོ་བ་ནི་བདག་གིས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པར་བསྒྲོ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐ་མལ་པ་ལ་བསྒྲོ་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྒྱིར་བསྒྲོ་
བ་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཞེས་རྟེན་པ་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་བཞི་སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པའི་རྣམ་པ་དང་
རྟེན་པ་སྒྲིམ་གཉིས་དང་ངེས་པ་ལྟར་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གྱི་རྣམ་པས་བསྒྲོ་བར་
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྒྲོ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དཔྱལ་བའི་དོན་དུ་
བསྒྲོ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔྱལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་རང་ཞི་བར་བསྒྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་
ཞི་བར་བསྒྲོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྱིར་ཞི་བར་བསྒྲོ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་
རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་གི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞིའི་སྒྲུག་
བསྐྱེལ་ཞི་བར་བསྒྲོ་བ་གྲང་བས། ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ཉེ་ལོར་གྱི་སྒྲུག་
བསྐྱེལ་ཞི་བར་བསྒྲོ་བར་རལ་གྱི་ཞེས་རྟེན་པ་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་རྩི་རྗེ་
འཛིན་གྱི་མཐུས་ཞི་བར་བསྒྲོ་བ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་བ་ཅི་ཕྱིར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། ཆོ་
འཕྲུལ་སྒྲོན་པ་པོ་སྒྱུབས་གནས་མཐོང་བ་གྲུན་དུ་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་དང་། སྒྱབས་རྩུལ་དེ་
ལ་རབ་དུ་དགའ་ཁིང་དང་བའི་ཤུགས་གྱིས་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་

དབང་ཕྱག་གི་བྱགས་རྗེས་ནི་བར་བསྡོ་བ་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་བ། མེ་ཏྲག་ཅེས་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་དང་། རྒྱབས་གནས་མཐོང་བ་སེམས་དཔྱལ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཅིག་སྟེ། རྒྱབས་ཚུལ་
 ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་བར་བསྡོ་
 བ་ལ་གྲོགས་སྒྲོན་པ་གྲོགས་དག་ཅེས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། རྒྱབས་གནས་བསྟན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་
 ཞེས་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་། དབྱགས་ཕྱིན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཅིག་གོ། །བཞི་པ་
 ཉེ་བའི་སྤྲེལ་གཞན་གྱི་མཐུས་ནི་བར་བསྡོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྲེལ་པའི་
 རྒྱས་བྱམས་པ་དང་སའི་སྒྲིང་པོ་དང་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་བཟུང་། རྒྱེབ་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱེབ་པ་
 རྣམ་སེལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་པའི་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དུད་
 འགྲོའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ་ནི་དུད་འགྲོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་
 བསྡོ་བ་ནི་རྒྱ་མི་ཞེས་རྒྱུ་པ་དྲག་གོ། །གསུམ་པ་བདེ་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ་ནི། ལོང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་བཅུ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ་ལ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བསྡོ་བ་ལ་མི་དགོ་བ་སྒྲོང་ཞིང་དགོ་བ་
 རྒྱབ་པར་བསྡོ་བ་བདག་གི་ཞེས་དང་། རྒྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྡོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་
 དང་། རིང་དུ་བདེ་བར་འཆོ་བར་བསྡོ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞི་བཞི་དང་། འཇིག་
 ཉེན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྡོ་བ་དཔག་བསམ་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། དགོ་རྒྱུན་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྡོ་བ་ལུས་ཅན་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་མི་འདོད་ནི་
 བར་བསྡོ་བ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བསྡོ་བ་
 ལ་དགོ་འདུན་ལ་བསྡོ་བ་གཙུག་ལག་ཅེས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། བསྟན་རྫོགས་ལ་བསྡོ་བ་
 བསྐྱབ་པར་ཞེས་རྒྱུ་པ་དྲག་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་བསྡོ་བ་དེ་བཞིན་ཞེས་རྒྱུ་པ་དྲག་
 དང་། རྗེ་སྒྲོད་འཇིན་པ་ལ་བསྡོ་བ་མཁས་པ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྒྲ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྲག་དོག་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་ནི་ཡོན་ཏན་བདུན་བསྟན་པ་ལས།
ཆེ་རིང་དེ་བཞིན་ནད་མེད་དང་། །གཟུགས་དང་སྒྲལ་བ་བཟང་དང་རིགས། །ཁོར་དང་
ཤེས་རབ་དག་དང་བདུན། །ཡོན་ཏན་མདོ་སྡེ་དག་ལས་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་བདུན་དང་ལྷན་པའམ་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷ་བས་
ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུར་བསྡུ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་བསྡུ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཞེས་
དང་། མགོན་པོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། ཉན་
ཐོས་ཞེས་རྒྱུ་པ་རེ་རེའོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་དུ་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན་རབ་
ཏུ་བྱུང་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཐོབ་པར་
བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་དང་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་རྒྱུ་པ་
བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ན། འཆོ་སྤྱོད་དང་། འདུ་འཛི་མེད་པ་དང་། ལྷས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ནམས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་གཉིས་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཞེས་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཇི་སྟེན་ཅེས་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་། སྒྱག་བསྡུལ་སེལ་བ་འགྲོ་བའི་ཞེས་
རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་
བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྡུ་བ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ནི་བསྒྲུབ་གསུམ་
རྗེད་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ནམ་གཉིས་ཏེ། །ལྷང་

དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འགྲོ་བའི་ལཱོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སེལ་
 བའི་སྒྲུན་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འབྱུར་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱར་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་
 དང་བཅས་ཏེ་འཛིན་རྟེན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྒྲིབ་གསུམ་པ་
 བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་གང་གི་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིས་སྒྲོན་པ་ལ་དར་བ་ནི་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། ཉེས་པ་དུ་མས་རྒྱད་པའི་བྱིམ་ལས་མཛོན་པར་བྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་མང་པོའི་
 གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་མཛོན་པ་མཁན་པོ་དག་
 བའི་བཤེས་ལ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ལེའུ་བཙུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ཐེག་མཆོག་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པོའི་དོན། །དམ་པའི་འཇུག་ངོགས་བྱང་ཆུབ་
 སྒྲིབ་པའི་གཞུང་། །རྒྱལ་སྐས་དམ་པ་ནི་བའི་ལྷས་མཛོན་པ། །དམ་པའི་ལེགས་བཤད་
 ལ་བརྟེན་བདག་གིས་བཤད། །འབྲུལ་པ་གང་མཆིས་མཁས་རྣམས་བཟོད་མཛོན་ལ། །དེ་
 ལས་བྱུང་པའི་དག་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པ་དམ་པ་ལེགས་སྒྱུད་དེ། །སྒྲུ་མེད་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐུར་ཐོབ་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་འདི་ནི། སྒྲོམ་བཙོན་དམ་པ་མཁས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡང་
 དག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོན་ཅན་སྒྲུབ་ཐང་པ་བརྒྱད་པར་བྱོན་
 པའི་ཞབས་གྱི་རུལ་ལ་སྒྲིབ་པོས་རེག་པའི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་པོས་
 སྒྱུར་བའོ། །མདྲ་ལྟ་བུ་མཆོ། །